

Osmania University Library

Call No. *23*

Name of Book: *2337*

Name of Author *S.*

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204828

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. *T83*

Accession No. *T1566*

Author *N 21 M*

Title

This book should be returned on or before the date
last marked below.

మతిమాలిన మరణశాసనము

(అంగమున కనువాదము)

పరిశోధకనవల - వకటవ భాగము.

శ్రీ గుర్రాల నారాయణరావు.

మొదటి కూర్పు : 1000

శ్రీ కృష్ణాబుక్ డిపో,
రాజమండ్రి.

1982,

వెల 1-0-0

ఇది

సుహృదయులును

స్నేహితులును

అగు

దే శ భ క్తు ల కు

సమర్పణము.

నారాయణరావు.

చిన్నమాట

ఇది ప్రిస్తుత మాంగ్లమున పేరుగాంచిన సెక్సటన్ బ్లేక్ (Sexton Blake Series) లోని ఎస్సెంట్రీక్ విల్ (essentric will) అను పరిశోధక నవల ననుసరించి వ్రాసినది. ఆంగ్ల జీవితము విడిచి హైందవజీవితములోనికి మార్చి సాధ్యమయినంత వరకు అనగా నాకు చేతనయినంత వరకు హైందవపద్ధతుల కనుగుణ్యముగా చేసినానని నానమ్మకము. బుద్ధిమంతులది యిది యని యాక్షేపించి పేరులుపెట్టుటకన్న తోచినంత పాఠకు మూర్ఖులేమయిన నాకు తెలియపరచినచో అనుగుణ్యము లయినంతవరకు అవలంబించగలవాడను.

ఆంగ్లనవల ననుసరించినప్పుడు ఆంగ్ల నామములును ఆంగ్లపద్ధతులును మిగిల్చినచో ఆంగ్లజీవితము బాగుగ బోధపడియుండును.

శ్రీ సరస్వతీగ్రంథమంశలివారు లోగడ ప్రచురించిన నా హత్యా న్వేషణము ఆలాగే వ్రాసినాను ఆపద్ధతి కొందరామోదించినను పేరులు కొత్తరకముగా నున్నవనియును నోటపట్టుటకు వీలుగలేవనియును కొందరాక్షేపించుటచేత తరువాత తరుజుమా లీవిధముగా తయారుచేయవలసివచ్చినది. దేనికయినను కథ అల్లిక వృత్తిత్వము ఒక్కరీతిగనే ఉండును గనుక రెంటికిని వ్యత్యాస మంతగా ఉండదు.

నారాయణరావు.

రామసింగు తన చేతిలోని యుత్తరము శ్రద్ధాగాచదివి కొంచెము తలయెత్తి కనుబొమలు ముడిచినాడు.

అతడు “తుకారాము! రత్నాజీని యెరుగుదువా? వానిసంగతి నా కంతబాగుగా జ్ఞాపకమున్నటుల కనుపించదు. పెద్దబజారులోని పచ్చగీడలో కాఫీశూటలు... ..
... ..” అనుచున్నాడు.

తుకారామష్టవచ్చి “చిత్తము కాదండి. ఇదివరకొకసారి యవసరమైన దస్తావేజులు కొన్ని పోయివనిచెప్పి పెదకుటకు మిమ్ములను తీసికొనివెళ్ళినాయన, చివరకవి వానిగదిలోనే దొరకినవి. కొంచె మిరకతరకల బుద్ధిమంతుడని నా నమ్మకము” అన్నాడు.

“ఆహా అవును. నాకు జ్ఞాపకమువచ్చిన దిప్పుడు. నీవన్నట్లు కొంచె మిరక తరకల వ్యక్తియే. సరే. అత డెవ్వడయిననేమి. మనకు ప్రస్తుతము దానితో సంబంధమంతగా లేదు, అతడు చనిపోయినాడు. ఇది వాని వకీలుదగ్గరనుంచి వచ్చిన యుత్తరము. అతడు నన్ను వాని మరణశాసనమునకు కార్యకర్తగా నియమించినాడట” అన్నాడు.

“అయ్యా! ఇట్టి వానిలో నొకనిని నియోగించునప్పుడు సర్వసాధారణముగా ముందు వాని యనుమతిపొంది మరి నియోగింతురని నా యభిప్రాయము. అట్టి దేదియు లేకుండగ

నే మరణశాసనమునకు కార్యకర్తగా నియోగించుట యన్యాయమే! ఏమనియెదరు " అని తుకారా మడిగినాడు.

“ ఈ వ్యవహారములో నన్యాయమనుట కవకాశ మంతగా నున్నటుల కనుపించదు. నేను చేయవలసినపనికి నాకు అయిదువేలరూపాయలు ముట్టగలవు” అని మందహాసము చేసి రామసింగు, అయిదువేల రూపాయలంత చచ్చు మొత్తము కాదు. ఈ మాత్రపు సొమ్ము లభించిన దేనికైనను సిద్ధపడు పెద్దమనుష్యులను కను పెక్కుర నెరుగుదును” అన్నాడు

అయితే మీ రంగీ రించెద రన్నమాటయే? “అని తుకారా మడిగినాడు.

“అ! మరణశాసనములోని షరతులు చాల విరుద్ధముగా నున్నవని వకీలు వ్రాయుచున్నాడు. అది చాల సరదాగా నుండవచ్చును. ఉన్నయెడల మిగత సంగతి యెటులున్నను నే నందుకోసమయినను యంగీకరించెదను. నేనిప్పుడే పోయి యసలుసంగతియేమొ త్వరలో తెలిసికొందును” అన్నాడు

చెప్పినప్రకారము చిత్రేదారు రామసింగు కాఫీవగయిరాలు త్వరలో పూర్తిచేసికొని ఉత్తరమువ్రాసిన వకీలు పరశురామకటేలు యాపీసునకు ప్రయాణమై పోయినాడు. తుకారాము మాత్ర మింటిదగ్గర మిగిలి యధివరకు పనితరిలిన పిస్తోళ్ళు వగయిరా యాముఖములు చమురుపెట్టి తుడిచి బాగుచేయుటలో మునిగిపోయినాడు.

రామసింగు కొన్ని గంటలలో తిరిగి యింటికి వచ్చినాడు. వాని ముఖము ఇంతభావములను సూచించుచున్నది.

అత డీ రీతిగా ప్రారంభించినాడు. “సరిగా నేననుకొనినట్లుగనే యయినది. ఆ ముసలివాడొక వీలువ్రాసినాడు అది కేవలము బుద్ధిమాంద్యత యనుటకు వీలులేదు. నేను దాని కార్యకర్తత్వము వహించ నంగీకరించినాను. ఏమన నట్టి పనికి యితరు లీమకొనరు దాని సంగతట్టిది అదికాక నా వీలుమూలమున లబ్ధిపొందువారిలో నొకనిని నిగాలోనుంచుటకు తగినన్ని సావకాశములు కూడ నుండును.” అన్నాడు.

“దాని అయ్యా ఇదంతయు యెందులకు?”

అని తుకారాము పశ్చించినాడు.

“సేట్ రత్నాజీ చాల ధనవంతునిలాగున కనుపించును. వానికి పిల్లలు లేరు. ఇరువురు వారసులు మాత్రమున్నారు. వారిరువురు నేటి యుదయము నమరణశాసనము చదివినప్పుడక్కడనే యున్నారు. వారిలో పెద్దవాడు హర్తాజీ. రత్నాజీ సోదరునికుమారుడు. మంచియువకుడు ఒక కంపెనీతరపున నేజంటుగా నున్నాడు చూచుటకు మంచి స్థితిగతులలో నున్నటుల కనుపించును. సత్ప్రవర్తనకలవాడని వాడుక.

“రెండవవాడు రత్నాజీయొక్క మరియొక సోదరుని కుమారుడు, మహతాభిరోజు సోమరికుర్రవాడు వేరేమియు లేదుదాని చెడ సహవాసముచేత తండ్రిమూలమున దఖలు పడిన యాస్తియంతయు విలాసార్థము తగులవేసినాడు. తెలిసి

నదా? ఇతడనిన ముసలిరత్నాజీకి మంచి యభిమానము. కాని వాని నెంతమాత్రమును నమ్మినటుల కనుపించదు. అందుచే తనే యీ యపసవ్యమయిన మరణశాసనము.

“దానిలోని మరతులను బట్టి పెద్దవాడయిన హర్తాజీకి మూడుమాసములలో నిరుపదియందువేల రూపాయలు రాగలవు. ఈలోపున ఫిరోజు శోధనకు అనగా మూడురకముల పరిశోధనలకు గురియగును. అందొకదానికన్న నొకటి విరుద్ధముగా నున్నది. మొదటిది అతడిచ్చటనుండి యాభాణములున్న చిన్న బంగారముకంటి తీసికొనిపోయి మాహీలోనున్న ముసలివాని స్నేహితునికొకని కందచేయవలయును. ఆ బంగారత్నాజీ చాలకాలముండి అతి శ్రద్ధగా గాపాడుచు న్నటుల కనుపించును. కాని యాచంగతి వానివశీలు బారి మరు పరశురామున కైనను తెలియదు. ఏది యెటులున్నను యీ యాభరణము లంతదూరము తీసికొనిపోవుటలో చాల యనర్థములుచు, యాపత్తులును, ఉండుననియును, అందుచేత కుర్రవాడు వాని కన్నిటికి గురియై కొంత లోకానుభవము సంపాదించి ముందుముందు బాగుపడు నవకాశముండుననియును మరణించిన యీ ముసలివా డభిప్రాయపడి నటుల కనుపించును.”

“ఫిరోజీ వ్యాపారము జయప్రదముగా కొనసాగించు కొని వచ్చిన తరువాత పదిటన్నులకు మించని యొక చిన్న లాంచిలో బొంబాయి హార్బరులో బయలుదేరి “డయ్యూ”

మతిమూలిన మరణశాసనము

వరకును పోవలయును, అప్పుడు వానివెంట సిరువుకు నావి కులకన్న నెక్కు వుండకూడదు”

“అందులో సంత విశేషమేమున్నది? నన్ను వెళ్ళి రమ్మనిన, మీ రెప్పుడు పొమ్మనిన నప్పు డంతదూర మా చిన్ననాపలో నొంిరిగా పోయిరాగలను” అని తుకారా మన్నాడు హెచ్చరికగాను.

రామసింగు మందహాసముచేయుచు “అహా! పోవు దువా? పోవగలవేమో! కాని యీ వ్యాపారములో వెళ్ళి వలసిన తోవకూడ కొంచెము గమనించవలసి యుండును ఇక్కడనుండి “కేంబే” వగయిరా రేవుపట్టణముల దగ్గర నుండి, అన్ని యాఘాతములు చూచుచు మరి పోవలయును. డయ్యూ చూచి ‘సేల్ సెట్టి’ చేరవలయును. అనగా యిక్కడ నుండి సరాసరిగా పోకుండ జొంకతిరిగి రావలయునన్న మాట. అదంత నులువైనమార్గముకాదు అంతేనా?” అన్నాడు

“ఉహూ డి.కాదు ఆలాగయిన కొంచెము చిక్కు వ్యాపారమే” అని తుకారా మంగీకరించి “సరే తరువాతి శోధనయేమి” అని యడిగినాడు.

‘అది మరియు విరుద్ధము. ఇక్కడ కుత్తరముగా చాలాదూరమున దట్టమున యడవికి చేరి “బుసానా” యను చిన్న గ్రామముకంటెయున్నది రత్నాజీకి. ఆయడవిలో నరసంచాము లేని యొక మారుమూల చాల సంవత్సరములనుండి మానవు డెవడును కాలుపెట్టి యెరుగని యొక

చిన్న యిల్లున్నది. మొదటి యొకటి రెండు శోధనలలో కృత కృత్యుడయిన యెకల ఫిరోజు సరిగా ప్రవర్తించు నటుల చూచుటకై వీలులోని కార్యకర్తను వెంటపెట్టుకొని యాయడవిదగ్గరకు పోవలయును. అతడక్కడ జేబులు పూర్తిగా కాళీచేసి వెంటనేమియు లేకుండ నిరాధారముగా యడవిలో పోవేశించి, యక్కడ మూడువారములు కాలక్షేపణ చేయవలయును ఆ రోజులలో నత డెవరియింటికిని పోకూడదు ఎవరి సహాయమును పొందకూడదు. చివర కాహర మైన నంగీకరించ కూడదు

“అత డాహారము కొరకు దొరకిన పండ్ల, కామె, ఆకో, అలమె సంపాదించుకొనవలయును. స్వయముగా నిర్మించుకొనగలిగిన యే చాటుననో తల దాచుకొని నిదుర పోవలయును. రాయి రుప్ప కొట్టి నిప్పు చేసికొనవలయును. ఆత్మసంరక్షణ కొరకు యవసరమైన యాయుధములు స్వయముగా తయారు చేసికొనవలయును అనగా నా మూడు వారము లతడు పూర్వము కొన్నివందల సంవత్సరముల క్రితపు కట్టగుడ్డయు, తిన తిండియు లేని యనాగరికపు రోజులలోనికి పోవలయు నన్నమాట. తెలిసినదా! ఆలాగున ప్రవర్తించుట నీ కెటులుగా నుండును?”

సమాధానము చెప్పటకు పూర్వము తుకారాము కొన్ని నిమిషములు తటపటాయించవలసి వచ్చినది

“నే నట్టిదానికి చచ్చినా యంగీకరించను. మూడు వారముల కాలము, గడ్డిగాదరతో కాలక్షేపణచేయుట చాల యన్యాయకరమైన పని. అదికాక చలితో పరుండు నపుడు శాలువ లేకపోయిన పోనిండు కంబళీయయిన నక్కరలేదందురా?” అని తుకారాము సమాధానము చెప్పినాడు.

“నీవు మంచి కోయజాతిలోనివాడవు. కత్తిగాని, నిప్పుచేయుటకు యుక్కుముక్కు వగయిరాలు కాని లేసుండగనే విల్లమ్ములు తయారుచేసికొను రకములలోనివాడవు. కాని ఫిరోజు వాని జీవితకాలములో నెన్నడును కడుపున పేమేతవేయకుండ, నోరు తడవకుండ యొకటి రెండు గంటల కాలమయిన నుండియుండ లేదు. అందుచేత నీ శోధన వానికి పూర్తిగా మతిపోగొట్టుచున్నది వానికి సరదాగ నేయున్నది. కాని కడుపు మాకిపోవుచు అయిరప్పటికిని, యతడి షరతుల కంగీకరించినాడు అంతవరకు వచ్చిన తరువాత మనము వానిని కొంచెము తయారుచేసి హెచ్చరిక చేయవలసియుండును. అంతియే” అన్నాడు రామసింగు.

“సరే. మాటదక్కించుకొని వచ్చిన తరువాత ఫిరోజు నకు దక్కువదేమి?” అని తుకారా మడిగినాడు.

“ముసలిసేటు యాస్థిలోని యెక్కువభాగము, ఒకవేళ కృతకమైయుండు కానియెడల వానికి సాలునకు వేయిరూపాయీలు భరణము మాత్రము ముట్టగలదు మిగతదంతయు పెద్దవాడయిన హర్తాజీకి చెందిపోవును. నై ద్యాలయములు

మొదలుగాగల ధర్మకార్యములకు కూడ కొంచెము చెప్పెను కాని, యదంత లెక్కకు వచ్చునది కాదు.”

“కేవల మన్యాయము. ఆ స్తి సంపాదించుటకు హర్తాజీ చేయవలసిన దేదియులేదు. కేవలము చేతులు ఘడిచి పెట్టుకొని యుండుటయో, లేక.....”

అనుచు తుకారాము హఠాత్తుగా నాగిపోయినాడు.

“ఊ. ఆగెదవేమి? కానిమ్ము” అని రామసింగు హెచ్చరించినాడు.

“లేక ఏమిలోని షరతులు సంపూర్తికావించుటకు ఫిరోజు చేయు ప్రయత్నముల కాటంకము కలిగించుటయో. అది చేయుట చాల సుకరముకదా! కాని హర్తాజీ చాల మంచి ప్రవర్తనకలవాడయి, యట్టి నీచమైన పనిచేయు రకములోనివాడు కాకపోవచ్చును” అని తుకారాము పూర్తిచేసినాడు

“నా కంతవరకు నమ్మకము చాలదు. హర్తాజీ వాని పెద్దతండ్రి ముసలివర్తకు డనుకొనినంత మంచివాడు కాడని నా యనుమానము. నే నిదివరకు వాని నెక్కడనో యొకటి రెండుసారులు కలిసికొనినటుల స్వల్పముగా జ్ఞాపకము. అది యైనను అంతశౌరవమైన సహవాసులతో మాత్రము కాదు. ఏది యెటులున్నను వానిమీద నొక కన్ను వేసియుంచెదను. మన కని యెంతసేపును మెహతాను జాగ్రత్తపరచుటయే. కార్యకర్తనైన నే నటుల చేయుట కాటంకము కలిగించు షర

శేషియు నా వీలులో లేదు. ముసలిరత్నాజీ నాని యవసాన చర్యనుబట్టి చూచిన వట్టి గాడిదలాగున పగ్గవర్తించినాడని చెప్పకతీరదు" అని పత్తేదారు రామసింగన్నాడు.

“చిత్తము. అది యేలాగున సంభవించినది?”

“అతడిమధ్య బంధువుల యింటికి పెండ్లికి పోయినాడట. పెండ్లియిసతరునాత డ్దేవుకరమైన పనిగాదని యెందరు వారించినను విరళ చేరువనున్న నదికి స్నానమునకు పోయినాడట. తరువాత నెంతకును తిరిగి రాలేదు. కంగారుపడి వెతకినప్పుడు నానిబట్టలు నదివారనొక లోతుప్రదేశమున గట్టున కనుపించినవట. వలలువగయిరా సాధనములతో నదియంతయు వెదకి పోయిత్నముచేసిరి. కాని యంతకు కొలది ముందుగనే గట్టి వర్షమువచ్చి యుండినందున నాయేటిప్రవాహము మంచి తీవ్రముగానున్నది. అందుచేత యెంతవెతకినను లాభ మిసుమంతయయిన కనుపించినదికాదు. ఆ దిక్కుమూలిన ముసలివాడు మహావడిగా పోవుచున్న ప్రవాహమున నిలువలేక దిగువునకు కొట్టుకొనిపోయి సముద్రమును చేరియుండు నని యక్కడివారు స్థిరపరచిరట.”

“దిట్టచివరవరకును యిరకతరకలే” అని తుకారామభిప్రాయమొసగి “సరేకాని అయ్యా! తమరు చేయదలచు కొనినదేమి? కుర్రవానికి సంరక్షకులుగ నుండుగా?” అని అడిగినాడు.

“అహా! తప్పక. ప్రాంతమున నిచ్చటనుండి మాహీ-
వరకు-హర్తాజీ ప్రవర్తన సవ్యముగానున్న-నా యాభరణము
లు గమ్యస్థానమును చేర్చుటలో సంతకష్టముండదు. లేనియె-
డల సీప్రయాణము మంచి ముందు వేసవిలో, సహారా”యెడారి
కడ్డుపడిపోవుటవంటిది. మనకది యచిరకాలమున కే తెలియ
కలదు. మనమిప్పుడు సినీమాహాలువైపు పోయి కులాసాగా తి-
రిగి వచ్చెదము. ఆ ప్రాంతముననే యొక మేడమీదగదిలో
ఫిరోజు మకాము. అతడక్కడ మనలను కలసికొనిన నన్ను
గురుతించకుండుటకై నా వేషములో కొంత మార్పు చేసి
కొని వచ్చెదను. నీ వట్టిదేదియును చేసికొన నక్కరలేదు. అ-
తడు నిన్న సలొక సారియయినను చూడలేమకదా?” అన్నాడు

తుకారామునకు కూడ నట్టి సరదా లేకపోలేదు. అది
తరచు కొనసాగుచుండెడిది కాదు. రామసింగు వేషము మార్పు
కొని కర్కసామానులుచేయు నొక చిల్లర కంట్రాక్టరు లా-
గున లోపలనుండి చీడీలమీదకు వచ్చునప్పటికి తుకారాము
కూడ నొక మోటారుడ్రయివరులాగున ఒక్కమీద నల్లని
మసిలో రామసింగు కలిసికొన్నాడు. వారిరువురొకరితో
నొకరికి సంబంధము లేనివారినలె కులాసాగా వీధి వెంట
బయలుదేరినారు.

పత్తేదారు రామలింగు, బారిష్టరు పరశురాము పతేలు కచేరి విడచిపోయిన వెంటనే అపసవ్యమయిన యా వీలు చదివినంతసేపును పెదవి కదపి యెరుగని సీతారాము హర్తాజీ చంగునలేచి ముందు సంభవింపనున్న సాధక బాధకములను గూర్చి యస్థిమితముగానున్న మెహతాఫిరోజు దగ్గరకు పోయి యాప్యాయతను వెల్లడిపరచుచు చేయి చాపినాడు. హర్తాజీ ఫిరోజునకన్న వయసున నాగు యేడు సంవత్సరములు మాత్రమే పెద్దవాడయినను ప్రశంశానుభవమున యిరువది సంవత్సరములకన్న నెక్కువ పెద్దవాడని చెప్పక తీరదు. వాని ముఖము విశాలమై పాలవర్ణమున కొంచెము ముందునకు పంగియున్నది. దీర్ఘమై సన్నముగానున్న వాని పెదవుల మీద నొక కృత్రిమపు చిరునవ్వు కనుపించినది. వాని నేత్ర దృష్టి మాత్రమే పుటిలాగున నిశ్చలముగా మిగిలి వాని జాతిదృష్టి నెదుర్కొనినది.

అతడు కులాసాగా „మెహతా! నేను నిన్నభీనందించవలయునో లేదో నాకు బోధపడుట లేదు. పెద్దనాయన గారి యభిప్రాయప్రకారమంతయు నీవు చేయదలచుకొన్నయెడల నీకు వ్యవధి సరిపోవునటుల కనుపించదు. ఇంత విపరీతమైన మరణశాసనము నా జన్మలో నే నెన్నడును కని విని యెరుంగను. ఏమండీ! పరశురాముగారూ! నేను చెప్పినది సరియని యామోదింతురా మీరు? ” అన్నాడు.

ఆ వకీలు సమాధానము చెప్పటకు పూర్వము చేతులు రాసికొని స్వల్పముగా మందహాసము చేసినాడు.

“హర్తాజీగారు! వకీళ్లము. మాదగ్గర కప్పుడప్పుడు మంచి విపరీతమైన దస్తావేజులు వచ్చుచుండుట వాస్తవమే. కాని కీర్తిశేషులైన యీ మీ పెదనాయనగారి వీలంత విపరీతమైనది నా యనుభవములో నేనెన్నడును చూచియుండలేదని చెప్పకతీరదు” అన్నాడు.

ఫిరోజు చాపియున్న జ్ఞాతిచేయి యందుకొనుచు చాల యుత్సాహముగా విరుద్ధముగా నున్నమాట వాస్తవమే కాని మంచి వినోదకరముగాకూడ నున్నది.” అని కచ్చితముగా బదులుచెప్పి “ముసలాయన తత్వమేయట్టిది. ఆయన మరణించినందులకు నిజముగా నాకు చాల విచారముగా నున్నది” అన్నాడు.

“నాకు దుఃఖముగా నున్నదసిమాల్త్రీము నేను నటింప జాలను కానీ.....” అని హర్తాజీ కొన్ని క్షణముల కాలమాగి ‘ఇదిగో, ఇటు చూడు మెహతా! అది కేవలము బుద్ధిమాంద్యత. వీలువ్రాసినప్పుడు పెదనాయనగారు మతిస్థిమితములేని యవస్థలో నుండియుందురు. అందుచేత నా మతిమూలిన గొడవచెంతకు పోకుండగనే యున్నదేదియో మనమిరువురమును చెరిసగము పంచుకొనుట మంచిది. తగువు తంటాలుండవు. ఆటంకపరచువారునులేరు. ఏమనియెడవు? పరశురాముగారూ! మీయభిప్రాయమేమి?” అని యడిగినాడు.

“మతిస్థిమితము లేదని ఋజువుపరచుట చాల కష్టము. ఆవీలుతో సాక్షిసంతకములు చేసిన నేను నా రెండవ వకీలు గణేశ దాసుగారును ఆ వీలువ్రాసిన ముసలాయన యదివరలో నప్పుడప్పుడు కొంచె మిరకతరకలగా ప్రవర్తించినను, వీలు వ్రాసినప్పుడు మాత్రము కావలసినంత నిర్మలమైన మనస్థిమితముగానుండెనని చెప్పవలసి వచ్చును” అని పటేలు చెప్పినాడు.

ఫిరో జుదేకముగా “హర్తాజీ! నేను చచ్చినానరే నీతో మాత్రము సంబంధము పెట్టుకొనను. ఇది మంచి సరదా వ్యాపారము. నేను తప్పక దీనికి సిద్ధుడవుననియె పెదనాయనగారి మభిప్రాయము. నేను వారిమాటకు వ్యతిరేకించను నాకు సంబంధమున్నంతవరకును వీలు కచ్చితముగా చెల్లవలసినదే. చెల్లును కూడను, సాహసములేనివాని కదృష్టము పట్టదు సరే దానికేమి కాని అయ్యా! నేనొక యతి సాహసకార్యమునకు సిద్ధపడు నన్నాను జయాపజయములు కొంతవరకు మనుష్యప్రయత్న మాధారముకలిగి దైవాధీనములై యుండును అపజయము పొందివచ్చి సహాయము చేయు మనిగిన్న బిచ్చమడుగు యావదాస్తియు నీకు నిరాటంకముగా చెల్లగలదు. తెలిసినదా.”

పాలిపోయిన హర్తాజీ చెక్కిళ్లమీద కోర్కెయు క్షణకాలము చిందులాడినది కాని వాని కృత్రిమపున వ్యతిరేకముచిన .

“మెహతా! నీది నుర్యాదకనుపించని ధారాశత. సరే. మన మిరుర మిదివర కెన్న డింతకన్న నెక్కువ స్నేహభావమున లేముకదా! నాకంతకన్న నెక్కువ యర్హతలేదు కూడను. ఈ మరణశాసనము ప్రకారము నాకేమియు చెందక పోయినను నేను కావలసినంత సౌఖ్యముగా కాలక్షేపణ చేయుగల మంచస్థితిలోనే యున్నాను. భగవంతుని దయవలన నీవు జయప్రదముగా రావలయునని నా యభిలాష నీవొక వేళ కృతకృత్యుడవు కాకపోయినమాత్రము నేను కలుగచేసికొని....”

అను నంతలో ఫిరో జడ్డునచ్చి వేళాకోళముగా “సన్నో దార్పి సత్కరింతువు కాబోలును ఏమి? అ. హా హా. సరే. అప్పుడు నేనది తిరస్కరింతును. నాకు చెందిన నంతయు చెందవలయును. లేదా అసలేలేదు. అక్కరలేదు ఒకరి దయదాక్షిణ్యముల కాశించువాడను గాను” అన్నాడు.

హర్తాజీ “సరే! అంతవరకువచ్చినప్పుడు వేరు పలుకు పలుకుదువులే. దానికేమి. ఇక పోయివచ్చెదను. శరతు రాముగారూ సెలవు.” అని యతడు వారికి చెరియొక తలవినరుతో గదివిడచి వెడలిపోయినాడు.

స్త్రీడరు మెహతాజైపు చూచి తలయడ్లుగానూపి మెల్లగా “అబ్బాయి! నీ మాట లెంతమాత్రము శాగుండ లేదని చెప్పకతీరదు. నీజ్ఞాతినిగూర్చి నాకంత యెక్కువ తెలి

యదు. కాని, యయినను వానితోతగవుపడి యంత విరక్తుని చేసిన నీకు వచ్చు లాభమేమి?" అని మందలించుచు గొణిగివాడు.

ఫిరోజు చురుకుగా, నష్టముమాత్రమేమి? అదియును లేదు. ఇదియునులేదు అతడు వట్టి విషపుపుచ్చి. నాకు నీలు గానున్నంతకరకు వానిని చచ్చినను నమ్మరు. మేమిరువుర మొకపాతశాలలో తయారయినవారమే. అతడు నాకన్న నొకటి రెండు తరగతులు మాత్రము వైగానుండెను అంతే. అప్పుడతనికి „నేతిబీరకాయ" యను పేరూరక వచ్చినదా! సరే. ఆ సంగతి మరచిపోయి ప్రస్తుతము మనసంగతి. నేను పోవలసిన మొదటి ప్రయాణము గూర్చి మాటలాడుకొందము. నేను శుక్రవారము బయలుదేరుచున్నాను?" అని చెప్పి నాడు.

„రామసింగుగారి సలహాకూడ నాలాగుననే యున్నది. ఆయన ప్రయాణవిషయము. త్రోవలో ప్రవర్తించవలసిన పద్ధతి, అవసరమైన సంగతులు వ్రాసియిచ్చెదనన్నాడు. నీవు సరిగా నతడు చెప్పినశ్రవణము చేయుట చాల క్షేమకరమని నా యభిప్రాయము."

ఫిరోజు మూలుగుచు „ఆలాగయినప్రయాణములోని యందమంతయు గంగ కలసిపోయినదన్న మాటయే. అతడు చాల సుప్రసిద్ధ పత్తేదారనియు, మంచి మెలకువకలవాడనియు నాకు బాగుగా తెలియును. అయినను మాహిప్రయాణ

మున కనుభవము చాలని నా స్వల్పమేధాశక్తి చాలునని నా గట్టి విశ్వాసము. నేను తగు ప్రయత్నములతో నవసరమునకు పనికిపచ్చుటకు పోలీసువారి యుత్తరమొకటి సంపాదించి బయలుదేరిన చాలుననుకొనియెడను నా కీ వ్యాపారమున నెంతమాత్రమును ప్రమాదమున్నటుల కనుపించదు దాని కేమికాని, అందున్న యాభరణము లేమి" అనియడిగినాడు.

“ఆ విషయమై నేనేమియు వ్యక్తపరచజాలను. ఆభరణములున్నవని ననుకున్నచున్న యా బాగీ కీ శ్రీశేషులైన మీ పెదనాయనగారి కిచ్చివారములక్రిందట తీసికొనివచ్చి, జాగ్రత్తపరచుమని మాకు వప్పగించిరి మాత్రము చెప్పగలము అదంత విలువయైనదికావచ్చును, కాకపోవచ్చును. కాని మంచివిలువగలదని మాత్రము నా నమ్మకము. ఇదిగో! దాని సంగతి నాకును మారెండవంకిలునకును, నీకును, నీ జ్ఞాతికిని తప్ప యితరులెవరికిని యెంతమాత్రమును తెలియదు. అందుచే తీ విషయమై ప్రపంచకమంతయు సంధకారమున నున్నదని మనము స్థిరపరచుకొనవచ్చును. కావున నిందులో ప్రమాదముండకూడదు. నీ వీ యమూల్యాభరణములు తీసికొని పోవుచున్నటుల నోరు జారబెట్టికొనిన నది కేవలము వేరుసంగతి. ఇట్టి యమూల్యమయిన యవకాశము కొరకు నిరీక్షించి యుండు, యెక్కువ చాకచక్యముగల దొంగలు లెక్కకు మీరియుందురు” అని నెమ్మదిగా గూఢముగా సలహాయిచ్చినాడు.

ఫిరోజు చాల నిర్లక్ష్యముగా “నా సంగతి నేను చూచు కొనజాలనంతటి సన్యాసిగాను నేను. ఈబంగీ నే నిప్పుడే తీసికొనిపోవుదునా?” అన్నాడు.

“ఊ హు. ఊ. ఎంతమాత్రమువలదు. నీయేర్పాటులు పూర్తయిగువరకు నాబంగీ యిక్కడనే యుండితీరవలయునని రామసింగుగారు కచ్చితముగా చెప్పి పోయిరికదా! ఆయన దాని విషయ మంతయు నీకు కాగితముమీద సవిస్తరముగా వ్రాసి యాయగలడు” అన్నాడు.

కుర్రవాడు యుద్రేకముగా “అహా! నా కెక్కడ దొరకె నీ రామసింగు మహాశయుడు? పచ్చి నాయనమ్మ. సరే నేను త్వరగాపోయి ప్రయాణమునకు కావలసిన యవసరయేర్పాటులన్నియు చేసికొనవలయునుగదా. ప్రస్తుతము సెలవు” అన్నాడు.

అతడు, కులాసాగా మందహాసముచేయుచు, తలయాడించుచున్న శరశురాముపటేలును విడచి వెడలిపోయినాడు. పరశురాము ఫిరోజు స్వభావములో యాడంబరముగా కనుపించుచున్న దుడుకుతనమును నిర్లక్ష్యమును చూచి యభినందించుచు నవ్వసాగినాడు. కాని యట్టి ప్రవర్తనయే కన్నకుమారునిలో నెంతమాత్రము కనుపించినను హోదననేడ్చు జనకులలో నతడు ప్రప్రథము యుండును. ఆ కుర్రవాడు జయప్రదముగా తిరిగిరావలయునని యతడు హృదయపూర్వకముగా కోరుచున్నాడు. కాని మాహీయంత దూరప్రయాణము స్ఫురణకువచ్చినప్పుడు మాత్రము వాని ముఖము వివర్ణతచెందక మూనినదికాదు.

అతడు నెమ్మదిగా “హర్తాజీ యేదయిన తుంటరిపని చేయదలచుకొనినట్లులైన నతడా సంగతి యచలుప్రదేశమున జారవిడచిన జాలును. దానంతటది నీటివీడి చమురుచుక్కలా గున చురుకుగా నలుచుక్కల వ్యాపించును. ఈ కుర్రవానిని కావలసినన్ని యాపదలు కనిపెట్టుకొని యుండును. కాని యిప్పుడు ప్రశ్నయేమన, వాని కసలుప్రదేశము, (తుంటరు లున్న ప్రదేశము) తెలిసియుండునా? అని. వాని ముఖమునుబట్టి వాని స్వభావము నిర్ధారణచేయుట మంచిది కాదు.” అని వితర్కించసాగినాడు.

అతడు నెమ్మదిగా లేచి, యుపహారమునకై చేరువనున్న కాఫీహోటలునకు పోవుచు య. ప్పడేబయలుదేరిన సాయంకాలపు వార్తాపత్రికయొకటి తోవలోసంపాదించినాడు. తిను బండారములు వచ్చు. గోపల నది తీరుబడిగా పరిశీలించినాడు. అందు, “స్థానికవార్తలు” అను వరుసలో నొకటి వాని నాకర్షించినది. అతడది చదివి ముఖము చిట్టించినాడు.

“నూతనముగా నీట, ఎదుటవలన మరణించిన సేబ్‌సీతా రాము రత్నాజీగారి వీలులోని షరతుల కనుగుణ్యముగా వాని వారసులలో నొకడయిన మెహతాఫిరోజు మాహీలో నున్న, మరణించిన ముసలివాని స్నేహితునికొకనికి చెందవలసిన యమగాల్యాభరణముల పేటిక యొకటి తీసికొని బయలుదేరనున్నాడు. మరణించిన ముసలివాని వీలు ప్రచురణకాగితం రహస్యముగా నుంచిరి. అయినను దానిలోని షరతుల

ప్రకారము కొన్నివైద్యశాలలు వగయిరాలు లభిపొందగలవని
మా నమ్మకము.

పరశురాము మాత్రము ప్రకృతున్నవారు త్రుళ్లిపడు
లాగున నేమియు వచింపలేదు. వారి యాపీసులోని వారెవర
యినను సాహసించి — సమాచారము... .. ఉ హు ఊ.
ముసలిరత్నాజీ కోరికప్రకారమైనట్లు తాను స్వయముగా
ప్రాసేటలు వానికి జ్ఞాపకము. తానును గణేశదాసును దాని
తైన సాక్షివాళ్ళుచేసిరి. తరువాత నది ప్రత్యేకముగా నొక
యినుపపెట్టిలో జాగ్రత్తచేసి యుంచిరి ఆపీసునకు సంబంధిం
నంతవరకును వీలుసంగతి మూడవమానపుని కంటగాని,
చేవినిగాని పడియుండదు. అంతవరకు సిద్ధాంతము.

వీలు చదివినప్పు డతడును, వాని భాగస్వామి గణేశ
దాసును కాక మరిముగ్గురున్నారు. — హర్తాజీ, ఫిరోజు, పత్తే
దారు రామసింగును. ఫిరోజుగాని, రామసింగుగాని యాసం
గతి వెల్లడిపరచు మాటలనాడి యుండరు. అయిన హర్తాజీ
సంగతి యేమి? ఒకవేళ హర్తాజీ యాప్రయాణముసంగతి
వెల్లడిపరచదలచినను వానికి తగినంత సావకాశముకూడ లే
దని వక్తిలున కిప్పుడు జ్ఞాపకమువచ్చినది. ఏలనన వీలుచదువు
చుండిన సమయమునకే సరిగానక్కడ నా పత్రిక యచ్చుపడి
పోవుచుండును,

ఏదియును పాలుపోక బారిష్టరు పరశురాము తలగోకి
కొన్నాడు. అత డక్కడనుండి క్లబ్బుద్గరకుపోయి తెలిపిన

తో రామసింగునకు పిలచినాడు. కాని యక్కడి నపుకరు రామసింగంతకు కొన్ని మిషములకు పూర్వ మెక్కడికో వెళ్లెనని చెప్పెను. అందుచేత నతడాపీసునకు వెళ్లి తక్షణమే నాటిసాయంకాలపు వార్తాపత్రికలోని ముసలివానివీలు, ప్ర యాణమునకు సంబంధించిన వ్యాసము చూడవలసిన దని యునుతననొకసారి కలసికొనవలసివదనియును రామసింగునకొ కచీటివ్రాసి పంపినాడు.

వాని కంత్రమ యపసరము లేకపోయియుండును. రామసింగంతకు చాల పూర్వమే యాపత్రికయొకటి కొని యది తిరుగ వేయుటలో సేబ్టరత్నాజీగారి సంగతి ముందుగా వానింట బడినది. పరిచయముగల పేర్లతో వ్యాపార మం తటిదేకదా! అతడాగి త్తక్షణకాలము తటపటాయించి తుకా రామును పలుకరించినాడు.

“నీవు తక్షణము పోయి మేహతాఫిరోజు మకాము కనిపెట్టియుండుము. అతడు నా యెత్తున నేయుండును కాని చూపువాని సన్నముగా నుండును. నల్లని పెంట్రికలు నూగు మీసము, గడ్డమున కేశమప్రక్కను యర్థచంద్రాకారమున నొకమచ్చ. గరుడముక్కు ఆఖరుసారిచూచినప్పుడు, ఊదా కోటు, తెల్లనిషరాయి, మేజోడు, జోడుతోనున్నాడు. ఇదిగో పైవిలాసము. తెలిసిందా! తరువాత నీ వివేచనాశక్తి యుప యోగించుము, అపసరమునుబట్టి. నే నొకటి రెండ్రోజులుపని మీదపోవలసివచ్చును. ఎంతకాలమో చెప్పచాలను” అన్నాడు.

అంతటితో నశడు గిరున వెనకకు తిరిగి పక్కను, చేరువలో నాగియున్న వాని మోటారుదగ్గరకు పోయినాడు. తుకారాము వానివెనుక గుటకలువేయచు చూచినాడు. వానితో పోవలయునని యభిలాషపడినాడు కాని పోలీసు శిక్ష వాని కందులకు స్వేచ్ఛయొసాగినదికాదు. వానికి కొంత తగినపని నిర్దేశింపబడినది. అతడొక దీర్ఘమైన నిట్టూర్పుతో ఫిరోజు మకామువైపు బయలుదేరినాడు.

3

ఫిరోజు మకాముచేసిన ప్రదేశ మొకప్పుడు చాలగౌరవప్రదమైన వాసస్తులు కాలక్షేపణ చేసినదే కాని యిప్పుడు క్రమముగా చొకరకపు సరుకుతో నిండిపోయినది. అక్కడికట్టడము లా వీధులతో పాటు పూర్వకాలమున బయలుదేరిన వగుటచే నిప్పుడు జమాఖర్చులేకుండా పోవుటయేగాక తుంటరి సముదాయముతో నిండియున్నది కాని నవనాగరికత వెలిపుచ్చు యలంకారములుగల కొన్ని చిన్నచిన్నభవనములక్కడక్కడ లేకపోలేదు అందొక రెండవతస్తులమేడమీదనే మన ఫిరోజు వాసస్థలమేర్పడి మకొనినది.

తుకారాము క్రిందనుండియే క్షణకాలము కనిపెట్టి, గదిగుమ్మములు తాళమువేసియుండుటచేతను, యక్కడ నెవడును కనుపించకపోవుటచేతను నెమ్మదిగా వైకిపోయినాడు.

అక్కడ నామేడమీదకు పోవుటకు “ఎలక్ట్రిక్ లిఫ్ట్” (Electri Lift) యే:యు లేనందున నక్కడకు పనిమీద పోవువారు వారివారి పిక్కలబలము సహాయముననే చీడీల మీదనుండి యంతమీదకు పోవలయును.

అంతట నతడు “ఇది నాకు మరిమంచిది అవును. నన్న నవసరముగా బాధపెట్టువారెవరు నుండరు ఇక్కడ కాపుర ముండు ఫిరోజునకు శ్రమకలిగించు వా రంతకన్న నుండరు మాయయ్యగా రీ విషయము గో కొంచెమవసర గందరగో. శముపెంచుచున్నారనుకొందును. ఏమయినను నాకన్న వారికి చాల యెక్కువ తెలియునుగదా! అందుచేత సరిగా యాయన యేదిచెప్పిన నదిచేసి యాయన యనుమాన మెచ్చట నున్నదో తెలిసికొందును క్క” అనుకొన్నాడు.

చీడీలపైన వాని కొక నవుకరు కుర్చీవాడు కనుపించి నాడు. వానిని దాటిపోయినతరువాత గుమ్మముదగ్గర తగిలి చియున్న బల్లనుపట్టి ఫిరోజుగది సులువుగా బోధపడినది తరు వాత నాతడు రహస్యముగా దాగియుండి యాచిన్నవాని గది గుమ్మము కనపెట్టి చూడవీలుగనుండు స్థలముకోసము నలుప్రక్కల చాలదీక్షగా చూచినాడు. వాని యదృష్టము చాల బాగుగనున్నది. ఆ గుమ్మమునకు కొంచెము చేరువనే గోడలో పలనున్న కిటికీగూత మొకటి వానికి దొరకినది. అత డక్కడ నుండి యితరులకు కనుపించకుండగనే నిలువుగను, అడ్డము గను యున్న రెండునసారాలను మొదటినుండి చివరవరకును

పూర్తిగా కనిపెట్టి చూడగలడు. అందుచే నక్కడనే తీరుబడిగా కూర్చుని కనిపెట్టుటకు స్థిరపరచుచున్నాడు.

పదిసిమిషములు గడిచినది తుకారాము తుల్లిపాటుతో లేచి కూరుచున్నాడు. వారు విడిపోవునప్పుడు, రత్నాజీ వీలునుగూర్చి వ్రాసియున్న వార్తాపత్రిక రామసింగు తుకారాముచేతికిచ్చినాడు. దానిసంగతి తుకారామునకిప్పుడు జ్ఞప్తికివచ్చినది. అతడు చాల మందముగా నీలవేయసాగినాడు.

“ఇందుచేతనే కాబోలు మాయయ్యగా రంత హఠాత్తుగా బయలుదేరి వెళ్లినారు ఇది యగ్నిహోతుని కాజ్యమువంటిది. శ్రమపడిన కలసివచ్చుననుకొను ప్రతితుంటరి కీసరి కీ యుప్పండి యుండును. కాని యసలుసంగతి పత్రికవరకేలాగునవచ్చినదో చాల విరుద్ధముగానున్నది. అది కావలసిన వాడెవడును చేసియుండడు. అంతవరకు సిద్ధాంతము సమాచారము వెలిపుచ్చినవా డిందులోని సంగతంతయు పూర్తిగా తెలిసియే చేసియుండును. అది యాపత్తు తెచ్చిపెట్టుకొనుటకు బజానాయిచ్చుట వంటిది” అని తలపోసినాడు.

అంతవర కనవసరవ్యాపారములాగున కేవల మసహ్యకరమగును, విసుపుగను కనుపించిన దిప్పుడు చాల ప్రాయశ్చితవహించినటుల కనుగొనినది. ఏలనన మెహతాభిరోజిప్పుడు తుపానునకు నాభిలాగున కనుపించినాడు. పత్రికాముఖమున సంతయాందోళన కలిగించిన యా యాభరణముల బంగీ యెవరును సంగ్రహించ వ్రయత్నించకపోయినది. నది చాల విరుద్ధముగా నుండును.

అతడు కులాసగా “కాని నేరప్రళంఘములోని పెద్ద
 తలకాయ లభమ మొకటి రెండు రోజులవరకు నిశ్చలముగ నే-
 యుండును. వా రతని సంగతంతయు తెలిసికొని యతడెప్పుడు
 బయలుదేరునదియును, యెటుపోవునదియును మొదలయిన
 యితరసమాచారము తెలిసికొన నభిలషింతురు. వారంత-
 తోందరగా గెంతులు వేయరు. వారేమయినను ప్రయత్నించిన
 యెడల నది యిక్కడ కాని లేక యవతల కాని రయిలమీద
 నే యయియుండును ఏమయినను నేను చేయవలసిన దేదియు-
 నుండదు. కాని మాయయ్యగారు నేనిచ్చట నిరీక్షించియుండ
 వలయునని చెప్పకపోయిన... .. కాని యాయన
 యవసరమునుబట్టి నా వివేచన నుపయోగించవచ్చునన్నారు
 కదా! కావున నేను పోయెదను. ఇప్పుడే వేచిపోయెదను”
 అని స్థిరపరచుచున్నాడు.

అతడు సరుదుకొని లేనబోవునంతలో నసారాలో-
 కదులుచున్న కీర్తీనీడయొకటి వాని నాకర్షించినది. అతడు ఊ-
 ములో నిశ్చేష్టుడయినాడు ఆలాగున ముందునకు కీర్తీనీడ బర-
 పుచున్న నా న్యక్తి మరియొక ఊణములో పూర్తిగా వాని
 కంటబడినది. అతడు ఒక గుమ్మముదగ్గరనుండి మరియొక గుమ్మ-
 ము దగ్గరకు మెలకువగా మెల్లగా పోవుచున్నాడు. చాలకుర-
 చగానున్నాడు. కాని నానివత్తము చాల విశాలముగా ను-
 న్నది. భుజములు మంచి బలిష్ఠములుగానున్నవి. చేతులు
 చాలదీర్ఘముగానున్నవి. వాని నడకయును వాలకమును అత-

డాక కొండజాతి కోతి “గోర్ఖిల్లా” యనుకొనుటకు చాలవరకు సహాయకడుచున్నది.

అతడు మెహతా గదిగుమ్మము దగ్గర నొక క్షణమూగి శ్రద్ధగా విన్నాడు. తరువాత నక్కడి పిలుపుడుగంట వాయించి నాడు. లోపలనుండి యస్పష్టముగా మ్రోగిన గంటచప్పుడు వినుపించినది. కాని పదముల యలుకు డెంతమాత్రమును వినరాలేదు. అందువలన లోపల నెవరును లేరని తృప్తిపడి కొండకోతి కబ్బాజేబులలోనికి చేయి పోనిచ్చి మంచి బలమైన తీగయొకటి వెలుపలకుతీసి, దానికొన తాళముకన్నము లోనికి దూర్చినాడు. ఆ తాళముకూడ నాభవనమును యందులోనికాపురస్తులు వలెనే చాల చవుకరకముది. చచ్చురకముది. ఒక్క యరనిముసములో నా తాళము వానిప్రయత్నమునకు స్వాధీనమయినది. తలుపు చచ్చుమొగమువేసికొని యెంతమాత్రమును ప్రతిఘటించక తెరచుకొనినది. కొండకోతి మెలకువగా లోపలకుజారి తలుపుమూసివేసినాడు. వెంటనే యొకచురుక్కైన “క్లిక్” మను చప్పుడు వినిపించినది. అరి తేరినయాబుద్ధిమంతుడు లోపలినుండి యాతీగముక్కుతో డనే గది తాళమువేసినాడు.

అంతవరకును తుకారాము వానినిచూచి యతడాక సామాన్యపు తుంటరి యని భ్రమపడినాడు. కాని లోపలినుండియే శాళమువేయు వానిచాతుర్యము చాలవిపరీతముగ కనుపించినది. అతడు దొంగతనమునకే వచ్చిన తిరిగిపోవు

నప్పు డనవసరాలశ్యము లేకుండుటకై తలుపుతెరచి యుంచు కొనునుకదా! అదికాక దొంగలనిన తుకారామున కొక విధమైన మంచి పసికలదు, ఈ వచ్చినవాడు కొట్టు బద్దలు కొట్టి సామాన్యపురకములాగున కనుపించలేదు. అతడు పద్ధతి ప్రకారము శుభ్రమైన దుస్తులు ధరించియున్నాడు కాని, వాని వాలకము భాషాజ్ఞానము కలిగి నాగరికులలో కలసి మెత్తని మాటలతో గొంతులకు తడికోతకోయు వానిలాగున మాత్రము లేదు.

ఊహు. ఊ. ఎంతమాత్రముకాదు. అతడు రాత్రి పండ్లొండుగంటలవేళ రహస్యముగ సింటిలోపలనుండి సామాను తెచ్చునప్పుడు వీధిలో బండిదగ్గర యెంటరిగ నిలచి, వచ్చువారి నాటంకపరచి యెదిరించి నిలచి, యిద్దర ముగ్గురను కత్తి కర్ర సహాయ మపేక్షింపకనే సులువుగా నోరుమూయించుట కేర్పడు మంచి ఓండుపుష్టిగల మొండిరకములోనివాడు. ఈ కొట్టులు బద్దలుకొట్టు వ్యాపారములలో పూర్తిగా నారి తేరి, యగ్రస్థాన మలంకరించిన వాడేను.

“నే నిక్కడ క్షణకాల మాగి వాడు వెలుపలకు వచ్చు నేమో చూచెదను. వాడు వచ్చిన నిక్కడనే పిలకపట్టుకొని జాగ్రత్తపరచుదును ” అని స్థిరపరచుకొని తుకారాము విశ్వాసముగలవాని పిస్తోలు యవసరమునుబట్టి జేబునుండి సులువుగా వెలుపలకు వచ్చులాగున సిద్ధముచేసికొన్నాడు.

అయిదు నిమిషములు గడచిపోయినవి. పది. పదిహేను

ఇరువది. తుకారాము నెమ్మదిగా నిశ్శబ్దముగా లేచినాడు. దీక్షమైన యా యాలశ్యము వానికి సందేహనివారణ కావించినది. ఆ వచ్చినవాడు కేవలము దొంగతనమునకు రాలేదు. లేనియెడల తీసికొనిపోవలసినవన్నియు వీలుగనున్నంతవర కప్పటికిప్పుడే క్రిందకు చేరవేసి మేడకాళీచేసి యాసరికి చాల దూరమున నుండియుండును. లేక, లోపలినుండి తీసికొనిపోవలసిన వేమియు లేవేమో నని తుకారాము చాలవరకు సందేహించినాడు. మెహతా సిత్తిగతులను గూర్చి రామసింగు వాని కెంతమాత్రమును వెల్లడిపరచి యుండలేదు. అదికాక నా కుర్చీవాడు మంచిస్థితిలో నున్నా డనుకొనుటకు తగిన యాధారములు వాని కంతగా కనుపించలేదు. వాని కే బాపతు యాదాయమయిన నున్నప్పటికిని, యత డది నిమిషము లో నూడివేయుటయే గాని తరువాతి సంగతిని గూర్చి యాలోచించు రకములాగున కనుపించదు.

తరువాత నేమి చేయుటకును వానికి పాలుపోయినది కాదు. పోలీసువాని తీసికొనివచ్చుటకై యతడు తన నిర్ణయనానమును విడచిపోవుటకు వీలులేదు. నీలనన నీలోపున నతడు లేనప్పుడు ఫిరో జక్కడకు వచ్చి సంగతి తెలియక కండ్లుమూసికొని లోపలకుపోయి తిన్నగా లోపలనున్న హంతకుని ఎడిలో పడవచ్చును. అక్కడనొక బులిపోనుగొట్టమయినను లేదు. దాని కొరత డక్కడ నలుపక్కలు తడుమ లాడినాడు. ఆ మేడ యట్టి యవసరమైన పనిముట

కాలవాలమైన ప్రదేశముకాదు.

అందుచే నశచు ఫిరోజు వచ్చువరకును కసిపెట్టుకొని యుండి చీడీల మీదనే వానిని కలసికొని సంగతంతయు పూర్తిగా బోధపరచుటకన్న మార్గాంతరము తోచినదికాదు. తరువాత తిన్నగా పోలీసువానికి వ్యక్తపరచుటకు కావలసినంత సావకాశముండును. వారలే యా పెద్దమనష్యుని తగినరీతిగా సత్కరించకలరు.

ఈ రీతిగా స్థిరపరచుకొని తుకారాము మెల్లగాలేచి నిశ్శబ్దముగా గుమ్మముదాటి కొన్ని చీడీలు దిగినాడు. కాని ఫిరోజు తనకు తెలియకుండగ నే మరియొకత్రోవను మేడమీదికి వచ్చినచో చిక్కులలో పడునని సందేహించి వెనుకకు తిరిగి వచ్చినత్రోవను తిన్నగాపోయి అక్కడ కఱకురాతి చీడీ మీద “కావలామీద నున్న కుక్కలాగున” చాల దీక్షగా యోషికబట్టి కూగుచున్నాడు.

వగలు పూర్తిగా నడచిపోయినది. చీడీలమీద కొంత వరకుచీకటి యావరించినది. కుర్రవాడు వచ్చుచున్నాడని యశవసరముగా చాలసారులు కంగారు పడిన తరువాత, చిట్టచివరకు ఫిరోజు పదధ్వని చీడీలమీద వినిపించినది. అది మొదటి దానివలె మధ్యచీడీలమీద నాగక తిన్నగా నన్నియు దాటి మీదకు వచ్చినది. కాని తుకారాము బాట కడ్డముగానిలచి యుండుటచే నక్కడ నకస్మాత్తుగా నాగిపోయినది.

అస్పష్టముగానున్న, మందమైన యా చీకటిలో సహి

మతిమాలిన మరణశోననము

తే మా చిన్నవాడు సరిగా రామసింగు వర్ణనకు సరిపోయినాడు. అందుచేత తుకారా మా సంగతి నిర్ధారణచేసికొనుట కంత ప్రయత్న మక్కర లేకపోయినది.

అతడు మెల్లగా “మహతా ఫిరోజుగా రనుకొందును. ఇంతమాత్రము చప్పుడు చేయకుడుదయముంచి” అన్నాడు.

“ఁ! అవును. నాపేరదే. కాని సంగతేమి? ఎవనికైనను జబ్బుగానున్నదా యేమి లోపల?” అని యడిగినాడు.

“ఁ! ఇంతవరకు లేదు. కాని త్వరలోనే యెవరోయొకరు జబ్బుస్థితిలో పడవచ్చును. నేను పత్తేదారు రామసింగు గారి సహకారిని. చాలసేపటినుండి మీ కొట్టు కనిపెట్టుకొనియున్నాను. ఒక మానవుడు కేవలము వికృతాకారుడు క్షణ కాలము క్రిందట మీ గదిలోనికి పోయినాడు. అత డింతవరకు వెలుపలకు రాలేదు. నియమితకాలములో నీలులోని షరతులు పూర్తికాకుండ చేయుటకై, నిన్ను మర్దించుటకాతడు నీ కొరకు లోపల కనిపెట్టుకొనియున్నాడని నాయనుమానము.”

“ఏమి? నీవు నిజముగా నుతవర కనుమానితు నా?” అని ఫిరోజు నోరుతెరుచుకొని కంగారుపడి, “అయిన నాతడు ఆ వచ్చినవాడు పని పూర్తిచేయుటలో చాలచురుకుగా నున్నాడన్నమాట! వాడు చాల బలముగనున్నాడా?” అని యడిగినాడు.

“అహ! గోరిల్లా బాతిలోని వాడు. ఇప్పుడు నీవుమె

ల్లగా వెలుపలకు పోయి యిద్దరు, ముగ్గురు పోలీసువారిని వెంటబెట్టుకొని వచ్చితివా వ్యవహారము చాలసులువుగా పరిష్కారము కాగలదు." అని తుకారాము సలహాయించినాడు.

“క్షణ మాగుము. నీ వింతకు పూర్వమే కాలపరిమితిని గూర్చి మాటలాడితివి. వీడు పట్టుపడిన తరువాత, వీనికి వ్యతిరేకముగా సాక్ష్యమొసగుటకై నేను కోర్టులో హాజరు కావలసివచ్చిన వ్యవహారము చాల యాలశ్యము కాదామరిక ఈ గొడవలు నా కంతగా తెలియవు కాని, “కేసు” పరిష్కారమగువరకును నేనిక్కడనే యుండ వలయునని పోలీసువారు నిర్బంధింతురని నా నమ్మకము. అ దెంతవరకు పట్టునో భగవంతునకే యెరుక. అందుచేత వానిని మనంతట మనము సరుదుపాటు చేయలేమా? నీవు మంచియుపయోగకరమైన వానిలాగున కనుపించుచున్నావు. నేను నంత పనికిమాలిన సన్యాసిని కాను. మనములోపల ప్రవేశించి, గట్టిగా చావగొట్టి వాని కేల బుద్ధి చెప్పి పంపకూడదు? ఏమి? ఏ మందువు?” అన్నాడు.

తుకారాము తొలుత తటపటాయించినాడు కాని, వెంటనే కుర్రవాని యాలోచనకు లొంగిపోయినాడు. చేతిలోని పిస్తోలు సహాయమున నా తుంటరి యిక ముందెన్నడును ఫిరోజు త్రొవ కడ్డుగాకుండ గట్టిగా బుద్ధిచెప్పటకు మాంచిసావకాశమున్నదని యతడు స్థిరపరచుకొన్నాడు.

ఫిరోజు “అవును అట్లుచేయుటకు చాల సరదాగానే

యుండును. లోపల నొకమూల మంచిబలమైన పెద్దకర్క యొకటిన్నది. నేను పూర్తిగా లోపల ప్రవేశించునంతవరకు వాడు నామీద పడుటకు ప్రయత్నించ డనుకొందును. అంతలో నేను వాని కోసము సిద్ధపడియే యుండును. ఓహో! నీదగ్గర పిస్తోలున్నది కాదా! మరచిపోయినాను ఇక్కడికి? సెహబాస్? రా! రమ్మ లోపలకు” అని తొందర చేసినాడు.

తుకారాము పట్టదలగా “నేను ముందు వెళ్లి వాడు రెండుచేతులు మీద కెత్తునట్లు చేసెదను. తరువాత వానిని జాగ్రత్తపరచి సంగతి తెలిసికొనుట నులుపు. అవసరమును బట్టి కర్ర యుపయోగమునానికి వచ్చును” అన్నాడు.

౪

వారు నెమ్మదిగా తలుపుదగ్గర చేరినారు. ఫిరోజు జేబులోని తాళము వెలుపలకుతీసి నిశ్శబ్దముగా తలుపుతెరచుటకు ప్రయత్నించినాడు. కాని యదివర కపసవ్యముగా తీగతో తెరచియుండుటచేత కాబోలును కప్పతాళము కప్ప ప్రయత్నము మీద కొంచెము బిగ్గగా “క్లిక్కు” మని చప్పుడుచేసి, లోపలనున్నవానికి హెచ్చరికకలుగు సావకాశ మొసగి మరివిడిచినది. తలుపు బారల తెరచి చేతిలోని పిస్తోలు స్వీయముగా ముందునకు వెట్టుకుని గదిలో మూలమూలల, చీకటిలో నలుపక్కల దృష్టిపరచుచు తుకారాము నాలమెలకువగా లోపల ప్రవేశించినాడు.

వాని కెవరును కనుపించలేదు నిజమునకు, లోపల నున్నవాడు వాని కక్కడంత సులువుగా కనిపించునని యన డు భ్రమపడనూ లేదు. వా డేదియో యొక మూల చాల రహస్యముగా నక్కియుండును. ఫిరోజు మూలనున్న కర్ణి కొరకు తడుములాడుచు చేయిచాపినాడు. పైని యెక్కడనో, యేదియో కదలిన చప్పుడయినది. అంతట.....

“ప్రక్కకు! తప్పుకో! గెంతు” అని యొక వెర్రికేక వచ్చి, ఫిరోజు కర్ణిగోనము తడుముచు ముందుకు తూలి పడినాడు.

చకో! బలమయిన జోళ్ళజత ఒకటి పైనుండి క్రిందకు వేళ్యాడి, తు కారాము కుడిభుజము గట్టిగా బిగిపట్టినది. దానితో నతడు గిరిగిర తిరుగుచు కొంచెము దూరముగా నొకమూలకు దొర్లినాడు. వాని చేతిలోని పిస్తోలు దూర ముగ తృప్తిపడినది, పైన యడ్డుస్తంభము మీద సంతవరకు దాగియున్న యాతుంటరి క్రిందకు దుమికినాడు.

ఫిరోజా యడ్డుస్తంభము సంగతియు, మానవు షోక డక్కడ దాగియుండుటకు వీలుగనున్న సంగతియు పూర్తిగా మరచిపోయినాడు. ఆ తుంటరి గదిలో ప్రవేశించిన వెంటనే యా స్తంభము మీదకు పాకి, చిన్నవాడు లోపలకు వచ్చియు నచ్చుటలో వాని నెత్తిమీదకు దుముకపచ్చునని యంతవర కక్కడనే నక్కలాగున కనిపెట్టుకొని కూరు చున్నాడు. వాని దుర్మార్గమున కాహారము కావలసిన చిన్న

వానిలో పాటు మరియొకడు—తుకారాము కూడ వచ్చుట వానికి కొంత కంగారు కలిగించినది కాని యప్పటికి కొంత వరకు ప్రోవలోనికి తీసికొనివచ్చి వాని నా మొండి పద్ధతికి సిద్ధపరచినది.

వాడు క్షణకాలము ఫిరోజు సంగతి నిర్లక్ష్యము చేసి, తుకారాము, చేయిజారి పడిన పిస్తోలు తిరిగి సంగ్రహించునేమో యను భయమున వానిని నిరర్థక పరచుటకై పులిలాగున చురుకుగా వాని మీదకు దుమికినాడు. బోర్లగనున్న యాతడు ముందునకు తూలిపడి, యదివరకే దెబ్బతగిలిన భుజమునకు మరియొక దెబ్బతగిలించు కొనినను, తన పీక కోసము తడుముచున్న యా తుంటరి యొక్క బలమైన పొడుగు చేతుల నుండి మాత్రము సులువుగా తప్పించుకొన గలిగినాడు.

కాని యా నరహంతకుడైన నంత చేతకాని సన్న్యాసి కాదు. తుకారాము తప్పించుకొను నంతలో గిర్రున వెనుకకు తిరిగి వాని సీలమండ గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. కర్రసంపాదించి ఫిరోజు సరిగా యా సమయమునకు వాని సహాయార్థము రాకపోయినచో తుకారాముని కాలు యెక్కడకో యొక యతుకులోనికి వసిలిపోయి యొక దానినుండి యొకటి వేరయి యుండెడిది.

అట్టిసమయములో యెటుల వ్యవహరించవలయునో తెలిసికొనుటకు ఫిరోజునకు పూర్వానుభవము చాలతక్కువ యయినను యాలోచనాశక్తి చాల ప్రశస్తముగానున్నది.

అత డాతుంటరి నెత్తిమీద కర్రతో సత్తువకొలది లాగి కొట్టినాడు. కాని వాడును సామాన్యడు కాక యిట్టివి కొన్ని వందలు, అదివరకే చూచియున్నవా డగుటచే నాదెబ్బ కదివరకే సిద్ధపడి యుండి కర్ర క్రిందకు వచ్చియు వచ్చుటలో తల ప్రక్కకు విసరి తప్పించుకొన్నాడు. అయినను యది భుజముపైపడి యతడు బోర్ల పరుండునట్లు చేసినది. వాడు క్షణకాలము స్వాధీనముతప్పినను యాఖరుకాలేదు. బలిష్ఠములైన వాని బాహువులు తుకారాము కాలువిడిచి రెండవ దెబ్బకై కర్ర విసర ప్రయత్నించుచున్న ఫిరోజు కాలుబట్టి వానిని క్రిందకు పడగొట్టి వాని ప్రయత్నమునకు భంగము కలిగించినవి.

తుకారాము పట్టు వీడుటచే కొంతవరకు స్వేచ్ఛగా లేచినాడు. అతడు పడిపోయినప్పుడు వాని పిస్తోలు జారి, ప్రక్కనున్న మంచము క్రిందకు పోయినది. ఇప్పుడు దాని కొరకు వెదకుటకు సావకాశము చాలదు. కాని ప్రక్కనున్న వ్రాతబల్లకు చేరువగానున్న యొక నాలుగుకాళ్ళ గుండ్రని చిన్నబల్ల వానికి కనపించినది. అత డది యంది పుచ్చుకొని చేతులు రెండు పూర్తిగా చాపి యా తుంటరి గుండలమీద సత్తువకొలది లాగి కొట్టినాడు.

దానితో నా దొడ్డి యుద్ధము హఠాత్తుగా ముగిసి పోయినది. ఆ హంతకు డొక్క యర పరచి చిత్తమువచ్చి నటుల నటునిటు కాళ్ళు విసరి తన్ని తుకారాముని క్రిందప

డగొట్టి యతడు పిరిగి సరుదుకొని లేచినంతలో దెబ్బతగిలిన చోట కలిగిన బాధ నణచిపెట్టుటకై యక్కడ చేయి యదిమి పట్టుకొని గది విడచి పారిపోయినాడు. తలుపుపెద్ద చప్పుడు తో మూసికొనినది. చీడీలమీద తొందరగా పోయిన పద ధ్వని వినుపించినది. తరువాత సంతయు నిశ్శబ్దము.

తుకారాము కాళ్ళపైనను చేతులపైనను సరుదుకొని లేచుచు ఊపి గండక యెగరోజుచు “ఉన్నంతసేపు చాల సరదాగానున్నది. ఏమందువు? వాడు మంచి యారితేరిన పింఛము. లేనియెడల నీవు విసరిన విసురు వానికి పాతాళ లోకము చూపించవలసినదే. నీకేమియు ప్రమాదకరమైన దెబ్బలు తగులలేదు కదా?” అని తుకారాము చాల నాత్మీయముగా నడిగినాడు.

ఫిరోజు మాటలాడక లేచికుర్చుని కన్నులు తుడుచు కున్నాడు. తలక్రిందగా వడిన యా దెబ్బవలన వాని యూపి రాగిపోయినది. ఆ గది యింకను వాని కన్నులయెదుట గిరుగిన తిరిగి నాట్యముచేయుచున్నది.

“ఆ... ఏమి? దెబ్బలా! ఆ! ఊ. ఉ. అంత ప్రమాద మేదియు లేదు ఏదో యెత్తయిన ప్రదేశమునుండి క్రింద వడినటులున్నది నాకు. అంతే. నీకుగట్టిగా తగిలినటులున్నది. ఏమి?” అని యడిగినాడు.

తుకారాము కుడిచేయి కష్టముగా మీదకెత్తి బాధ కనుబరచి “ఆ మొద్దునుండకొడుకు జోళ్లుక్రింద నున్న

యినుపముక్కలు నా భుజములోని కండరములను వెలుపలకు లాగి వేసినవి. కాని యేదియు విరుగలేదనుకొందును.” అని సమాధానము చెప్పి “నే నింతకు పూర్వ మింతకన్న సధమా ధమ్మమైన యవస్థల పొందినాను. సరే దానికేమి. తలుపు గడియవేసి దీపము వెలిగించు ముందు” అన్నాడు.

అతడు మంచము క్రిందకు పోయిన పిస్తాలు తిరిగి తీసి అందేమియు పాడుకాలేదని తృప్తిపడి యొకచోట స్థిమితము గా కూరుచున్నాడు. ఫిరోజు తలుపు సురక్షితముగా గడియ వేసి మర నొక్క దీపము వెలిగించి తుకారాము పక్క కూరుచున్నాడు.

అతడు స్థిమితముగా “ఎంతవని. ఇందులకై నే నెవరికి వందనము లర్పించవలయునో నాకు తెలియును. పాపిష్టి సన్యాసి నా జ్ఞాతి హర్తాజీ పనిస్మారంభించుటలో యెంతమాత్రమును యశోద్ధవహించలేదు. సిగ్గుమాలిన వంచకత్వము” అని గొణిగినాడు.

“ఉవ్. దాని సంగ తంతటితో సరియని నీ యభిప్రాయము. కాని నీ వికను ప్రమాదమునుండి తగినంత దూరముగా దాటిపోలేదు. నీ విది చూచితివా?” అని అడుగుచు నాతడు వీలునుగూర్చి పత్రికలోని వ్యాసము ఫిరోజుకు చూపించినాడు. ఫిరోజు చదివి పైకిచూచి ముఖము చిట్టించి తల యాడించినాడు.

“హర్తాజీ యా సంగతి వారికి తప్పక తెలియపరచి యుండు నన్న మాట!” అన్నాడు.

“అట్టిదేదియు కాదన్నమాట. ఈ పత్రిక మధ్యాహ్నము 12 గంటల తరువాత కొన్నినిమిషములకు ముద్రణమయి ప్రచురణమయినది. అప్పటికి హర్తాజీ యింకను నీకును నీవకీలునకును దగ్గరగనే యుండెను. ఏమి? కాదందువా?” అన్నాడు.

“ఆ...అ...వును. ఈ హేతువుచే యతడు తప్పించుకున్నాడు. అయిన నెవరు.....”

“ఆ! నీవు నెరవేర్చవలసిన యా షరతుల సంగతి యెరిగినవారెవరు? నీ వెవరైన యొక్కరి పేరు చెప్పగలవా?” అని యడిగినాడు.

ఫిరోజు తల యడ్డుకొనాడించినాడు.

“పరశురాము పటేలు. అనగా వకీలు. ఇట్టిరహస్యమయిన సంగతు లెంతమాత్రము పైకిరానిచ్చు రకములోని వాడుకాడు. దీనియభిప్రాయమేమా?” అని అన్నాడు ఫిరోజు.

“నీ “ఆపద” అని. ఈ యాభరణముల వెంటబడుతుంటరులు వందలు వేలు నుందురు. నే నయితేమాత్రము నెమ్మదిగా రహస్యముగా, సముద్రముమీద ప్రయాణము పెట్టుకొని వారి కంట కారముకొట్టుదును. లేనియెడల నీ వ్యవహారములో యెవరోయొకరు నీ కొంప తీయుట మాత్రము స్థిరము. ఎంతమాత్రము సందేహము లేదు.”

..ప్రయాణ మేలాగున సాగగలదో నాకు తెలియదు. ఇందులో కాలసిర్జయము కలదా, మూడు మాసములు మాత్రమే నీకు కూడ తెలియును కదా! సముద్రము మీద ప్రయాణమవిన చాలకాలము పట్టును. దాని తరువాత నేనా సముద్రప్రయాణము ముగించవలసియున్నది. దాని తరువాత మహాబుష్టిలాగున, కోయవానిమాదిరి కొన్ని వారములు నట్టడవిలో కాలక్షేపణ చేయవలసియున్నది. ఊహు! ఊ! ఏమివచ్చినను సరే. నేను రయిలుమీదనే పోయి అన్నిటికిని సిద్ధపడియుండెదను. నీ యజమాని రామసింగు మహాశయుడు ఆత్మసంరక్షణ విషయమై యేమి చేయవలయునో, యెట్లు మెలగవలయునో, అంతయు బోధపరచెద నన్నాడు.” అన్నాడు ఫిరోజు.

తుకారాము నవ్వు ఆపుకున్నాడు. రామసింగంత కన్న చాల యెక్కువ చేయగల డాయు, చేయు ననియు వానికి బాగుగా తెలియును. కాని యా సమయమున నతడది యేడియు చెప్పలేదు. అతడు లేచి కెనుకవసారాలోనికిని, ప్రక్కనున్న పడకగదిలోనికిని పోయి చూచినాడు.

ఫిరోజు, “ఏమయిన నాధారము దొరకనని చూచుచుంటివా?” అని అడిగినాడు.

..నేను నీ పడకగది కిటికీనుండి వెలువలకు చూచుచున్నాను. నీ వది తెరచియుంచియే నిదురపోవుదు వనుకొందును” అని అడిగినాడు.

“బాగుగా కనిపెట్టితివి. కాని రెండు రెక్కలు పూర్తిగా తెరువకుండుటకై రెంటికిని లోపల చిన్న చిన్న యినుపకమ్ములున్నవి. అవి యరంగుళము కన్న నెక్కువ తెరచుటకు వీలులేదు” అని చిన్నవాడ సమాధానము చెప్పినాడు.

“నే నా మాత్ర మదివరకే చూచితిని. అందుచేతనే నీ వీరాత్రి యిచ్చట పరుండకుండ నాతో వచ్చివేయుమాని చెప్పుచున్నాను. నీవు చాల ప్రమాద వస్థలో నున్నావు. కాని నీ కా సంగతి యింకను మెంతమాత్రము బోధపడినట్లు కనపింపదు.” అని తుకారాము స్థిమితముగా సలహా యిచ్చినాడు.

“అహా! మా హర్తాజీ హత్యచేయునంత దూరము పోడనినా నమ్మకము. అతడనిన నా కంత మంచి యభిప్రాయము లేదు కాని, అయినను అత డంతటి వాడని నేననుకొనను. అదికాక వానికి రామసింగుగారనిన చాలభయము. ఈ వచ్చినవాడు మరియొకసారి యిచ్చటకు రా సాహసించడుకదా ” అన్నాడు.

“అ! అక్కడనే నీవు పొరబడుచున్నది ఈ జాతీసరుకు నేను పూర్తిగా యెరుగుదును. ఆ తలపెట్టినవ్యాపారము తుదముట్టువరకును విడచిపెట్టరు. నిదురపోరు. ఈవ్యాపారములో హత్యవరకు రావలసిన యగత్యములేదు. వీలులొని మగతులు నెరివేరకుండుటకు నీ శ్మశానప్రయాణ మెంతవరకు పనిచేయునో నీ కాలు విరుగగొట్టుటయు సంతవరకు

సానుభూతి చూపగలడు. నీవు రాత్రి నిదురపోవుచున్నప్పుడు ఆ కిటికీ తలుపుసందునుండి వచ్చిన యొక చిన్న గాలితుపాకి 'దెబ్బ చాలును కావలసిన పని చేయుటకు. అదిగో మూల నున్న యా లక్క మానవతలకాయ నీ కంఠ యవసర మున్నదా!" అని అడిగినాడు

సంభాషణ యంత హఠాత్తుగా మారుత్రోవ బట్టివందన చాల యాశ్చర్యపడి ఫిరోజు "ఏమి?" అని తుకారాము చూపినవైపు దృష్టిపరపి చూచి "ఆహా! అదా? అంత లెక్కలోనిది కాదు. అది మా చిన్ననాటి స్నేహితుడొకడు యీమధ్య నన్ని చటచూడవచ్చి జ్ఞాపకార్థ మది బహుశ రించిపోయినాడు. అది యిచ్చుచు అది శ్రీకామచంద్రుని యాకార మని చెప్పి, అది చూచినవృద్ధుల నే నెంతపని! మూలిన గాడిద నగుచుంటినో తెలిసికొని బుద్ధితెచ్చుకొనుమని కూడ నుపన్యసించినాడు. అందుచేతనే నాకు దాని యండలి సరదాకూడ పోయినది. దానితో నీ వేమిచేయదలచుకొంటివి?" అని అడిగినాడు.

"ఇదిగో! ఇవ్వుడే చూపించెదను. ఆగు" అని పలుకుచు నత డొక కుర్చీ గోడవారకు లాగి దానిమీదనుండి యాతలకాయ యందుకొని "ఇదిగో ఈలాగునరా నీ కడక గదిలోనికి" అని పలికి వడకగది ప్రవేశించి, నెమ్మదిగా నది ఫిరోజు వరుండు మంచముమీద తలగడ్డపైన నుంచి కోటు లోపలి జేబునుండి యొక తలవెంట్రుకల కట్ట (నటకు లుప

యోగించువంటిది) వెలుపలకుతీసి కలుచగా పీకి నెమ్మదిగా రల కంటించి, అది యొక మానవతలలాగు కనుపించునటుల చేసి, ఇదిగో ఇది నీ తల. ఇక నీ శరీరమును కాళ్లును తయారు చేయవలసియున్నది" అన్నాడు.

ఫిరోజు చురుకుగా నందుకొని, అందులకుకావలసిన సామగ్రియు కొన్ని చుప్పటులువగయిరా తెచ్చి యందించి నాడు. మరెకొన్నివిమిషములలో కావలసిన కృత్రిమపు విగ్రహము తయారయినది. తుకారాఃను కిటికీదగ్గరకుపోయి యక్కడనుండి యా బొమ్మ యేలాగున కనుపించుచున్నదని చూచినాడు.

“ఆ చెవియును, గడ్డమును కొంపతీయగలవు. అవి „ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్” (Plaster of paris) తో తయారయి యుండుటచే చాల తెల్లగానుండి స్వభావసిద్ధముగా కనుపించుటలేదు.” అని కొంచెము మూలిగి జేబులోనుండి చిన్న సంచితీసి అందులోని చిన్నడబ్బాలు వెలుపలపెట్టి కావలసిన రంగులు క్రమముగా నా బొమ్మశలకాయకు ముఖమునకు పూసి, “నే నివి నిరంతరము నా వెంట తీసికొని పోవుచుందును. వీనితో నా కెంతయో పనియుండును. చూడుము” అని ఆకృత్రిమపుముఖము చూపినాడు.

అవును. ఆపనియు పండులోని చమత్కృతియు చాల ప్రశంసార్హముగా నున్నవి. స్వల్పకాలములో, నతిస్వల్పప్రయత్నముతో బొమ్మముఖము చాలమార్పుపొంది స్వభావ

సిద్ధమైన మానవ వర్ణమును పొందినది. మోసము పూర్తియయినది.

తుకారాము „అది యిక వినియోగపడవలసియున్నది. సరే మన మిక పోవుదము” అన్నాడు.

„కాని యీలాగున మాయవేషమువేసి పారిపోవుట చాల చేతకానిపని. పిరికితనము. అదికేవలము క్రీనీడచూచి జడిసి పారిపోవుట వంటిది” అని చిన్నవాడు చాలకష్టముగా మూలగినాడు.

„అ క్రీనీడ చచ్చునటులుగా తన్నినప్పుడు మాత్రము నాకు చాల లెక్కలోనిదిగా కనుపించినది” అని సమాధానముచెప్పి తుకారాము „చాలులే. బొత్తిగా కుర్రతనపు మాటలు మాటలాడకు. లౌక్యము చాలకయిది. సరే. దానికేమి కాని మన మిచ్చటనుండి వెలుపలకు పోవుటకు దొడ్డితోవ యేదయిన నున్నదా!” అని అడిగినాడు.

„అ. ఉన్నది. కాని కొంచెము కష్టము. గోడలమీద నుండి దాటిపోయిన వెనుక సందులోనికి పోవుదుము” అన్నాడు.

„సరే యిక నేమి? అయిన నీకీ రాత్రికిని, రేపుడదయమునకును ముఖ్యముగా కావలసిన వేవియో తీసికొనుము. మన మిప్పుడే పోవలయును. శాలువకూడ తీసికొనుట మంచిది” అన్నాడు తుకారాము.

మరి పదినిమిషములలో నాయరువురును మారుమూర్తమున పడి నిరాడంబరముగా పోవుచున్నారు. ఒకటి రెండు సందులుదాటి, ఒక పెద్దవీధిలోనికి పోయి యక్కడ నొక కాఫీహౌటలు దాటిపోవునంతలో ఫిరోజు హఠాత్తుగానాగి. “అ! అ! ఊహమాగుము. నా కీనాటి బాదరబందీలో మధ్యాహ్నమునుండి యిప్పటివరకును కడుపున కింత యాజూరమైనను పడలేదు. రా రమ్మ! లోపలకుపోయి యేదయిన పడవేసినగాని నేను పనికిరాను.” అన్నాడు.

“నా నాలక మంత బాగున్నది కాదు. ఇక్కడకు చాలమంది యుద్యోగస్తులును ధనికులును వచ్చి పోవుచుండురు. నా వేష వంతగౌరవపదముగా లేదు. నాకు రాసీయ నిరాకరింతురు కూడను” అని తుకారా మాటంకము చూపినాడు.

ఫిరోజు చాలనిర్లక్ష్యముగా “ఏడ్చినారు సన్న్యాసులు. ఇ దంత లెక్కలోనిది కాదు. నే నిదివరలో నిక్కడకు చాల సారులు వచ్చిపోయినవాడనే. అట్టియాటంకమున కెంతమాత్రీ మవకాశ ముండదు” అని సమాధానము చెప్పినాడు.

౫

పొరిద్దరు కాఫీహౌటలు వ్రేవేకించి గుమ్మమునకు చేరువగానున్న యొక బల్లదగ్గర కూరుచున్నారు. అక్కడ

సరుకందించు కుర్రవాడు సందేహించుచు తుకారామును చాల నిరసనగా చూడసాగినాడు. తుకారా మిప్పుడు నవు కరీపోయిన యొక చవుకరకపు మోటారుడ్రయివరును తో పించు చచ్చువేషమున నున్నాడని పాఠకుల కిదివరకే తెలి యును. కాని వాని ప్రక్కనున్న ఫిరోజును బట్టి హాట లునవుకరు మారుమాట చెప్పక వారికి కావలసినది త్వరలో తెచ్చియిచ్చెను. వారిరువురు ఫలహారము సాగించిరి.

వారు కాఫీపీల్చుచు, సిగరెట్ల నందించుచుండిరి. నిడుపుగానున్న యా హాటలో దూరమున నొక బల్లదగ్గర నున్న మానవు డొకడక్కడి బల్లలమధ్య వయ్యారముగా నడ చుచు ముందునకు వచ్చినాడు. అతడు ఫిరోజువైపు నిర్లక్ష్య ముగా చూచినాడు. తరువాత వానిదృష్టి తుకారామువైపు పోయినది. కంటనే వాని గమనమునకు చురుకుదనము కలి గినది. అతడు మదుక్షణముననే యక్కడనుండి యదృశ్య మయినాడు.

తుకారాము చంగున లేచినిలచి, ఒక్కగంతున గుమ్మము దగ్గరకు పోయినాడు. కాని యాముందు పోయిన మానవుని చూచుట జరిగినదికాదు. చాల యాలశ్యమయి నది. ఏమన సాయంకాలపు రహదారీ యెక్కువగా నున్నది. వీధి యంతయు జనసమూహముతో నిండిపోయినది. అతడు తిరిగి ఫిరోజుచెంతకు వచ్చినాడు. అంతలో యక్కడ నున్న నవుకరు ఫలహారముల తాలూకు బిల్లు పోవునని కంగారు పడినాడు.

“సంగ తేమి? అసలు నీవు వాని నెరుగుదువా యేమి?” అని ఫిరో జడిగినాడు.

“అ! నాకంతవరకు నమ్మకము చాలదు. కాని తప్పక యత డతడే యైయుండును. అతడు డాక్టరు కల్లాబర్వేయే యని నాకు గట్టి నమ్మకము. నేను వానిముఖము సరిగా గురు తించలేదు కాని ఆవీపుమూత్రము వానిదేనని నేను ప్రిమాణముచేసి చెప్పగలను.”

“అహ! చాలతమాషగనున్నదే ఆబుద్ధినుంతుడా డాక్టరెవరు? వాని ముఖముకన్న వీపు నీ కెక్కువగ యేల తెలియవలయును?” అని అడిగినాడు.

అక్కడనున్న సప్రక రవతలకు పోవువరకు క్షణకాల మూగి యతడివిధమున మెల్ల నా సమాధానము చెప్పినాడు.

“ఎవరయినను ముఖము మరుగుపరచుకొనుటకు ప్రియత్నింతురు గనుక నది గురుతించుట కష్టము. వీపున కట్టి ప్రియత్న మేదియు చేయరు గనుక నక్కడ సులువుగా దొరకి పోవుదురు. నా యజమానియును నేనును యింతవరకు తం టాలుపడిన తుంటగులందరిలోను యీ డాక్టరెక్కువ యసా ధ్యుడు. ఇట్టి తప్పుడుతోనను పోవకపోయినయెడల సంతతి ప్రఖ్యాతిగల శాస్త్రజ్ఞుడెందును నుండకపోవును ఈవ్యాపార ములోనికి దిగకపూర్వము వానికి వైద్యమున నెక్కువపేరుం డెడిది. ఎన్ని నేరములుచేసినను యతడనిన నాకు చాలయిష్ట ము. ఇతడు నిర్భలమైనమనస్సు ధారాళమైనపవిత్రన కల

వాడు, మాయజమానిని చాలసారులు చంపియుండవలసి వదే కాని వదలివేసినాడు. ఇది వర కొక సంస్థానములో మే మిరువురము కలిసిపనిచేసితిమి. అతడు మంచియు చెడ్డయు కలిసినయొక వింతరకపుసరుకు" అన్నాడు.

“చాల సరదామనుష్యునిలాగున కనుపించినాడు. వానికి ప్రాతపరిచయముమాట కదుపుట కిష్టములేనటుల కనుపించినది.”

“ఆహా! ప్రస్తుతము వాసిపైన సమలులోనున్న వారెట్లకు పరిమితిలేదు. పోలీసుశాఖవారు వానిని ఘట్టుకొనుటకపరిమితానందమును పొందుదురు. అందుచే నతడు కొంచెము కంగారుగానుండుటలో యాశ్చర్యమేమున్నది. వాని నల్లరిపెట్టుట నాకంత యిష్టములేదు. కాని..... ఆహా అదిసంభవమే.” అన్నాడుతుకారాము.

“ఏది సంభవము? నీవొక వింతరకపుమానవుడవు. అసలు సంభాషణదగ్గర హఠాత్తుగా నాగిపోవుదువు. ఏమది”

“ఈ డాక్టరొకప్పు డిక్కడ పెద్దవ్యాపారము పెట్టినాడు. నేరములుచేయి, చదలచుకొనినవారందరును, మనుష్యులనుమాయముచేయుట, కాగితములుదొంగిలించుట, పిల్లల నెత్తుకొనిపోవుట మొదలయినవాటికిక్కడకు వచ్చుచుండెడివారు. అదంతయు చెదరిపోయినది. అతడా వ్యాపారము తిరిగి ప్రారంభించియుండును. బుద్ధిమంతుడు నీజ్ఞాతి యిచ్చుటకు దరఖాస్తుపెట్టియుండును. మధ్యాహ్నము నీగదిలోప్రవేశించి

మన సంత యల్లరిపెట్టినయ్యాతుంటరి వీనితాలూకయిన నఁ యుండవచ్చును.”

“అలాగయిన నీత డిప్పుడు నన్నిక్కడ చూచియుండుటచే వానిమనుష్యుడు కృతకృత్యుడు కాలేదని తెలిసికొని యుండును.”

“అయి యుండవచ్చు. కాని నే సంతవర కనుకొనను. ఈడాక్టరు నేరప్రకంచమునకు శిరోభూషణమువంటివాడు. అట్టివాడిట్టి సామాన్యపువ్యాపారమునకు సిద్ధపడడు. కాని యేకారణముచేసయినను సిద్ధపడెనా మనము చాల మెలకువగా నుండవలసినదే. అతడు చాల చమత్కారియు జిత్తులమారియుకూడను. మనమిక బయలుదేరిపోవుదము.”

ఫిరోజు డబ్బులు యిచ్చినతరువాత వారు వీధిలోనికి వచ్చి. బండియొకటి చూచుకొని తిన్నగ యింటికిపోవుటకు బదులు రయిలుప్టేషనుదగ్గరకు పోయిరి. బండియక్కడ యూగియాగుటలో తుకానాము తొందరగా దిగి, కంగారు పడుచున్న ఫిరోజుచేయిపట్టుకొని బాటసారులను తొలగించుకొనుచు అప్పటికిబయలుదేరసిద్ధముగానున్న రయిలుయందు కొనువానిలాగున నానిని స్టేట్ ఫారముమీదకు యీడ్చుకొని పోయివాడు.

కాని వారు టిక్కెట్టుగదిదగ్గరకు పోలేదు. “స్టేట్ ఫారము” పొదుగునను నడచి జనులలో కలసిపోయి రెండవ గుమ్మమునుండి ఫిధిలోపడి క్రీసేడలోనుండి నడచిపోసాగిరి.

చిట్టచివర కక్కడాగి కంగారుపడుచున్న ఫిరోజునకు తుకారా మీ విధముగా సంగతి తెలియపలికినాడు.

“ఇది కొంచెము కాపుదల ఇదివరకు వచ్చినతుంటరి కాని, వానిస్నేహితులుకాని మనవెంట కాఫీహొటలువరకు వచ్చియుందురు. అంతవరకు జరిగియుండదుకాని అయినను డాక్టరందుండియుండవచ్చును. అందుచేత తగినంత మెలకువగానుండుటమంచిది. సరే. మనమింటికి నడచిపోవుదము, ఇక్కడకంత దూరముండదు” అన్నాడు.

రామసింగు యింతయుపుతెరచుచు నవుకరు మాద హాసము చేసినాడు.

అతడు “అహా! వచ్చితిరామీరు? మీరు త్వరలోనే రాగలరని చెప్పితిని నే నా పెద్దమచుష్యునకు. ఆయన మరల వచ్చెదనన్నారు. అహా! ఇదిగో ఇక్కడనేయున్నారు.” అన్నాడు.

తుకారాము వెనుకకుతిరిగి కాఫీహొటలులో సంత యాకస్మికముగా యదృశ్యమయిన నూనవుని చూచినాడు. అతడును యెంతమాత్రమును జంకులేక చేయిచాపి ముందునకు వచ్చినాడు.

అతడుబిగ్గరగా “ప్రియమైనతుకారాము! మనము మరి యొకసారి కలిసికున్నాము. కాఫీహొటలులోచూచి తప్పక నీవేయనుకున్నాను. తరువాత గుమ్మములోని వెలుతు రా సంగతి ధృవపరచినది. కులాసగనున్నావా? రామసింగు

కులానగనున్నాడా? లోపలనున్నాడా యిప్పుడు? సరే. లేక పోయిన మరొకసారయితే. నీకిప్పుడంత తొందరపని యే దియ్యలేకున్న క్షణకాలము కులాసాగాకూర్చుని పూర్వపుసంగతులు మాటలాడుకుందము. మీమకాము జ్ఞాపకమున్నది. అందుచేత తిన్నగావచ్చితి నిక్కడకు. నీవాలాగున నలుపుక్కలు పరకాయించు పెంచులకో నే నెరుగుదునులే” అన్నాడు.

కంగారు కప్పిపుచ్చుకొనుటకై తుకారాము నవ్వవలసి వచ్చినది. నిజము చెప్పవలసినచ్చిన బర్వేయొక్క యీముక్తులన్నియు ఫిరోజును గాబరా చేయుటకుగాని మరొకంకుకాదు.

“సరే. లోపలకురా! ప్రస్తుతము రామసింగుగారింట లేరు. ఆయన యీ వేళకు రారుకూడను. ఫిరోజు! ఈయనయే డాక్టరు కర్ణాబర్వేగారు” అన్నాడు.

“ప్రస్తుతము విరాటసింగు” అన్నాడు డాక్టరెంత మాత్రమును సందేహించక. తరువాత సరుదుకొని కూర్చుని నవ్వుకరువెలుపలకుపోయినతరువాత “పోలీసువారికి నాయంత యవసరమున్న నేరగాడు, యవసరముచుబట్టి యెన్ని నామాంతరములయినను ధరించుచుండవలయును. అవును ఫిరోజు! ఇది నీకు చాల విరుద్ధముగాకనుపించదా?”

“అ! తుకారామునిస్నేహితుని కెవనికైనను.....
... ..” అని ఫిరోజునుచున్నాడు.

“సరిగానదే. అందుచేతనే నేనిక్కడకు వచ్చితిని. వార్తా పత్రికలో సీఫోటోగ్రాఫుచూచితిని. ఆభరణములసంగతి విని అవి సంగ్రహింపతగినవాయని నిన్నడిగితెలిసికొనుటకే నేనిక్కడకు వచ్చితిని చెప్పిన నీకు యాశ్చర్యము నుండుననుకొందును. నే నిప్పుడీప్రాంతములకు వచ్చిన దందునిమిత్తమే. దయయుంచి యాయాభరణములు సంగ్రహించవలసినంత యర్హతకలవేమో చెప్పుచుని కోరుచున్నాను” అని డాక్టరడిగినాడు.

ఈ యతిసాహసికమైన మొండిపత్నికు ఫిరోజు ప్రారంభమున నివ్వెరపడినాడు కాని వెంటనే పెద్దపెట్టుననవ్వినాడు. తుకారామును డాక్టరును వాని ననుసరించినారు.

అతడు యూపీరిసరుదుకొని “మొండితనమున నీకు సాటియగువానిని దైవసాక్షిగా నే నెక్కడను చూడలేదు. దురదృష్టము. ఆబంగీలో నేమున్నదియో నే చెప్పజాలను. అందు లక్ష లుండవచ్చును. ఏమియులేకపోవచ్చును. నూముసలాయన వట్టి యపసవ్యపుచునుష్యుడు. నాకు తెలిసినదేమన నేనది మాహీలోనున్న వాని స్నేహితునిదగ్గరకు తీసికొనిపోవలయును అంతే” అన్నాడు.

“ఛా. ఎంతబుద్ధిహీనత! సరే. అందులో నెరుకును గురించి సందేహము నున్నందున నే నీ వ్యాపారములో కలుగజేసికొనను. అయినను ఫిరోజు! నీపేరదివరకే నే నా పత్రికలోని యర్హములేని వ్యాసములో చూడకపూర్వమే పాదగ్గ

రకు వచ్చినది. నా యేజంట్లలో నొకరువచ్చి నిన్నాసుకత్తికి పంపి కథ కాటంకము కలిగించవలయునని చెప్పిరి. అది నాకెంతమాత్రము తగనిదని నిరాకరించితిని. కాని మరియొక రందు కంగీకరించిరని తెలియవచ్చినది. ఇంతవరకేమయిన సంభవించినవా?" అనియడిగినాడు.

“సంభవించినవా అనెదవా! మేమంతవరకు సంతోషించవచ్చును.” అతి తుకారాము నాటికధంతయు చెప్పినాడు.

డాక్టరుకర్ణాబ రేవ్ యాకధంతయు సిమితముగావిని యనుతాపపురస్కరముగా తలయూపినాడు.

“వాని నేర్పాటుచేసినదెవరో నేను గ్రహించకలను. కాని సంఘటియమముల నతిక్రమించుమని మీరయిన ననరనుకొందును” అన్నాడు.

ఫిరోజులీప్రముగా “నేర్పాటుచేసినబుద్ధిమంతుడెవరో మీరును తెలియును. ఆవ్యాపారమునకు మాజ్ఞాతిహర్తాజీగారి పేరిటి మద్రయున్నది” అన్నాడు.

“నా పెదవులంటికొనిపోయినవి. నేనావిషయమేమియు తెలుపకూడదు. నీ యనుమానము సిద్ధాంతమయినను, అది ఋజువుపరచుట కష్టము. ఆ వచ్చినతుంటరి దొరకిపోయినను మీకు పసికివచ్చునదేదియు వాడు మీకు చెప్పనాహసించి యుండదు” అని కర్ణాబ రేవ్ గొణిగినాడు.

ఆయిదవ ప్రకరణము

“కన్నులున్నవానికి కత్తియున్నట్లే ఎందుకైననుమంచిది. నేనింతటినుండి కన్నులు తెరచుకొని మెలకువగానుండెదను. మాహీవెళ్లుటకన్న సముద్రప్రయాణ మెక్కువకష్టతరముగా నుండును.” అన్నాడు ఫిరోజు.

“ఆహా! అదియేమి కొత్తసంగతి? అని కర్ణాబర్యేయడిగినాడు.

“అదా? వీలులోని మరియొకవకతవకషరతు” అని తుకారాము కులాసగా సమాధానముచెప్పి. “ఒకపడవలో నొంటరిగా కేంబేనుండి యాగాధముచుట్టి సేల్ శట్ట్రీచేరిమన యీ స్నేహితుడు వానిధైర్యసామర్థ్యములు ఋజువుపరచుకొనవలసియున్నది.” అని పూర్తిచేసినాడు.

డాక్టరు క్షణకాలము ఆలోచనగాచూచినాడు. తుకారాము వానికన్నులలో నొకమెలపు చూచినటుల భ్రమపడినాడు. అతడనవసరముగా చాలసమాచారము చెప్పివేసినదిని చింతిల్లినాడు. కాని హర్తాజీ యిందులో సంబంధము కలుగజేసికొనియున్నందున సంగతంతయు డాక్టరున కదివరకే తెలిసియుండును. అందుచేత దాచియుంచుటచే సంతగవచ్చు లాభమేదియులేదు. మరియొకక్షణములో వానియభిప్రాయము స్థిరపడినది. డాక్టరు ఓరుబడిగాలేచినాడు.

అతడు వెనిన్ను మరియొకసారి కలిసికొనుటకు నామచాల యానందముగానుండును. అయ్యా మెహతాఫిరోజు! నీపరిచయము నాకు చాల కులాసగానుండును. అదికాక

మన మికమాండు వింతవిపరీతపునందర్భములలో తరుచు కలియగలము కనుక సంతవరకు తప్పదు. నీతో నేలమాటలాడ సభిలాషపడితిని నీకు చెప్పవలయు” అనుచు వానిమాటలకు మంచి ఊతయిచ్చుటకై మధ్యనాగి “ఎందు చేతనన యీ నీ విపరీతపు వీలుఁగాని మరతులు కొన సాగకుండచేయుటకై నేను బేరమునప్పకొంటిని. నేను నా యని రేపు ప్రారంభించెదను. మీరు నాయెడల మాత్రముద్వేషము వహింపకుడు. ఆ! తుకారాము! నీవు పిస్తోలుమీదకు మాత్రము చేయి పోనీయకుము దయయుంచి. నే నిదివరకే నిన్ను పట్టియుంచితిని. నాచేయి యంతసేపును జేబులో యూరక నేలేను జేబుతోని పిస్తోలుమీద సర్వసిద్ధముగా నున్నది. నీకు బాధతెచ్చిపెట్టుట నా కిష్టములేదు. తెలిసినదా? మీరు నన్నొక కేసులో రెండవప్రతికక్షి తరపున యని చేయు వకీలును చూచినటుల చూడుడు ఫిరోజు! నేను నీ విషయముతో చాల మర్యాదగనే ప్రవర్తించెదను, ప్రస్తుతము సెలవు. తుకారాము నమస్కారము. మనరామసింగుగారి నడిగితి ననిచెప్పు” అన్నాడు

మరుక్షణమున సత్య చంగున గుమ్మముదాటి వీధిలో పడినాడు. తుకారాము తొందరగా కిటికీదగ్గరకుపోయినాడు. డాక్టరు దూరమున వీధిలో లాంతరుదగ్గర నిలచి వెనుకకు తిరిగిజేబురుపాలు విసరి వికటముగా సెలవుపొంది చీకటిలో నదృశ్యమయినాడు.

ఫిరోజు చాలయుదేకముగా ఎంతయాశ్చర్యము!
ఎంతమొండిపీచుగ! తుకారాము! నీవు మొదటినుండియు
పిస్తోలునాళముతో వాని నేల పట్టియుంచితివికావు? అని
యడిగినాడు.

“అయ్యా! నీవు కొంచెము మెలకువగా కనిపెట్టెచూ
చినవా డంతకుపూర్వమే కోటుజేబులోని పిస్తోలుతో నన్ను
పట్టియుంచినసంగతి తెలిసికొని యుండువు. వానిని పట్టియుం
చుటకు నేను పద్ధతమప్రయత్నముగా చేయికదిపియు కదు
పుటలో నాభుజములో గుండుదూరియుండును. డాక్టరుసంగతి
నీకు పూర్తిగా తెలియదు. అతడు సరదాకొలది నేరముచేయు
రకము. నీదగ్గరియాభరణములు సంగ్రహించుట కెట్టిప్రయ
త్నము లయిన చేయును. ఒకవేళ మొదటి కనిలో దాటినను
నీవు వానిని రెండవప్రయత్నముతో తప్పించుకొనజాలవు.
వాడసాధ్యుడు. అతిచురుకు, అతితెలివి. నే నీప్పుడు పోలీసు
స్టేషనువారిని పిలచి వారి కత డిక్కడకు వచ్చినసంగతి
తెలియపరచెదను”

తుకారాము తెలిపోనులో పోలీసుస్టేషనును పిలచి
నాడు. వెంటనే ఇనస్పెక్టరు హక్కరుసింగు మాటవినుపిం
చినది.

“అహా! తుకారాము! నీ కీసారి యేమికుట్టినది?” అని
జాలకులాసాగా నడిగినాడు.

“డాక్టరుకర్ణాబశ్వే. నే నింతకు పూర్వమే వానిని చూచినాను. వా డతిమొండిగా నాతో మాటలాడ వచ్చి నాడు. ఇప్పుడే వెళ్లిపోయినాడు.” అని తుకారాము టెలి ఫోనులో సమాధానము చెప్పినాడు.

“అయితే మనకు తిరిగిపూర్తిగా పనితగిలినదన్నమాటయే. ఎవనికొంప మునిగినదో? కాని నీవు వాని పిస్తోలు తో కట్టియుంచకపోయితివా? వాడు దాటిపోవుట యేలా గున సంభవించినది?” అని ఇంస్పెక్టరడిగినాడు.

“అందులోని యందము నీ కేసుకి కొంత తెలిసియుండవలసినదే. వాడు మేము మాటలాడి సంతసేపురు స్వయం యరికట్టియుంచినాడు. వాడు హతాశుగా యదృశ్య మయినాడు.”

“మారు వేషమున నున్నా డగుకొందును” అని హర్కారుసింగడిగినాడు.

“ఆ. తాటాబూటముగానే. కానిమన లాగున బాగుగ పరిచయ మున్నవారు కాని గురుతించుట కష్టము. వాని ప్రస్తుతపు వేషము.....” అని తుకారాము డాక్టర ప్పటివేషము పూర్తిగా వ్యక్తపరచి “నీ కదంత యుపయోగించు ననుకొనను నీలనన యీసరి కతడు పూర్తిగా మార్చివేసియుండును. సరే. నీవు రేపటెల్లుటవచ్చిన నిన్నొకసారి చూడవలయుననియున్నది” అని గొట్టమువీడచి ఫిరోజుద్దగ్గ తకు వచ్చినాడు.

“ప్రధానశాఖవారు వానిని తప్పక పట్టుకొనగలరు. వాని కాపీను కదలికలు పూర్తిగా తెలియుచుండును. వానియనుచరులు. నిరంతరము కనుమెలగి యుందురు. అతడనిన వారికి హడలు. సరే. నీవికపొమ్ము. ప్రయాణములో నీకు పూర్తిగా నిద్ర కవకాశము దొరకదు. వీలుగ నున్నప్పుడే కరవుతీర నిద్ర పొమ్ము” అని తుకారాము సలహాయించినాడు.

ఫిరోజున కేమియు తోచుటలేదు. సరదాగా రాత్రిసిన మాకు పోయినబాగుండు ననియున్నది. కాని తుకారా మం దుల కంగీకరించడు.

“నీకు సంభవించనున్న దొకసారి రుచిమూచితివి కొంచెము. ఈమధ్యాహ్న మంతయు నేను నీగది దగ్గర కాపుండకపోయిన నీవిప్పుడు నీగదిలోనో, లేక కాలోచేయోవిరగి ధర్మవైద్యశాలలోనో పరుండియుండువు. ఇది వరకువచ్చిన తుంటరి డాక్టరు బర్వే చెప్పినటుల వారితో సంబంధములేనివా డయిన నీకముందు డాక్టరు చేయు యేర్పాటులు చాలకట్టుదిట్టముగా నుండును. ఏమనుకొను చున్నావో?”

ఫిరోజు చాలతీవ్రముగా “నేను రేపుప్రాద్దుటనే నా జ్ఞాతిదగ్గర కొకసారి పోయి సంగతి గట్టిగా మాటలాడవలయునని యున్నది. వాని దొంగమొగ మొకసారి మాడ్చిన బాగుగా నుండును” అన్నాడు.

“అహ! అట్టి దెంతమాత్రము పనికిరాదు. నీయంతట

నీవుపోయి వాని గొంతుకలో చిక్కుకొనెదవు. అతడు కుట్రచే యుచున్నాడని మనమెంత యనుమానించుచున్నను వానిని బంధించుటకు తగిన యాధారము దొరకనీయదు. ఇంతకన్న బాహుటముగా వర్తించి సాక్ష్యము లభించక న్యాయస్థానమున తప్పించుకొనిన తుంటరులను నేను వందలకొలది యెరుగుదును. సరే. ఇక పండుకొనుదము.”

ఫిరోజు పగలంత గండరగోళమునకు గురియై యాయాన పడుటచే రాత్రి హాయిగా నిదురపోయినాడు. ఉదయమున తుకారాముని మేలుకొలుపుతో లేచినాడు.

“తెల్లవారిపోయె తొలికోడికూసినది.” అనుచు “లేలమ్మ. ఫిరోజు! చాలప్రొద్దెక్కినది. రామసింగుగారుకూడ వచ్చినారు. నీకు మంచినమాచారము చెప్పుదును. లే” అని తుకారాము మేలుకొలుపు సాగించినాడు.

ఫిరోజులేచి, తొండరగా కాలకృత్యములు తీర్చుకొని హాలులోనికి వచ్చునప్పటికి రామసింగు, తుకారామును, ఆశ్రముగా ఉపహారములు మాయము చేయుచున్నారు.

రామసింగు హెచ్చరికగా “రా! రమ్మ. ఫిరోజు! నీవు రాకుండగనే మేము ఫలహారము ప్రారంభించినందుల కేమియు ననుకొనకుము. నేను రాత్రివచ్చితిని. నన్నయిక్కడ జరిగిన కథంతయుతుకారాము చెప్పినాడు. మేమిరువురముచీకటితోలేచి నీ గదిదగ్గరకు వెళ్ళినాము. తుకారాముని యాహవానియైనది.

నిన్న యపజయము పొందిన బుద్ధిమాతుడు రాత్రి మరియొక సారి నీగది సందర్శించినాడు. అతడు సరిగా తుకారా మనుమానించినట్లు చేసినాడు. నీ మంచముమీద, కిటికీ కెదురుగా నీ కాళ్ళలాగున నున్న జోళ్ళలో రెండు తుపాకీగుడ్ల కన్నములున్నవి. నీవక్కడ పరుండుటయే తటస్థించిన నీపాదము లీసరికి తూట్లుపడి మరమ్మతుకొర కానుపత్రిలో పడియుండును” అన్నాడు.

ఫిరోజు యెగరోజుడు “ఏమి? చాల దారుణము కాని దీనినిబట్టి, అది డాక్టరులర్వేపని కాదనితేలుచున్నది. గడచిన రాత్రి నే నిక్కడనున్నటుల డాక్టరునకు తెలియదుగదా! ఏమందురు?” అన్నాడు.

రామసింగు “అహా! కచ్చితముగా. కాని డాక్టరు నీకు వ్యతిరేకముగా నేటినుండి పరిపారంభించెదననిచెప్పెను. కావున మనము చాలమెరుకువగా ప్రవర్తించవలయును. అతడు తెరచి యుంచిన కిటికీలోనుండి తుపాకి పేల్చుచుతటి చచ్చు ప్రమాత్నము చేయడు. నీవు రెండురోజులలో మాసీకి బయలుదేరవలయును. అతవరకు నీ విక్కడనే, యీరోవలనే యుండవలయును వీధిగడపయైన దాటకూడదు. ఏమందువు? ఆలాగున చేయుదువా? నీగదినుండి నీకుకానరాని వన్నియు తుకారాము తెచ్చి యాయుగలడు.” అన్నాడు.

ఫిరోజు కొంచెము ముఖము చిట్టించి “అ! అది

చాలకష్టముగా నుండును. గుమ్మముకదలకుండ రెండ్రోజులూ యింటిలోనే యుండుట. అతవర కవసరముండ దనుకొందును ఏమి?" అన్నాడు.

రామసింగు కచ్చితముగా "అవసర ముండునని నే నను కొందును. అందుచేతనే అబ్బాయిచెప్పినటుల చేయుము. మారు మాటచెప్పక నీకు కావలసిన దేదియో తుకారామునకు చెప్పుము. అతడు తప్పక తీసికొనివచ్చును. అత్యవసర మయినవి నులువుగా చేతిపెట్టిలోతీసికొని పోవీలుగ నుండునవి మాత్రమే తీసికొనిపోము. స్వల్పముగాబట్టలు, ఒక మంచి కోటు, ఒక మంచి దళసరికలబళి అంతటితో సరి. తరువాత నీకు పిస్తోలున్నదా? నీ వనలు పిస్తోలు ఉపయోగించగలవా?" అని అడిగినాడు.

"ఉహు. ఊ" అని సమాధానపూర్వకముగా తలలడ్డుగా ఊపినాడు.

"సరే అట్లయిన నీ వవసరమునకు మరియొకవిధమైన యాయధము జాగ్రత్తపరచుకొనుట మంచిది. నీవు మంచికత్తి యొకటి వెంట నుంచుకొనుము. అది యుపయోగించుషధతి నీకు తుకారాము నేర్పకలడు"

"ఓహో! అంతకన్నా! కాఫీ పూర్తియైనవెంటనే. అని తుకారాము కలసాగా అంగీకారము వెలిపుచ్చినాడు"

అతడు తరువాత “అయ్యా! తమ రేమిచేసికొనివచ్చితిరి? నిన్న” అని రామసింగు నడిగినాడు.

రామసింగు సాభిప్రాయముగా కనుబొములు మీదకు లేవనెత్తినాడు.

అతడు సంగతి వెలిపుచ్చనిష్టములేక చాటపెట్టదలచుకొని “తప్పుతో”వను పడి నా పనంతయు గంగకలిసిపోయినది. అయినను ప్రయత్న మింకను ముగించదలచుకొనలేదు. నే నిప్పుడే వెళ్లిపోవలయును. నే నీలోపున కాకపోయినను సాయం కాలపు భోజనమున కైనను తప్పకవచ్చితిరేదను. ఫిరోజు! నేనుచెప్పిన దంతయు మనసున నుంచుకొను. నీ కిదే కావలసినంత సురక్షితమైన ప్రదేశము. వెలుపలకు పోయిన యనివార్య మైనమాపద. ఆ! అందుపొర పాటెంతమాత్రము లేదు. ఈ పట్టణములోని పోలీసుశాఖయంతయు వచ్చికూడ నిన్ను కాపాడజాలదు. డాక్టరుబర్వే యతిచరుకైనవాడు. అతి తెలివైనవాడు. నీ విప్పుడు ధరించిన దుస్తులే రేపుప్రయాణములో కూడ ధరించవలయును. నీ వేకోటు వేసికొందువు?” అని యడిగినాడు.

“అహా! రాత్రి నేను వచ్చినప్పుడు వేసికొనివచ్చినదే. అది చావడిలో నున్నది. మామూలురకపుసరుకే. అంత పెద్దరకపుది కాదు.” అని ఫిరోజు సమాధానము చెప్పినాడు.

“అయితే మరియు మంచిది.” అనుచు లేచినిలచి రా

మసింగు “నేను నిన్ను తుకారాము చేతులలో విడచిపోవుచున్నాననుమా” అన్నాడు.

అతడు గదివిడిచి వెలుపలకు పోయి హాలులో క్షణకాల మాగి ఫిరో జక్కడవిడచిన కోటు చాలదీక్షగా పరిశీలించినాడు. తరువాత తలుపుమూసి వెడలిపోయినాడు.

ఫిరోజు దుస్తులవైపు తీరుబడిగా చూచుకొనుచు “నేను యీబట్టలే ధరించవలయునా? ఏ ధరించవలయును? నే నీ దుస్తులుమార్చి, యెవరికిని తెలియకుండునటుల కొంచెము కృత్రిమపువేషము వేసికొనిన చాలబాగుండునని నాయభిప్రాయము” అన్నాడు.

“డాక్టరుబర్వే యిందు ప్రవేశించకపోయిన బాగుగ నే చాలబాగుగనే యుండును. కాని వాడు చాలయసాధ్యుడు. నిన్నొకసెకనులో పట్టివేయగలడు. అదికాక, యెవ రయినను పూర్తిగ మారిపోవుటకు చాలయనుభవము కావలయును. మనరామసింగుగా రందు మంచినమర్దలు. నే నయినను అంత తీసిపోవువాడనుకాను. డాక్టరు కర్ణాబర్వే మాత్ర మే మావిషయములో అద్భుతములు చూపగలడు. చాలమంది కొంచెము మెలకువగా కనిపట్టిచూచువారికి నులువుగా దొరకిపోవుదురు. మారువేషమునకు బట్టలుమార్చి, ముఖముమార్చిన చాలదు. ప్రవర్తనయంతయు మారవలయును. అతడు క్రొత్త రకముగ మాటలాడవలయును. క్రొత్త రకముగ నడువవలయును. క్రొత్త

రకముగ తినవలయును. ఆలోచించవలయును. మారువేషమున నుండి ప్రాతపద్ధతిప్రకారము ముక్కునలుపుకొనుచు దొరకిపోయిన నామిత్రు నొకనిని నే నెరుగుదును.”

“అయితే మనకు గట్టిబేరము తగులు నన్నమాటయే. కత్తి యేలాగున నుపయోగించవలయునో అది నాకు పూర్తిగ నేర్పము. దాని యవసరము నాకు తప్పనటుల కనుపించుచున్నది.” అని ఫిరోజు గొణిగినాడు.

తరువాత మరి రెండు గంటలకాలము తుకారాము ఫిరోజునకు కత్తి త్రిప్పిస్తాధనములు ఎటులపట్టుటయు, ఎటులకొట్టుటయు, ఎటులకాసికొనుటయు చూపించి, ఒకకగ్రికత్తితో బాగుగ సాధకముచేయించినాడు.

“సెహబాస్! ప్రస్తుత మీ పూట కంతవరకు చాలును. తాళములిచ్చి నీకేమికావలయునో చెప్పితివా నేను నీబనడగ్గరకుపోయి యవన్నియు తీసికొనివత్తును. నేను వచ్చునంతవరకును నీవు కత్తి త్రిప్పట బాగుగా సాధనముచేయవచ్చును.”

మరికొన్ని నిమిషములలో నతడు ఫిరోజునకు మరియు మరియు హెచ్చరిక చెప్పి, వీధిలోనికి పోవుచు నవ్వుకరునుపిలచి “ఓయీ! చచ్చినాసరే నీవెవరిని లోనికి రానీయకూడదు. ఆ చిన్నవానిని జాగ్రత్తగా కనపెట్టి యుండవలయును. అతడేమిచేసినను సరేకాని వీధిలోనికిమాత్రము పోనీయకూడదు. ఎవనిని

లోపలకురానీయకూడదు. ఎవనినికూడను తెలిసినదా? నీవు బాగుగ యెరిగినవానినై ననునరే" అన్నాడు తుకారాము.

“అయ్యా! తుకారాముగారు. ఇదంతాయెందుకోసమని” అని నవుకరు చాలకంగారుగా ప్రశ్నించినాడు.

“ఎందుకనియెదవా? ఆచిన్నవానిని పట్టుకొనుటకు చాలమంది కాసితిరుగుచున్నారు. డబ్బు సంపాదించునిమిత్త మతడు చేయనున్న పని పాడుచేయుటకు వానికాలో, చేయో, విరుగ గొట్ట చూచుచున్నారు. బోధపడినదా యిప్పుడు? అందుచేత నీవు యజమాని వచ్చిననునరే బాగుగ స్థిరపరచుకొని మరియు లోనికిరానిమ్ము. తలుపు గడియవేసేకొనియుంచు. ఇది చాల ప్రమాదకరమైన సంగతిసుమా ఏమనుకొన్నావో?”

“అయ్యా! నా గుండెలు దడదడలాడునటుల చేసితిరి. అయితేనేమి? ఆ చిన్నవానిదగ్గరకు చీమనయినను పోనీయను.” అన్నాడు నవుకరు.

దానితో తుకారామునకు చాల ధైర్యము కలిగినది. నవుకరు తిక్క వానికి బాగుగా తెలియును. అతడు యిల్లువిడచి వెడలిపోయినాడు.

అతడా చుట్టుప్రక్కల కనుపించిన ప్రతివానిని చాల శ్రద్ధగా పరిశీలించిచూచినాడు. అనుమానమున కవకాశమొన గువాడొక్కడును కనుపించలేదు. కాని యామాత్రమున ప్రయోజనములేదు. డాక్టరుబర్వేయక్కడ వానివాని నొకనిని

కాపుంచిన యెడల వాడు సామాన్యలకంత సులువుగా ననుమానముకలిగించు పద్ధతిలోనుండడు. వాడొక టపాబంట్రోతు లాగుననో, లేక పురపారిశుద్ధసంఘమువారి చెత్తబండితోలుచునో, లేక అట్టిది మరియొకమారువేషముననో యుండును.

తుకారామొకబండిలో గమ్మస్థానముచేరి, తన్నెవరు వెన్నంటియుండలేదని నలుప్రక్కల జాగ్రత్తగాచూచి, తృప్తిపడి చీడీలమీదనుండి పైకిపోయినాడు. అతడు నాటియదయమున గామసింగుతో కలిసిపోయినపుడేలాగునన్నదో, ఆమేడయిప్పుడుకూడ సరిగా నాలాగుననే యున్నది. కాని ఒకక్రొత్త రకపు సిగరెట్టు వాసనమాత్రము కనపించినది. అదియంతకు స్వల్పకాలము క్రిందటనే విడివడిన పొగలాగున వాసనకొట్టుచున్నది.

నాటి యుదయమున తానచ్చటకు పోయినప్పుడు అతడు కాని రామసింగుకాని సిగరెట్టు కాల్చియుండలేదని వానికి పూర్తిగా జ్ఞాపకమున్నది. అందుచేత సుగతి స్పష్టముగా కనపించుచున్నది. చాల స్వల్పకాలము క్రిందట నెనరో యొకరక్కడకు వచ్చి పోయియుండుట స్పష్టము.

క్రిందటి దినములాగుననే నాడుకూడ యన్యాయముగ కండ్లుమూసికొని యితరులచేతులలో పడకుండ మెలకువగలిగి యుండ నిశ్చయించుకొని, పిస్తోలు వెలువలకు తీసి సర్వసిద్ధముగా నుంచుకొని, లోపలకుపోయి నలుప్రక్కలు శ్రద్ధగా పరిశీల

నచేసినాడు. అక్కడెవరును దాగొనియున్నటుల కనుపించలేదు. చివరకు కాల్చిచారవేసిన సిగరెట్టుకొనయయినను వానికక్కడ కనుపించలేదు.

“వాసనుపట్టి సిగరెట్టు మంచీరకము లోనిదిలాగున కనుపించును. వచ్చినవాడుకూడ అదేరకములోనివాడయి యుండును. ఎంతమాత్రమును, నిన్నవచ్చినవాడయి యుండడు. ఎవరయినను యెందుకొరకువచ్చెనో? నా కంటికి కనుపించునంతవరకును యిక్కడేదియు కదిలినటుల కనుపించదు. చివరకు మంచముమీద సామూహకూడ యెక్కడి దక్కడనే యున్నది. నేనిక్కడ యనవసరముగా కాలము వృధపుచ్చిన లాభములేదు. ఆ సంగతి మాయయ్యుగారికే విడచివేయవలయును. అది వారి పనికానినాదికాదు. నా కిది చచ్చినను బోధపడదు. ప్రియత్నించి యనవసరశ్రమ యేల తెచ్చిపెట్టు కొనవలయును.” అని స్థిరపరచుకొన్నాడు.

అతడు తరువాత ఫిరోజుబట్టలుండు సొరుగులబీరువా దగ్గరకుపోయి కొన్నికమీజులు, షరాయిలు, అరడజుకాలర్లు, టైలు తీసి యొకచేతిపట్టి (నూటుకేసు)లో కుక్కినాడు. తరువాత యొక కంబళీ, యొకటోపీ, కొన్ని జేబురుమాళ్ళు వగయిరా తీసినాడు.

అతడు తనలో “సర్వసాధారణముగా, మనుష్యమాత్రు

నకు కావలసినవివిధయేయనుకొందును. సరే నేనిక తిరుగుముఖము పెట్టవచ్చును.” అని అనుకున్నాడు.

అతడు తరువాత తలుపు వెలుపల గట్టిగాతాళమువేసి, రామసింగు యింటివైపు బయలుదేరినాడు. అతడు యిల్లువిడచి నుమారొక గంటకన్న కొంచెమెక్కువ మాత్రమయినది. అతడు యింటివైపుతిరుగునంతలో వీధిచివరనుండి యెవరో వానిని పిలిచినటుల వినుపించినది. అతడు వెనుకకుతిరిగి, వానిపొత్తన్నేహితుడు యినస్పెక్టరు హార్కారసింగును చూచినాడు.

ఇనస్పెక్టరు వానిని సమీపించి, కులాసగా తుకారాము భుజముతట్టి “నే నిప్పుడు నిన్ను చూచుటకే వచ్చుచున్నాను. ఆచిన్నవాడు యేలాగుననున్నాడు? రామసింగెక్కడ? లోపల నున్నాడా?” అని ప్రశ్నించినాడు.

“ఆ వేషము మాని నావెంట లోపలకురా యేదోవిధముగా డాక్టరు కర్ణాబర్యేసంగతి, చిన్నవానిసంగతికూడ తీరుబడిగా విందువుగాని” అని తుకారాము వానినాహ్వానించినాడు.

వారు యింటికిపోవుసరికి వీధితలుపు గట్టిగామూసి లోపల గడియవేసియున్నది. వారు తలుపుగొట్టిరి. నవుకరువచ్చి తలుపుజాగ్రత్తగా కొంచెముతెరచి, వచ్చినవారు తనవారనియు ప్రవేశపెట్టిన ప్రమాదములేదనియు పూర్తిగా ధృవపరచుకొని కాని వారిని లోపలకు రానియలేదు.

ఇనస్పెక్టరు లోపలప్రవేశించునంతలో నవుకరు “ఆహా

నేను చెప్పితినికానా యిప్పుడే వచ్చెదరని? మీ రనవసరముగా నన్ననరానిమాటలన్నారు. మీ మాటలకు మీరేపరితాపడ గలరు” అన్నాడు.

“ఏమి? నీవనునది నీకేమయిన బోధపడుచున్నదా? నిన్ను నేను మాట లెందుకన్నాను?” అని యినస్సెక్టరాళ్ళర్చ్య పడుచు నడిగినాడు.

నవ్రకరు చాలవికటముగా “అయ్యా! అధికారులు మీరెన్నన్నను అనవచ్చును. తలుపుతీయనందులకుకదా య దంతయును? సరే. కాసే యుడుదానికేమి? మీరెప్పుడదేరకము కదా అనవసరముగా తిట్టి.....”అనుచున్నాడు.

ఇనస్సెక్టరునకు చాల కోపమువచ్చి “అనవసరముగా ఆర్చకు? ముందీసంగతితేల్చు. నే నీవేళ యింతకు పూర్వమొక సారి యిచ్చటకు వచ్చితినినెదవా?” అని తీవ్రముగా నడిగినాడు.

నవ్రకరు కచ్చితముగా “అన్నిమాటలుచెప్పుటకు మీకు నోరేలాగున వచ్చినదో? అనరానిమాటలన్నియు నని, తిరిగి నాయెదుట లేదనుటకు మీకే సరిపోయినది. ఒకగంటక్రిందట తుకారాముగారు వెళ్ళినవెంటనే మీరువచ్చితిరికాదా? లోప లకు పోవుటకు వలచు పడదని నేను చెప్పినపుడు, మీరు చిత్త మువచ్చినటుల తిట్టి వెళ్ళిపోయితిరికాదా! చాలుచాలు సిగ్గు” అన్నాడు.

నవ్రకరు చెప్పినంతవరకు వాస్తవమని నమ్మకముకలిగి,

యిక వాదనతో ప్రయోజనము లేదని యినస్పెక్టరు “నేను ఉదయమునుండి యొకపావుగంట క్రితమువరకు ఆఫీసులోనే యున్నాను. ఒక్కయడగైన కదలలేదు. నే నిక్కడకువచ్చి యొక నెలరోజులుదగ్గరగానయినది. అబ్బాయి! ఆవచ్చినది నావేషమువేసికొనిన మఱియొకరై యుందురు. వానిని లోపలకు రానిచ్చితీకావు నయమే. అంతవరకు అదృష్టవంతులమే. వాడు మంచియద్దేశముతో వచ్చియుండడు. కాని నేను నిన్ను తిట్టినది నొచ్చుకొనకు నిన్నంతయందముగా తిట్టినది నేను కాను” అని బోధపరచినాడు.

నవుకరు శ్రీమాపణపూర్వకముగా “తమరు పెద్దలు. అలాగున సెలవిచ్చుచున్నారు. ఇక నే నావిషయమై నోరెత్తను. శ్రమించుడు. తుంట రులెవరో కొంపతీయటకు ప్రయత్నించి యుదుందు” అని పలుకుచు లోపలకు పోయినాడు.

“ఇదంతయు కర్ణాబర్వే పన్నై యుండును. అవునా? అతడెందుకొరకు వచ్చెనో లేక యెవనికోసము వచ్చెనో? వానికి కావలసినంత విలువకలదేదైన నిక్కడ నున్నదాయేమి?” అని యినస్పెక్టరడిగినాడు.

“అ! చిన్నవాడు మెహతాఫిరోజు. నీ కాసంగతి పూర్తిగా చెప్పుదును.” అని తుకారాము క్రమముగా సంగతంతయు చెప్పి, వానిని లోపలకు తీసికొనిపోయి ఫిరోజును చూపించినాడు.

“మీనవుకరు కచ్చితముగా నీవు చెప్పిన ప్రకారము చేయుట చాల మంచిదయినది. లేకపోయిన నీసరికి కొంపముని గియుండును. చిన్న “యింజెక్షను”. ఒకటి రెండుచుక్కల విష ద్రావకముతో డాక్టరుమెల్లగావచ్చినతోనే వెళ్ళియుండును. చిన్నవాడు స్మృతిలేక పడియుండును. తరువాత నీవువచ్చి తలతోక తెలియక తలకాయ బద్దలుకొట్టుకొనుచుండువు. వాడు వైద్యములో యసాధ్యుడన్న సంగతి ప్రపంచమంతకును తెలియును” అన్నాడు ఇనస్పెక్టరు.

“వానిపేరు గర్భనిర్భేదకమ గానన్నదే! నాకును కంగారు ప్రారంభించినది” అని ఫిరోజంగీకరించినాడు

“అదియే కావలసినది. అందుచేతనే నీవు కన్నులు తెరచుకొని, అతడు నీమెంటుమందు ప్రతినిమిషమును చాలజాగ్రత్తగా ప్రవర్తించవలయును. వానిని బంధించుటకు నేను చాలకాలమునుండి ప్రయత్నించుచున్నాను. చాల కష్టతరకార్యమని నా యనుభవమునకు బోధపడినది. సరే. శుక్రవారమురాత్రి యెన్నిగంటలకు బయలుదేరుదువు? ఆ! గాత్రీ మెయిలుమీద నా? సెహబాన్! ఆ సమయమునకు సరిగా నేను కూడనక్కడనుండెదను. నేను నీతో మాటలాడను కాని, ఆలాగున చేయుట మంచిదని నానమ్మకము. సరే నేనికనిచ్చట నిలుపరాదు. చాల పనియున్నది.” అనుచు ఇనస్పెక్టరు వెనుకకుతిరిగినాడు.

అతడు వెళ్ళిపోయినాడు. ఫిరోజుకు కంగారుపుట్టుట

కదియే మొదటిసారి. అది వరకొకసారి వానిగదిలో జరిగిన తుంటరి ప్రయత్నమువంటి ప్రయత్నముల నతడు లక్ష్యము చేయడు కాని, ఇనస్పెక్టరుచెప్పిన విషద్రావకము, ఇంజెక్షను” లమాట వాని నాపాదమస్తకము వణకునటుల చేసినది. ఈ కంగారున వాని కాక లంతగా కనుపించలేదు. తరువాతకొంచెమునేపు తుకారాముతో కత్తి సాము సాధకముచేయుచు నతడు వానితో “నీ డాక్టరునా కీ సారి కనుపించియు కనుపించుటలో నీ కత్తి వాని గొంతులో దూర్చెదను. వాని సమాధానమున కై న నాలోచించను” అన్నాడు.

తుకారాము నవ్వుచు “చాలమంచిదే కాని పొరపాటు మాత్రము పడకునుమా. నీవు చూచినను వానిని గురితించగలిగి యుండవులే” అని పలికి యతడు పక్కకు తిరిగి “అహా! ఇదిగో రామసింగుగారు వచ్చినారు. రా త్వరగా పోవుదము” అన్నాడు.

రామసింగు చేత నొక కొత్త నూటుకేసు పట్టుకొని లోపల ప్రవేశించి, అది బల్లమీద నుంచి ఫిరోజుతో “నీ బట్టలు దీనిలో సరుదుకొనుము. పాత దిక్కడ వదిలివేయుము. ఈ యేర్పాటు చేయుటకు వేరుకారణమున్నది. నీ కది త్వరలోనే తెలియగలదు. తుకారాము! సంగతేమి? నీ ముఖములోనేదో కంగారు కనుపించుచున్నది” అని తాజాగా నడిగినాడు.

తుకారాము జరిగిన దంతయు పూసగుచ్చినటుల చె

ప్పినాడు. ఈ లోపున ఫిరోజు కొత్త పెట్టి లోపలకు తీసికొని పోయి తుకారాము పాతపెట్టిలో తెచ్చిన బట్టలన్నియు కొత్త పెట్టిలో సరిది, తొడుగుకొనిన దుస్తులు మార్చుకొన ప్రారంభించినాడు.

తుకారాము ఇనస్సెక్టరునకు నవుకరునకు జరిగిన సంవాదము నవ్వుచుచెప్పి తరువాత చాలతీవ్రముగా “అదికాక ఉదయమున మనము వచ్చివేసిన తరువాత ఫిరోజు గదిదగ్గర కెవరో వెళ్లినటుల కనుపించినది. సిగరెట్టుపొగనుంచి నా కనుమానము కలిగినది.” అన్నాడు.

“మంచిసంగతే. అది ఏమియు కంగారు చేయలేదని నమ్మకమేనా నీకు? మనము చాల మెలకువగా ప్రవర్తించవలయునని నీకును తెలియును. డాక్టరు దేనికయినను వెనుతీయడు. నీవు తీసికొనివచ్చిన వస్తువులు నే నొకసారి చూచిన మంచిదనుకొందును. అవును తప్పకచూచెదను. ఏదియును మనకు చెప్పిరాదుకదా?” అని రామసింగు సాభిప్రాయముగా పలికినాడు.

“వచ్చునదేమి?” అని తుకారా మడుగుసంతలో రామసింగు ఫిరోజున్న గదితలుపు గెంటి తెరచినాడు. అప్పటికి తెల్లనికమీజువేసికొని ఒకచేత “కాలరు”ను రెండవచేత “ఔ”యును పట్టుకొని కంగారుపడుచున్న ఫిరోజును చూచినాడు.

రామసింగు సంగతి కనిపెట్టి తొందరగా “అ! అ! క్షణ

మాగు. నీవస్తువులు వింతగగాని కొత్తగగాని కనుపించుచున్నవా" అని అడిగినాడు.

"ఉహూ ! ఉహ ! అలాగున కనుపించుటలేదు. కాని నాకేమియు బోధపడదు. ఈ "పై" విరుద్ధముగానన్నది. నేనిది యిదివరకు కొంతకాల యువయోగించి చమురుడాగులయ నదని వాడుట మానివేసినాను. కాని యిప్పుడు చూచిన, దాని నా డాగులెంతమాత్రమును కనుపించవు. అదికాక, ఆ కాలర్లు కూడ చాల తెల్లగానున్నవి. మా చాకలి యంతశుభ్రముగా నెన్నడును ఉత్తకలేదు" అని ఫిరోజువ్యక్తపరచినాడు.

"అహా!" అని రామసింగు గొణిగి వానిచేతిలోని కాలర్లు పైలు యందుకొన్నాడు.

రామసింగు జేబులోని భూతద్దము వెలుపలకు వచ్చినది. అతడు దాని సహాయమున కాలరు కాజాలు పరిశీలించి కాలరు శ్రద్ధగా వాసనచూచినాడు. సాభిప్రాయముగా తలయాడించి "ఈ కాల రిదివరలో యువయోగములోనున్న కాలరు కాదు. ఒక్కసారి యువయోగించినను దాని కాజాలు కొంచెము నలిగి యుండును. అది కేవలము క్రొత్తది. సరే. మిగతవి కూడ చూడనిమ్ము" అని అతడు మిగతవికూడ చాలశ్రద్ధగా పరిశీలించి "నీవీ మధ్యక్రొత్తవేవయిన కొన్నావా? ఇవన్నియుక్రొత్త వేలెమ్ము" అన్నాడు.

"నేను చాలకాలమునుండి యొక్కకాలరయినను కొనలేదు. నావి చాలవరకు నలిగినవే నని నాగట్టినమ్మకము." అని ఫిరోజు సమాధానము చెప్పినాడు.

“అయిన నెవరో ధర్మాత్ముడు నీకొట్టుదగ్గర సిగరెట్టు కాలిచ్చిన బుద్ధిమంతుడునీ కివి బహుకరించినాడు. అయినప్పటికిని యీ “పై” అన్నియు కొత్తని మాత్రము కావు.”

“ఊ! హు! ఊ! అంతవరకు నాకును సమ్మకమే. నా పై మీద మరకలు యేలాగున మాయమైనవా యని నాకంగారు.”

అంతట రామసింగు గంభీరముగా “సరిగా అదే! నేను దానికి త్వరలోనే సముజాయిషీ చెప్పగల ననుకొందును. ఈ డాక్టరు చాల చురుకుగా పనిచేయు రకములోనివాడు. వంచి పేరుపొందిన రసవాదశాస్త్రజ్ఞుడు. అదికాక, అతడు వాని విల్లన కొక్కనారితో తృప్తిపడువాడు కాడు. అధమ మరడజ నయి నను సమకూర్చుకొని యుంచును. తుకారాము! నీవంతవరకును నీ కాలరొకటి వానికి తగిలించుము. నే నీ లోపున దీనిసంగతి పరిశీలించి వచ్చెదను” అన్నాడు.

అని పలుకుచు నతడా “కాలర్లు” “పైలు” అన్నియు వేరువేరుగ మాత్రము పోగుచేసికొని ఒక గదిలోనికి తీసికొని పోయినాడు. ఆ గదియె రామసింగునకు విషద్రావకములు పరిశీలన చేయుటకును, తుకారాము ఫోటోగ్రాఫుపనిచేయు చీకటి గదిగను ఉపయోగపడును. అక్కడనే వరుసబల్లలపైన, వాని కందుకొరకు కావలసిన యితర ద్రావకములును, గాజుగొట్టములు నగయిరాలును సిద్ధముగానుండును.

రామసింగు తలుపువేసినాడు. తుకారామును. ఫిరోజును

వెర్రిముఖములు వేసికొని ఒకరినొకరు చూచుకొనుచు వెలుపల మిగిలినారు.

ఫిరో జాశ్చర్యము వెలిబుచ్చుచు “అయిన యేమిచేయును? వాని యభిప్రాయమేమి? కాలరుమీద విషద్రావకముగాని, విషకీటకములు గాని యుంచుట సంభవమా? గామసింగుగారి యనుమాన మదియే ననుకొందును?” అని కంగారుగా నడిగినాడు.

“నాకు తెలియదు. సుగ తేమియో యాయన యిప్పుడే వచ్చి చెప్పగలడు. నే నీ లోపున నీ కొక కాలరు తెచ్చియిచ్చెదను. మనమిరువుర మొక్కలాగున నుంచుట చాలమంచిదని నది. మా యజమాని సందేహించుట మరియు మంచిది.” అని తుకారాము సంతసించుచు సమాధానము చెప్పినాడు.

ఫిరోజు సరుదుకొనులోపున రామసింగు తన పని పూర్తిచేసికొని కాలరు “ఔ” చెరియొకచేత పట్టుకొని వెలుపలకు వచ్చినాడు.

“తుకారాము! మంచిబలమైన ట్రైను ముక్కొకటి తీసికొనిగా! చిన్నతమాషాచేయుదము. ఫిరోజు! నీవు కూడ గావసారలోనికి డాక్టరుగారి చెమత్కొని కొంచె మానందించుచువుగాని “అని రామసింగు హెచ్చరించినాడు.

తుకారాము త్వరలో కానలసిన దారము తీసికొని వచ్చినాడు. వా రందరు దొడ్డివసారలోనికి పోయినారు. రామసింగు గా కాలర్లలోని దొకటి, ఒకకుండమెడకు తగిలించి రెండు కొనలుచు ఒక సూదితో అటుచేర్చి దానిచుట్టును, బలమైన

దారము కట్టినాడు. తరువాత ఒకటై తీసి దాని రెండు కొసలను రెండుదారపు మక్కలకట్టి, ఆపై, కుండవీక కన్న కాలరులోదూర్చి, పైచివరకన్న దారము కొసలు చేత పట్టకొని కొంచెము దూరముగా నిలుచున్నాడు.

అతడు బడిపిల్లలకు అనుభవదృష్టాంతమును చూపు ఉపాధ్యాయుని లాగాన “అయ్యలారా! మా నవహృదయ మాచరించనిదైనదిని ఘోర మేదియు నుండదు. వాని మేధస్సు యెంతమొండి యాలోచనకై నను సాహించును. ఆ రెండులక్షణములను మనస్నేహితుడు డాక్టరులో కలిసియున్నవని నే నిప్పుడే ఋజువు చేయబోవుచున్నాను.

“ఫిరోజు! ఈ కుండవీక నీ మెడయనుకొనుము. కాలరు వేసికొనునపుడు నీ వేమిచేయదువు? మొదట నీ మెడకు కాలరు తగిలించి బిగించుదువు. తరువాత మామూలుగా దానిపైన పైతగిలించుదువు. కాని సర్వసాధారణముగా పై కట్టకొనునపుడు ప్రతివాడును యేమిచేయను? పై వెనుకకు, మందుకు జరిపి సరిపుచ్చుకొనను. కాదామరి? కాని నీవట్టి ప్రయత్నము చేయుటలో యేమి సంభవించియుండునో కొంచెము కనిపట్టి చూచుచుండము.”

అనుచు నతడు చేతిలోని దారములు ముందొకటియు తరువాత మరియొకటియు కొంచెముగా కాలరుచుట్టను ముందునకు వెనుకకు లాగినాడు. హఠాత్తుగా చిటపటధ్వనితో మంట బయలుదేరినది. “పై” “కాలరు” రెండును యటుకొని భయంకరముగా మండి ప్రణమలో బూడిడియై క్రిందపడినవి.

సిరోజు ముఖము మాడిపోయినది. శుకారాము విశ్లేష్టము
చేయిగాడు. నిశ్చలముగానిలచియున్నది రానుసిగ్గొక్కడే.

అతడు న్యాయముగా నవ్వుచు “నూత్నబుద్ధికాదూ
యిది? అవును. ఇది డాక్టరుబచ్చేగారి సామాన్య రక్కసికృత్య
ములతో నొకటి. నీవుతెలియక ఆకాలదుచకు పై తగిలించు
కొందువు. ఆ రాకాడుటతో ముట్టులు బయలుదేరి “పై”
“కాలదు” రెండును అంటుకొనును. నీ మెకచుట్టును ప్రమాదక
ముగా వారనకి గానుగు కలుగును. దానితో నీవు కొన్ని
మాసములవరకును ప్రమాదమునకు పీలుగుచుండు స్థితిలోనుండు
వు” అని వ్యక్తపరచినాడు.

సిరోజు చాలతీవ్రముగా “అహ! ఇది చాల-చాల-
ఘోరము ఇకతము యెగు మేర్యాలో నాకు కొంచెము
వాసవతగులుచున్నది చాలి తల చెక్కలుగొట్టికగాని నాకు
మంట తగ్గదు. కాని అయ్యా! తమకు దీనినిగూర్చి అసలు
అనుమాన మేలగున గలిగినది?” అని అడిగినాడు.

“నీ బసదగ్గర కెవరో వచ్చియుండిరని శుకారాము చె
ప్పిన సంగతితో ప్రారంభమయినది. అక్కడనుండి యేదియు
పోలేదు. డాక్టరుబచ్చే యెంతగాత్రమును అనవసర ప్రయ
త్నములు చేయువాడు కాదు. అంతవరకును నాకు బాగుగాతెలి
యును. నీకు త్వరలో జబ్బుచేసి ప్రమాదము చెడగొట్టుట
కేమయిన సంబుజాతి క్షిటకములను నీవు తీసికొనిపోవు వస్తువుల
వేటిమీదవయినను వేసియుండు నని సందేహించితిని. అతడు
డాక్టరు కనుక నట్టిది వానికి సులువే. అందుచేత నా యనుమా

నము బలపడినది. అదికాక స్వల్పప్రమాదము కలిగించు, వాసనలేని ద్రావకములు చాలగనున్నవి. అందు స్వల్పరాషిడితో మండునవ్వుయన్నవో మనకన్న వానికే యెక్కువ తెలియును. నా యనుమానమున కాధారమైన ద్రావకమునకు, ప్రమాదముకలిగించు గుణముతోపాటు మరకలతోలగించి శుభ్రపరచు శక్తి కూడ నున్నది. అందుచేత నా యనుమానము మరియు బలపడి నన్న పనికి తొందరపెట్టినది. తరువాత సంగతి కావలసినంత లోకువయ్యే కొంచెము దూరముగా నుండుము” అన్నాడు.

రామసింగు తరువాత నా కాలర్లు పైలు, అన్నియు క్రింద పడవేసి యా కరకు రాతిచప్టామీద నొక కర్రతో వెనుకకు ముందుకు యూడ్చినాడు. అవన్నియు చిటపటధ్వనితో యొక్కసారిగా యంటుకొని భగ్గుమని మండి వెలిగినవి.

తుకారాము కులాసగా “సీతాకాలమునకు సరివచ్చుమంచి మెడదుస్తులు, చలియండదెప్పటికి కూడను. సరే మంచి సంగతే. నే నిప్పుడు ఒజారునకుపోయి నీకు కొత్త సామాను తీసికొనిరావలయు నన్నమాట. మంచి యద్యోగమే. ఆబుద్ధి ముతుడు డాక్టరుగాని, వాని తాలూకు మరియొకరు గాని యీ చుట్టుప్రక్కల కాచియండి నావెంటపడి, నేనీసామానులు తిరిగి ఒజారులో కొనుట చూచితిరా, వారి యీ ప్రయత్నము కూడ గంగకలిసి పోయినదని తెలిసికొందురు. సరే. అతడయి పను సాగారణముగా పడచువాడు కా డనియును మనము

నిర్లక్ష్యముగా చూడవలసినవాడు కాడనియును నీ కిప్పుడు పూర్తిగాబోధపడినది. అవునా?" అన్నాడు.

ఫిరోజు సఖిశిష్యపర్యతరము గడగడ వణకుచు "అహా! అతడొక కాళరక్కనుడు" అనుచు కత్తిసాము యలవాటునకై లోపలకు పోయినాడు.

౬

నాడు శుక్రవారము సాయంత్రము. మెహతాఫిరోజు మరియొకగంటలో ప్రయాణము కావలయును. డాక్టరుబర్వే దయదలచి విడిచిపెట్టిన తప్ప నాప్రయాణము చాల ప్రమాదకరమైనదే. అది యాలాగుననే కనుపించును. పరిశోధకుడు రామసింగును, వానియనుచరుడు తుకారామును, వానితో కలిసి ఫిరోజును వసారాలో కూర్చున్నారరు.

రామసింగు "నీవు సరిగానేను చెప్పినటుల చేయవలయును. అదిమాత్రము మనసున నుంచుకొనుము. నీవు సరిగా, ఏడు నలువదియయిదు నిమిషములకు మన గుమ్మముదగ్గర నిలచు మోటారులో యెక్కవలయును. ఆ బండివాడు వాని కోటుబొత్తాము కన్నములో ఒకటి రెండు తెల్లని గులాబిపువ్వులు తగిలించుకొనును. రయిలుస్టేషను సమీపించునంతలో నీకు మరియొక డెదురువచ్చును. అతడు మహమ్మదీయుడు--చామనఛాయ, పిల్లిగడ్డము, నన్ననిబుగ్గమీసములు, పొడుగుటోఫీ. వాని భుజమున యెర్రుమాలును, యెడమచేతి

లో చిన్నకొరడాయును ఉండును. అతడు:—

“చాలఘోరము” అని పలికి నిన్ను రయిలుబండి దగ్గరకు తీసికొనిపోవును. అక్కడ నీ కేది కనుపించినను యాశ్చర్యమును వెల్లడిపరచకుము. ఎవరినోడను మాటలాడకుము. ‘కిశ్యాణిని’ చేరిన వెంటనే నీ ఘోడిబాటసారులతో కలిసి ముందునకు సాగిపోము. ‘ఛానా’ దగ్గర తిరిగి యామహమ్మదీయుడే వచ్చి నిన్ను బాడిదగ్గరకు తీసికొనిపోవును. అంతవరకు నీ వెంటవచ్చినవారలే యింకను నీతో కలిసి మాహీవరకు వచ్చెదరు. మీ రందఱు కలిసి యున్నంతవరకును మీ కేవిధమైన ప్రమాదమును సంభవించదు. గృహచారవశమున యెవరియినను యెప్పుడయినను నీ మీద కలిమిపడవచ్చిన నీ ఏ పుస్తకముపయోగించుము అని చెప్పినాడు.

రామసిం గా చిన్నవానిచేతిక గట్టియట్టలతో ‘బైండు’ చేసిన పుస్తకము లాగున కనుపించునట్టి దొకటి యిచ్చి “నీ మీద నెవరయినను కలియపడినప్పుడు కాని నీ విది యుపయోగించకూడదు. తెలిసినదా! అంతవరకు వచ్చినప్పుడు మాత్రము చాల లాభువముగా నా ప్రక్కనున్న మర నొక్క, యా పెట్టి నీ ప్రతికక్షిముఖముమీద వినరికొట్టు. ఈ లోపున మాత్రమే మది యెలాగున నున్నదో యని యైన ప్రయత్నించి చూడకుము. ఈ ప్రయాణములో నీకు పదునొకండుగురు స్నేహితులుందురు, అది బాగుగ జ్ఞాపక ముంచుకొనుము. నీవు మాటలాడవలసిన యవసరము వచ్చిన చాల మెల్లగా, గుసగుసగా మాటలాడవలయును. ఆభరణములపేటిక యడంగున నందఱేసి

న తరువాత నయినను యిల్లుచేరువరకు నీవు తక్కువ ప్రమాదావస్థలో నుండవని మాత్రము మనసున నుంచుకొనుము. నే నంతకుపూర్వము చెప్పిన నీ తోడిబాటసారులు నీతోపాటు యింటికి తిరిగివచ్చెదరు. అంతవరకు మీరందరును కలసియే యుందురు. కాని ఒకరితో నొకరు మాత్రము మాటలాడ కూడదు. అది ముఖ్యమైనసంగతి ఇదిగో! ఇదియే యాధరణముల పేరిక,”

అతడు మహాతాపిరోజు చేతికొక చిన్నతోలుపెట్టి యిచ్చినాడు. అతడు, ఆపెట్టి కోటులోపలిజేబులో దూర్చినాడు.

“అయితే మీరు నన్నొ మహమ్మదీయునితోను, లెక్కకు మీరిన బాటసారులతోను కలిపి యీ వ్యాపార మంతయు చేర్చి యొక పెద్దయూరేగింపుచేయుచున్నా రన్నమాట? ఇంతవర కనవసరముకాదా?” అన్నా డతడు.

“అబ్బాయి! ఈ వ్యాపారములో జయము పొందిన వారికే యపరిమితమైన డబ్బు వచ్చుననియును, ఆ డబ్బు సం గ్రహించుటకై బుద్ధిమంతుడు, నీజాతి ప్రస్తుతపు నేరప్రపంచక మంతలోను యెక్కువ ప్రఖ్యాతిగల డాక్టరుబర్వేని నియోగించినాడనియును, నీవు మరచియుండువు. ఇన్ని తుంటరిప్రయత్నముల తరువాత నన్యాయముగా సంగ్రహించిన యాధనము వాని చేతులలో యెక్కువ కాలముండదులే. ఆ విషయము డాక్టరే చక్కబెట్టుకొనగలడు. కాని నీ వపజయము పొందుట నా కిష్టములేదు. అదికాక యీ వ్యాపారము డాక్టరునకును,

నాకును పడినది, నే నపజయముపొందుట నా కెంతమాత్రము పనికిరారు. అందుచేత నీవు సరిగా నే నేలాగున చెప్పిన నాలాగున చేయవలయును. తప్పదు. ఇదిగో నీ వాచీ, నా వాచీతో సరిగా దిద్దు. సెహబాన్! సరిగా యేడు నలువదినాలుగు నిమిషములకు నీ వీగది విడిచి వీధిలోనికిపోమ్ము. అక్కడ బండిలో నెక్కుము. నీ వంతవరకును గుమ్మము తెరువవలదు. కిటికీదగ్గర కై న పోవలదు. సరే నేను వెళ్ళెదను. తుకారామును నేనును అత్యవసరముగా చేయవలసిన పనియొక టున్నది. నీకు మేలు కలుగుగాక” అన్నాడు.

ఫీరోజు సమృతగా “నన్ను సాగనంపి మరిపోవుదురనుకొన్నాను. అయినను మీ రింతవరకు చేసినదేచాలును, సహస్ర వందనములు. నే నే తఱాలుపడియెదను లెండు. ప్రస్తుతము సెలవు. మనము తిరిగి కలిసికొనువర కివే నమస్కారములు” అన్నాడు.

తరువాత రామసింగును, తుకారామును వెళ్ళిపోయినారు. వెనుక తలుపు మూసికొని పోయినది. ఫిరో జొక్కడు మాత్రము మిగిలినాడు. నిజము చెప్పవలసివచ్చిన వాని మనసు చాల తహతహ లాడజొచ్చినది.

ఆతడు సుడిగుండములో పడి గిర్రున తిరుగుచున్న యొక గడ్డిపోచలాగున నున్నటుల వాని యంతట వానికే కనుపించినది. డాక్టరుబచ్చెతో వాని బుర్ర నిండిపోయినది. కాలరు పై కథ! ఆతడంతకన్న ఘోరమయిన వేవియయినను చేయగలడని నానికి బెదురుపుట్టినది.

ఫిరోజు సిమితముగా “నేను రామసింగు లాగున కాని, తుకారాము లాగున కాని తెలివితేటలు కలవాడనై యుంటి నా, యీ మొండిపీనుగునకు సులువుగా కంట కారముకొట్ట గలను. కాని, నాకు కత్తి మాత్రమొకటున్నది. ఆ తమాషా వుస్తక మేదియో అది యొకటియున్నది. అదికాక నావెంట వచ్చుటకు రామసింగు తయారుచేసిన పటాలమొకటి యున్నది. కాని వారందరు కట్ట కట్టుకొని యైనను సన్నోక బాంబునుండి గాని, తుపాకి గుండునుండిగాని సంరక్షించజాలరుకదా!” అని అనుకున్నాడు.

వెలుపల పదధ్వని వినుపించినది. అతడు చతులునలేచి నాడు. కాని, రామసింగు వాక్యములు స్ఫురణకు వచ్చుటచే తిరిగి కూరుచున్నాడు. వెలుపలనుండి మందమై యస్పష్టము గానున్న గుడగుడధ్వని వినుపించినది. అతడు గడియారమువై పుచూచినాడు. అప్పుడు యేడు యిరువదినాలుగు నిమిషములు మాత్రమయినది. ఇంకను యిరువది నిమిషములు కనిపెట్టుకొని యుండవలయును. చాలపదముల ధ్వని, మితిమీరిన గుడగుడ శబ్దమును. వెలుపల నేమి జరుగుచున్నదో? అతడు తుకారాముని మాట గురుతించి నటుల తలంచినాడు. కాని వాని కంత వరకును నమ్మకముచాలదు.

తరువాత వెలుపలి గుడగుడధ్వని చాలసేపటివరకు సాగినది, ఫిరోజు యేమియు పాలుపోవక అల్లాడిపోయినాడు. వానికి మర్మమనిన వరమ అనవ్యాము. అత డెప్పుడు నవలలు చదివినను అందలి నాయకునకు గాని, నాయకికి కాని, యేమిసం

భవించినదో తెలిసికొనుటకై మధ్య ప్రకరణములలోని కథ తెలిసికొనకుండగనే చివరపుటలు తిరుగవేసి చూచుట యలవాటు. రామసింగు యెడల వాని కున్న గౌరవము విశ్వాసమే అత డెచ్చటనుండి కదలకుండ కూరుచుండునటుల చేసినవి.

ఏడుగంటల ముప్పదియయిదు నిమిషములు చివరకు. వెలుపలి ధ్వని యంతరించినది. కాని యప్పు డొక మోటారు వచ్చి గుమ్మముదగ్గర నాగినది. వీధితలుపు తెరచుకొని మూసికొనినది. అతడు లేచి, గడియారము వైపు చూచి, ఒక యడుగు ముందునకు వేసినాడు. ఉహూ! ఊ! వల్లకాదు ఎ-తనూ త్రము తొందర పడకూడదు సరిగా వేళకు. ఆహా అదియేమి? మరియొక బండి. వీధి తలుపు మరియొకసారి తెరచుకొని కొంచెము చప్పుడుతో మరియొకసారి మూసికొనినది. ఆలాగుననే మరియొకసారి, మరియొకసారి

కిటికీలోనుండి వెలుపల కొకసారి శౌంగి చూడవలయునని నాని కవరిమితమైన యాత్రాత కలిగినది. కాని సందేహించి సంచరించుకొనకలిగినాడు. తరువాత యొకటి తరువాత యొకటిగా మరికొన్ని మోటార్లు వచ్చి నిలచినవి. తిరిగి వెడలిపోయినవి. లోపల వాని యూహ పోయినంతవరకది యొక ప్రశస్తమయిన యూరేగింపు. ఏడుగంటల నలువదిమూడు నిమిషము లయినది. అతడు చిన్నపెట్టి చేత పట్టుకొని సిద్ధపడినాడు. వీధి తలుపు మరియొకసారి చప్పుడయినది. వాని యూహకు వాని గడియారములోని నిమిషముల ముల్లు కునికిపాట్లు ముచు ప్రాకుచున్నటుల కనుపించినది. ఏడుగంటల నలువది

నాలుగు నిమిషములు. అతడు వెలుపలకు పోయి కిందకు చీడీలు దిగుచున్నాడు. అదివర కతడు గుసగుసలు వినినట్టున్నను కనుచూపుమేర వాని కెవరును కనపించలేదు. అతడు సరిగా వీధితలుపు తెరచునప్పటి కక్కడ కొక మోటారు వచ్చి యాగినది. బండివాని కోటునకు తెల్లని గులాబిపూవులున్నవి. ఫిరోజు వసారా చాటి, చీడీలు దిగి బండిలో దూరినాడు. బండి త్రణమే బయలుదేరినది.

వాని ముందు చాల మోటార్లు పోవుచున్నవి. భావోద్రేక మాపుకొనజాలక చివర కతడు కిటికీలోనుండి వెనుకకు తిరిగి వెలుపలకు తొంగిచూచినాడు. రామసింగు గుమ్మము దగ్గర మరియొకబండి అప్పుడే వచ్చి నిలచినట్లుల కనుపించినది. వెంటనే తలుపుతెరచుకొని యెవరో బండిలో ప్రవేశించినట్లుల కూడ కనపించినది. అంతలో సతీషు పోవుచున్న బండి మలుపుతిరిగినందున వానికి మరేమియు కనపించలేదు. కాని వెనుకనున్న బండి మాత్రము వానిని త్వరలోనే సమీపించుచున్నది.

గూఢచారి యినస్నేక్టరు హర్కారసింగు కళేబరము పెద్దదయినను నాటి సాయంకాలము చాల కదలికగా నున్నాడు. డాక్టరుబర్మే రక్కసికృత్యములు వాని కదివరకే చాల యనుభవము. అందుచేత వానిని బంధించుట గాని చివరకు వాని నొకసారి చూచుట గాని చాల కష్టతర కార్యమని యతడు పూర్తిగా యెరుగును. అయినను నాడు ఫిరోజు మేహతా ప్రయాణము చేయనున్న రయిలులో మాత్రము డాక్టరు

బర్వే యేదో యొక రూపమున తప్పక ప్రయాణము చేయునని వాని గట్టినమ్మకము.

అది కాక ఫిరోజు రయిలులో యెంతమాత్రము బయలుదేర డనియును, ఈ నటన ఆడంబరము, ఊరేగింపు, అంతయు పూర్తిగావించి ప్రజలను మోసగించి పత్తేదారు రామసింగు వాని నే మారుత్యోవనో గమ్యస్థానము చేర్చుననియును హఠ్కారసింగుని గట్టినమ్మకము.

“అయితే అంతకన్నను గడునుపీనుగ డాక్టరుబర్వే యా సంగతి కనిపెట్టి రామసింగు ప్రయత్నముల కన్నిటి కాటంకములు కలుగజేయకలడు. అప్పుడు రామసింగేమిచేయునో” అని యనుకొనుచు యినస్పెక్టరు, హఠ్కారసింగు రయిలుస్టేషను చేరువ నొక మూల కారుచీకటిలో కండ్లుతెరచుకొని సక్కిశూరుచున్నాడు.

లోపల చాలచోట్ల మంచినమ్మకమైన వానిమనుష్యుల నేర్పాటుచేసినాడు. స్టేషను యావరణలో చాలచోట్ల మంచినమ్మకమైన వాని స్వంతమనుష్యులను కొందర నేర్పాటు చేసినాడు. వారిలో ప్రతివానికిని, మెహతాఫిరోజు స్వరూపమును వాలకమును డాక్టరుబర్వే యాఖరుసారి కనుపించిన వేషమును తెలియబరచినాడు. బర్వే వాని వేష మీసరికే మార్చియుండునని యందరకును తెలిసిన సంగతే. ఏది యేలగున నున్నను ఫిరోజునకు వాని ప్రయాణములోని ప్రారంభదశయందే యాపదయును రావూడదు. ఏలనన యిరువురు యనుచరులు కొంత వరకు వాని వెంట పోనదచ్చునని వీలులో వ్రాసియున్నది.

కాల చక్ర మెప్పటిలాగున గడిచి పోవుచున్నది. హర్షారసింగు గడియారమువైపు చూచినాడు. రయిలు మరి పదిహేను నిమిషములలో బయలుదేరును. అంతవరకు రామసింగు జాడగాని, తుకారాము జాడగాని యెచ్చటను కనుపించదు. ఫిరోజు జాడనలే లేదు.

“వా రా కుర్రవానిని మోటారుమీద పంపు నేర్పాటు చేసిరేమో! లేక మరియొక.....”

అక్కడనే వాని మాట కాటకము కలిగించుచు మోటా రొక టక్కడ నాగినది. కొత్త చేతిపెట్టాకటి చేతపట్టుకొని చిన్నవాడొక డా బండిలోనుండి దిగినాడు. అతడు యూదా కోటు తొడుగుకొనినాడు. వాని తలమీద ముక్కుపొడుము రంగు బొచ్చుటోపీ యున్నది. హర్షారసింగుగురుతించినాడు. అతడు మెహతాఫిరోజు సందేహములేదు.

నటకుని లాగున కనుపించు నొకడు చామనచాయ శరీరముమీద నల్లని కోటు నల్లనిటోపీ, పిల్లిగడ్డము సన్ననిబుగ్గ మీసములు—చేత కొరడా తీర్పుకొనుచు ముందునకు వచ్చినాడు. మందస్వరమున పలికిన యొకటి రెండుమాటలు తప్ప వేరు యితర సంభాషణ యేదియు లేకుండగనే అతడు వచ్చిన యూఫిరోజును రయిలుదగ్గరకు తీసికొనిపోయినాడు. మరియొక ముప్పది సెకనులలో తిరిగి వెనుకకు వచ్చినాడు. అప్పుడే మరి యొక కా రక్కడకు వచ్చినిలచినది. అందునుండి మరియొక పడుచువాడు వెలుపలకు వచ్చినాడు.

హర్షారసింగు త్రుళ్ళిపడినాడు. కన్నులు గట్టిగాతుడు

ది. టిక్కెట్టు పెట్టి ప్రదర్శించవలసిన దృశ్యము వార లొకరి నొకరు పోలియున్నట్లుల యేయన్నదమ్ములు నుండరు. వారందరక్కడ ఒకే రకపు మానవత్తికల చదువుచు ఒకరితో నొక రెంతచూత్రముచు సంభాషించక ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుచు, ఒకరినై పొకరు చూచుచు చూడవచ్చిన వారిని మోసగించుచు కూరుచున్నారు.

అంతలో హర్కారసింగు భుజము దగ్గరగా “నా పన్నెకకు నీ వేమందువు?” అని ప్రశ్నించు రామసింగు కంఠస్వరము మందముగా వినుపించినది.

హర్కారసింగు వెనుకకు తిరిగి, చేత కొరడా త్రిప్పుచు తిరుగుచున్న మహమ్మదీయుని చూచినాడు. ఆ కంఠస్వర మొక్కటియే వానిని రామసింగుగా పట్టియిచ్చినది.

“ఆహా! అది ప్రశస్తమైన అఖిల భారతీయ ప్రదర్శనము.” అని కెప్పున కేకవేసి “ఇంతవరకు సంభవ మని నాకు నమ్మకము చాలదు. కాని యీ సడుకంఠయు నీ వెక్కడ ప్రోగుచేసితివి? ఒక్కటే రకము” అని హర్కారసింగు గడిగినాడు.

“అ-అ! అ దంత కష్టకార్యము కాదు. రెండురోజులు సావకాశ మున్నప్పుడు కొంతవయసు, ఎత్తు, తూకము కల పడుచువాండ్ర కోసము ప్రచురపరచినాను. కొంత ప్రమాదకరమైన వ్యాపారములో పని చేయవలసి యున్నదని నే నందు వ్రాసినాను ఈ రోజు దుర్రవాండ్రు ఉద్రేక స్వభావములు కలవారు. సాన్నిధ్యముగా నుచుకు వచ్చిరారు. దళాతులు

నాలుగు వందలకు తక్కువలేవు. ఫిరోజు సాధారణపు రకము వాడే. అందుచేత వచ్చినవారిలో పదునొకండుగుర నెన్నుకొనుట నో కంత కష్టముగా కనుపించలేదు. వారు చాలవరకు ఫిరోజును పోలియున్నారు. మన తెలివితేటలతో కొంచెము పనితనము చూపి పోలికలు పూర్తి చేయవచ్చును”

“కాసియందరెందులకు” అని హర్కారసింగడిగినాడు.

రామసింగు చాల నిర్లక్ష్యముగా “పండ్లెండు మంచినంఖ్య కాదా మరి? నా కొక రిద్దర కన్న నెక్కువ కావలసివచ్చినది. ఏలనన డాక్టరుబర్వేకి మెహతాఫిరోజు వాలకము పూర్తిగా తర్చుమాచేయ నవకాశము లభించినది. అందుచేత నతడు ముగ్గురు నలుగురు తోడివారలతో దొరకిపోవుట నులుపు. కాని యెంతటి యవసరము వచ్చినను గుసగుసలలో మాటలాడుట కన్న నెక్కువ నోరుచేయనని మాటయిచ్చిన పండ్లెండుగురలో గురుతించుట చాల కష్టము కదా! వారిలో యనలు ఫిరో జెవరో గంటలకొలది సావకాశమిచ్చినను, యిక్కడనుండి నేను కూడ చెప్పజాలను. వారు నాయుంటిదగ్గరనుండి యొకరి తరువాత నొకరు వెలువడుట కనిపెట్టి చూచుచుండిన ప్రతివాసికిని చాల యానందముగా నుండును. అవునా? కాని ఈ చుట్టప్రక్కల ననుమానమున కేదైన నవకాశము కలిగినదా నీకు?” అని అడిగినాడు.

“లేదు. సీకో?” అని హర్కారసింగడిగినాడు.

“లేదు. కలుగునని నే ననుకొనలేదు కూడను. డాక్టరు బ్రేవే తప్పక నీ రయిలుమీదనుండును. అతడు బహుశా యే “లాకాలేజీ” విద్యార్థిలాగుననో లేక దక్షిణమునకు పోవు యే రత్నవర్తకుని లాగుననో తయారయియుండును. ఆ! అదిగో! రయిలు కదులుచున్నది ముందునకు” అన్నాడు.

రయిలు కదలుటకు ప్రారంభించునంతలో నతడు వాని కొరడా మీదకెత్తినాడు. ఒక్కడయినను మిసహాయింపు లేకుండ నా పండ్రెండుగురును, ఒక్కసారిగా చేతులెత్తి వాని సలామునకు సమాధాన మిచ్చినారు. దాని భావము వానికే తెలియును. హర్కారసి గపారమైన నవ్వున మునిగిపోయినాడు.

అతడు “ఆ పండ్రెండుగు రొక్క రకములో, ఇక్కడ నుండి అక్కడకు అంతదూరము ఒకరితో నొకరు చాల యరుదుగా, అవసరము కలిగినప్పుడు మాత్రము గుసగుసలాడుచు, ప్రయాణముచేయుట చాల యాశ్చర్యకరము. రామసింగూ! నీవు మహా చెడ్డవాడవు. కాని వారు జపనమూహమును చాలగ నాకర్షించెదరు!” అని అచుకున్నాడు.

“అయిన మరియు మంచిది. ప్రయాణము భంగపరచుటకు ఫిరోజును దొంగిలించుట గాని, వానిని అంగహీనుని చేయుట గాని యంతమంది ప్రేక్షకులలో నెంతమాత్రము జరుగవు. నరే నే నీక పోవలయును. నే నీ యూరేగింపు “ఫానా” దగ్గర కలసికొని ముందునకు దూగి పోయి రవాణా చేయవలయును. అతడు సంత రయిలు ప్రయాణమునకు పారిక

కాపలసిన యేర్పాటు లన్నియు చేసితిని గాని, అయినను నేను కూడ వెంటనుండి సురక్షితముగా చివరకు చేర్చిన మంచి దనుకొందును. డాక్టరును పట్టుకొనుట కదొక్కటియే యాధారము. తిరిగి కలిసికొను సంతవరకు నింతేమరి" అన్నాడు.

2

అనుచు హార్కారసింగు భజమ మీద సౌచ్చైకగా తట్టి రామసింగు తొందరగా పరుగెత్తినాడు. హార్కారసింగు వాని వెంటపడి రామసింగు అంతకు పూర్వమే బయలుదేరిన రైలులోని యాఖిర బండిలోపడటమాత్రమ చూడగలిగినాడు.

“ఓయి భగవంతుడా! ఈ యెర్రోటోపీతో నే నిచ్చట బంధింపబడితిని? అతని కపరిమితమైన స్వేచ్ఛ యవకాశము నన్నవి. నే నెక్కడ “రిపోర్టుల” కాగితముల కట్టలతో మునిగి తేలుచున్నాను. అతడు పనిచేయుటకై ముందునకు పోయినాడు ఛీ! ఛీ! ఇక్కడ నొక పెంపుడు కుక్కలాగున జీవించుచున్నాను” అని హార్కారసింగు విసుగుకొన్నాడు.

ఇట్టి యూహలతో నతడు పనిపాటలు లేక సంతవరకు కునికేపాట్లు పడిన తన మనుష్యులను ప్రోగుచేసి, అందరను ప్రఖ్యాతిచెందిన డాక్టరు బర్నే సంగతి సమాచారములు లభించు సవకాశ ముండ చివరకకపు ప్రదేశములకు నలుమూలల పంపినాడు.

మహావేగముగ పోవు రయిలులో ప్రతి మెహతాఫిరోజును తనను పోలి యెదుట బల్లమీద నున్న ‘విగిత మగ్గురు

మెహతాఫిరోజులను చూచుచు, యితర కానులలో నున్న మిగత యెనమండ్రు ఫిరోజులను గూర్చి యాలోచించుచు కూరుచున్నాడు. ఒకనికిని మరియొకనికిని చాల వ్యత్యాసమున్నను అందరి పై వాలకముల మాత్ర మొక్కమోస్తరుగా నున్నవి. అవలు ఫిరోజు కూడ తాను ఫిరోజు నగుదునా కానా యని చాలవరకు సందేహించవలసి వచ్చినది.

ఆహా! అవును, రామసింగు యూహా చాల తమాషాగా కనుపించినను, ఆచరణలో పెట్టిపప్పుడు చాల ప్రశంసార్హముగా పరిచేసెడిది. నుఖములు జీవకముగనుకొనుటయుదు ఙ్కాకగు బచ్చేకి మొక్కున తెలివితేటలుండవచ్చును కాని యా గుఱువులో నత డేరుచేయుగలడు? అత పలుకువానికి హాని కలిగించుటకై ప్రయోగపరుగు హాని కలుగచేయువలయును. దానికి మిగత బాబసారు లందరకు కూడ యూపద సభవించు ననుల రయిలు తలక్రిందులు చేసి కాత్యయు సామకూలపరకు కొను నంతటి మొండిప్రయత్నము చేయ సాహించువనుట కనకాశ ముండదు.

అత డీ విధముగా ననుకొనునంతలో ‘టిక్కెట్టు కలెక్ట్’ రొకడు వచ్చి టిక్కెట్లు తణిఖీ ప్రారంభించినాడు.

అతడు “మీ రంద రొక్క మోస్తరుగా నుండుటచే నాకు కొంచెము కంగారు పుట్టినది. నాకు సుబంధము లేదు గాని, అయితను.....ఒక్క కుటుంబములో నిండ రీలాగున నొకరి నొకరు పోలియుండుట నే నెన్నడును కని విని యెరుంగుచు” అన్నాడు.

వానికి దగ్గరగానున్న యాతడు “అయ్యా! మాలో కొందర మన్నదమ్ములము. కొందర మన్నదమ్ముల పిల్లలము. మా యందరిని కీచుగొంతుకులే. మే మందరమును నైజాము దగ్గర ప్రదర్శనమునకు పోవుచున్నాము” అని గుసగుసగా చెప్పినాడు.

టిక్కెట్టు కలెక్టరు వానిని నిరసనగా చూచి, ప్రతివాని ముఖమును చురుకుగా పరిశీలించి, నిస్పృహచెంది, పెడముఖము పెట్టినాడు. అతడు ప్రక్కబండిలోనికి పోయి యాలాగున వరుసగా చివరవరకు పోవుట వారు చూచినారు.

అందు నిమిషములు గడిచినది. అంతలో మరెయొక టిక్కెట్టు కలెక్టరు వచ్చినాడు. అతడు కంగారు పడినటాల క నుపించినది.

అతడు “మీ టిక్కెట్లు కూడ యెవరయిన తనిఖీచేసి పోయినారా? ప్రక్కకాసులో నున్న మీ స్నేహితులే యెవరో వచ్చి టిక్కెట్లు తనిఖీచేసి పోయినని చెప్పినారు” అన్నాడు.

నలుగురకూడ మందస్వరమున “అ” అని తలలాడించి స్థిరపరచినారు. అందులోని ఫిరోజు “కొన్ని నిమిషముల క్రింద టనే” అన్నాడు.

టిక్కెట్టు కలెక్టరు తీవ్రముగా “అత డెవరో నాకు బోధపడదు. ఏమయిన నేమి వాసి కిక్కడ పని కనుపించదు. రాత్రి కూడ చాల యపసవ్యపు సంగతులు జరిగినవి. బండిలో నిరువురు రయిల్వేసవుకర్లు తప్పత్రాగి శరీరములు తెలియక పడియున్నారు. రయిలు మొదట బయలుదేరునప్పుడు వారు చాట

నిర్మలముగను తాజగను ఉన్నారు. ఇరువురును చాల సత్ప్రవర్తనము కలవారు కూడను” అన్నాడు.

ఫిరోజు చాల మందస్వరమున “వారు బహుశా త్రాగి యుండరు. మందు పెట్టబడిరేమో? మీ రీ రాత్రి చాల మెలకువగా నుండవలయును. లేని యెడల సంతకన్నను విపరీతములు సంభవించవచ్చును” అని సలహాయించినాడు.

“మేము జాగ్రత్తగ మెలగవలయుననియును, అందు మీ విషయములో మరియు జాగ్రత్తగ కనిపెట్టి యుండవలయుననియును మా యధికారుల దగ్గరనుండి మా కిదివరకే కబురు వచ్చినది. మీ కేదయిన కావలసిన పిలుపుడుగంట వాయిచుడు. నేను మీ కందుబాటులోనే యందును” అని చెప్పి టిక్కెట్టు కలెక్టరు వెడలిపోయినాడు.

ఆ నలుగురును ముందునకు వంగి, ఒకరికొకరు దగ్గరగా చేరినారు. ఫిరోజు చాల మెల్లగా మాటలాడినాడు.

“ఆ మొదట వచ్చినవాడు దొంగ. మనలో నసలువారెవరో తెలికొనుటకు వచ్చియుండును. వాడే డాక్టరు బర్వే యైయుండునని నా నమ్మకము. వాని సంగతి మీ కేమయిన తెలియునా?” అని యడిగినాడు.

మగ్గురును తల లడ్డుగా నూపినారు. రామసింగదివరకే క్రొత్తవారందరితోడను డాక్టరు బర్వే సంగతియు, మెహతా ఫిరోజు కథయు పూర్తిగా చెప్పియుండెను కాని యందులో నసలు ఫిరోజెవరో మాత్రము చెప్పియుండలేదు. అసలే

వాడు తప్ప మిగత వారిలో ప్రతివాడును తాను కాక మిగిలినవా రసలువారని నమ్మియున్నాడు.

“మనలో మన మేదయిన నొక మాట గురుతుగా పెట్టుకొనిన బాగుండు నని నా యభిప్రాయము. ఏలనన డాక్టరు వాని మనుష్యులలో నొకరికి మనవేషము వేసి మనలో ప్రవేశపెట్ట ప్రయత్నించగలడని నాకు తోచుచున్నది. నా శ్రోతకయినను తగినవాడని నేను విన్నాను. మీ యభిప్రాయ మేమి” అని ఫిరో జడిగినాడు.

మరియొకడు ముఠా గురుతుక్రింద నేర్పొందుకొను మాటచాల తేలికగా, సామాన్యమైన దై యు తలయును అనిగా ‘గోపాల క్రిష్ణ’ అని రెంటిక మధ్య స్వల్పముగా నాగి యుచ్చరింపుట ఇది మీ కేరొగ్గున నున్న దయెవరు?” అని చుడిగినాడు.

“ప్రశస్తయుగా! ఇది మన వా రందర కడచేయవలయును” అని ఫిరో జన్నాడు.

వా రటులనే చేసి తిరిగి యెనర్సిఫలమ లలో వారు కూరుచున్నారు. కొంచెము సేపటిలో నసలు టిక్కెట్టు కలెక్టరు తిరిగి వచ్చినాడు.

అత డా కానులో తల మార్చి “మంచి తమాషగనే ఉన్నది. నా కన్న ముందువచ్చి టిక్కెట్టు కలెక్టరులాగున నటించిన యాతడు తణిఖ నిమిత్తము మరి యెవరిదగ్గరకును వెళ్ళలేదట. నేను చూచినంతవర కే రయిలుమీద యెక్కడను కనుపించలేదు. వాడు దుస్తులు చాల చురుకుగా మార్చివేసి

కొని యుండును. అదికాక శరీరము తెలియక పడిపోయిన యా నవుక రిద్దరును త్రాగి పడిపోలేదని తేలినది. మత్తుమందు ప్రభావమే నని యీ రయిలులో పోవుచున్న యొక డాక్టరు చూచి చెప్పినాడు. మరికొన్ని గంటలవరకును స్మృతివచ్చునటుల కనపించదు ఇట్టి విపరీత మింతకు పూర్వము నే నెన్నచును చూడలేదు” అన్నాడు.

కథ విని మిగత యెనఱుమఱుగురు లాగుననే కంగారు పడుచున్న యా నలుగురను విడచి యతడు వెడలిపోయినాడు. ఏది యెరుఱుఱున్నచు వారు మాత్రము తగినంత జాగ్రత్తలో నున్నారు. బండి చీకటిలో గర్జించుచు పోవుచున్నది కాలము గడచిపోవుచున్నది. ఫిరోజు గడిమారము లీసి చూచినాడు. మరియొక ముప్పాతక గంటలో వారు కళ్ళాణి చేరగలరు

హఠాత్తుగా ఇంజనుయీలు తొందరగా, చురుకుగా, బిగ్గరగా, వినుసించినది. ‘బ్రేకులు’ పడినవి. బండిలోని వారు రిందరు ఒకరి మీద నొకరు తూలి పడునటుల ఇంజ నొక్క కుదు పుటో నాగినది ముందునుచి బిగ్గరగా నార్చి తప్పట్లు కొట్టి నటుల వినుపించినది ఎక్కడనో దగ్గరనుంచి యెర్రని వెలుతు రొకటి కూడ కనుపించినది బండి పొడుగునను కిటికీతలుపులు తడతడ క్రింద పడినవి. సంగ తంతయు మరచి ఫిరోజు కిటికీ కమ్మి మీద చేయివేసి, మిగతవారిలాగున నతడు కూడ చేయ సిద్ధపడినాడు. కాని యంతలో మరియొకడు వాని నాటక పర చి “అబ్బాయి! జ్ఞప్తియందుంచుకొనుము వారిమాటలు. అన షురము దానిలో దూరకూడదు. నీ వేవై వువాడవో కాని

సరిగా కదలకుండు కూర్చుండుము. ఆ అదియేమి?” అన్నాడు. చీకటిని చీల్చుకొనుచు పిస్తోలు చప్పు డొకటి వినవచ్చినది. దాని వెంట యొకటి తరువాత నొకటిగా మరి రెండు మూడు వినుచి నవి. వెలుపల నంత యల్లరి జరుగుచున్నప్పుడు యేమి జరుగుచున్నదని తెలిసికొనటకు ప్రతి మానవతత్వమునకును చాల యాత్రముగా నుండును. కాని మన పండ్రిండుగురు ఫిరోజులు మాత్రము కదలక మెదలక చివరకు తలలైన నటు త్రిప్పక నిశ్చలముగా కూరుచున్నారు. కొంతలో యింజను యాలవేసి యధాప్రకారముగా రయిలు నీ డుచుకొనుచు బయలుదేరినది. “టిక్కెట్టు కలెక్టరు” కంగారుగా మరియొకసారి వచ్చిరాడు. వాని ముఖము యెప్పటికన్న నెక్కువ తీవ్రముగా కనుపించుచున్నది. అతఁడా నలుగుర వైపు ననుమానాస్పదముగా చూచినాడు.

అతడు మండిపడుచు “నే నీ రయిలుమీద నీ ప్రాంతములలో సుమారు పదనొకండు సంవత్సరములనుండి పని చేయుచున్నాను, కాని యిట్టి దిదివరకు సంభవించుట నే నెన్నఁదెరుగను. మొదట నవుకరులకు మందు పెట్టుట, తరువాత నా వేషముతో నెవడో ప్రవేశించుట, తరువాత యెర్రలాంతరు, లైను మీద పెద్దమంటచేసి యెవడో రయి తావుచేయుట తరువాత పిస్తోలు దెబ్బలు. ఇదిగో అయ్యలారా! మీలో నెవరయిన నీ సంగతి గూర్చి చెప్పగలిగిన.....” అని ననుకుచు సమాధానము వచ్చునని భ్రమపడుచు నాగినాడు.

ఒక క్షణము వర కెవరును మాటలాడలేదు. తరువాత నది వారి కెంతమాత్రము తెలియదని ఫిరోజు మెల్లగా చెప్పినాడు. ఈ వింతచర్యకు వా రెంతమాత్రమును జవాబుదార్లు కాదు. అతడు చాల యసంతృప్తికరముగా వెడలిపోయినాడు.

తరువాత ప్రయాణమున నెట్టి యాటంకములు కలుగలేదు. రయిలు గమ్యస్థానము చేరినది వారు మరియొక రయిలులోనికి మారుటకు బయలుదేరిరి. ఒక్క మోస్తరుగా నున్న పండ్రొండుగురును మిగతవారి కానందము కలిగించిరి. వారికి తెలియకుండ వారిని వెన్నంటియన్న చురుకైన ముఖము, శుభ్రమైన బట్టలు, చిన్న గడ్డమతో నున్న నొక మహమ్మదీయ యువకుని వారు చూడలేదు.

బాటసారు లందరును మార్పునకై రెండవ బండి మీదకు జోవుటలో చాల తొందర కలిగినది. రయి లదివరకే చాల యాలస్యమయినది కదా! బాటసారుల పెట్టెలు బేడలు అక్కడ తణిఖచేయుట యాచారము. ఒక తణిఖగుమాస్తా వచ్చి బాటసారులను తొందరపెట్టి వారి పెట్టి బేడ తణిఖచేయసాగినాడు. రామసింగదివరకే చెప్పియుండుటచే, పండ్రొండుగురును పరిశీలనకై వారి వారి చేతిపెట్టెలు తెరచి చూపించినారు.

ఆ యుద్యోగస్తుడు వారి పెట్టెలు మిగతవారి పెట్టెలకన్న చాల జాగ్రత్తగా క్రింద మీద కదిపి తణిఖచేసినాడు. బహుశా వా రండ రొక్క వాలకమున నొక్కరకపు దుస్తులలో నుండుట యాత డగతవరకు తణిఖ చేయునటుల చేసియుండును. అతడు వారి ప్రతిపెట్టెలోను బట్టలయడుగువరకును

సందేహ నివృత్తి కొరకు కాబోలును చేయి చొరపి మరి చూచినాడు. చిట్టచివరకు తృప్తిపడి నటుల కనుపించి, యన్ని పెట్టెలు తాళములు వేయించి మీద కాగితము లుంటించి, గురుతుగా యూదా పెసనలుతో సంతకములు చేసి, మిగతవారి దగ్గరకు తణిఖీ నిమిత్తము పోయినాడు.

౨

మరి యొకటి రెండు నిమిషములలో నీత డవృశ్యమయినాడు. మరి కొంచెములో చిన్నగడ్డమును, శుభ్రమైన దుస్తులు కలిగి వానికి తెలియకుండ వారిని వెన్నంటియున్న మహమ్మదీయు డక్కడకు తొందరగా వచ్చినాడు. అప్పుడు రయిలొక వంతెన మీద పోవుచున్నది.

అతడు రహస్యముగా మహమ్మదీయుని స్వరమున “అయ్యలారా! మీరు మీ పెట్టెలు క్షణములో తెరువుడు! ఊ! త్వరగా” అని తొండరిపెట్టుచు దగ్గరగా నున్న పెట్టి యందుకొని దాని మీద నంటించియున్న కాగితము లక్ష్యముచేయకనే చింపి పారవేసి తెరచి చూచినాడు.

“ఉహ్! మాటలాడకుడు. అవసరము వచ్చిన గుసగుసయే. ఆహా! ఇది చూచితిరా?” అన్నాడు.

వాని చేతివేళ్ళు పెట్టెలోని సరుకులో చాల శురుకుగా పనిచేసినవి. ఇప్పుడని యొక గుండ్రని చిన్న లోహపు వస్తువును పట్టుకొని పయికి వచ్చినవి.

అతడు ఉదేగముగా “ఇది ఒక రకపు ‘బాంబు’ అని వెలికికే వేసి, అది కిందనున్న నదిలోనికి దూరముగా విసరి

“అందరును యెవరి పెట్టి వారు చురుకుగా చూడడు. ఆ బాప తొక్కటి మీ పెట్టిలో కనుపించిన మిమ్ములను ప్రభుత్వమువారు పిలక పట్టుకొందురు. అది యొకవేళ ప్రమాదవశమున పేలిన మీ రందరు తుక్కు తుక్కు క్రింద చెదరిపోవుదురు. అవి కేవలము తుంటరి పదార్థములు. ఊ! చూడుడు! త్వరగా” అని వారిని తొందరచేసినాడు.

మిగతవా రంద రంతకన్న నెక్కువ హెచ్చరిక యక్కరలేకనే వారి వారి పెట్టెల లోపల తడిమి చూచి, ప్రతివాడును వాని పెట్టి యడగునుండి యట్టి దొక్కొక్కటి వెలుపలకు తీసినాడు. వారి నాయకుని యాజ్ఞ ప్రకారము వా రంద రవివేరు పరిశీలన యవసరము లేకుండగనే దిగువున ఉన్న నదిలోనికి విసరివేసినారు. వారి కంత యుపకారము చేసిన మహమ్మదీయు డదృశ్యమయి మరి పదినిమిషములలో తిరిగి వచ్చి మందస్వరమున “వానిని గురుతించ లేకపోయితిమి. కాని యతడు డాక్టరు బర్వేయని నా గట్టి విశ్వాసము. అప్పుడే వేషము మార్చినాడు. అతడు రయిలులో నున్నటుల మీకు తెలియదా? అతడే మొదట మీ టిక్కెట్లు తనిఖీచేసినవాడు కూడను” అన్నాడు.

ఫిరోజు ముందునకు వచ్చి యా మాటబాడు వాని చేయి గట్టిగా పట్టుకుని గుంజి “సీవు మాత్రమందులోని వాడవు కావని మా కేమి నమ్మకము?” అని గద్దించుచు కత్తి వెలుపలకు తీసి “ఏయి! తప్పించుకొని పోవుటకు నూత్రము ప్రయత్నించితివా, యిది నీ దొక్కలో దూరగలదు. మీ రంద

దు కలిసి వీనిని పట్టుకొనుడు. మనకు నమ్మకము వుట్టించుట కత డిటుల ప్రవర్తించి యుండును” అన్నాడు.

“ఓయి బుద్ధిమాలిన మందుడా!” అన్నా డా వచ్చిన మహమ్మదీయ వేషధారి నవ్వుచు. ఫిరోజు తృల్లివడి, కంగారుగా చేయి విడచినాడు, ఆ కంఠస్వరము మారినది. అతడు తుకారాము.

“ఆహా! నీవు న న్నరుగుదువా యేమి? అయిన మరియు మంచిది. మనము ప్రాత స్నేహితుల లాగున మాట లాడుకొనవచ్చును” అని తుకారాము నిర్మలముగా పలికి “అబ్బాయి! మీకు మంచి బేరము తగులవలసినదే. అదృష్టము బాగుండి నేను రయిలులో నుండుట తటస్థించినది. ఇదివరకు శరీరములు తెలియకుండ పడిపోయిన యిరువురు నవుకర్ల సంగతి మీరు విన్నారా?” అని యడిగినాడు.

“మందు పెట్టబడిన నవుకర్ల సంగతా? ఆ!” అని ఫిరోజున్న కానులోని యొకడు సమాధానము చెప్పినాడు

తుకారాము వికటముగా నవ్వుచు “పాపము వాడు బరేవ్ తాలూకు మనుష్యులే. రయిలు నవుకర్ల దుస్తులలో నున్నారు. నే నందరకన్న ముందుగ రయిలులో ప్రవేశించి వారిని చూచినాను. ఎందుచేతనో కాని వారి వాలకము నాకు నచ్చినదికాదు. వారి పైన నొక కన్ను వేసి యుంచినాను. వారి రహస్యసంభాషణ లోని యొకటి రెండు మాటలు నా చెవిని పడి వారి సంగతి నాకు బోధపరచినవి. వారక్కడ కొక్కని కొరకు వచ్చిరి. కాని పండ్లెందుగురు కనుపించి వారిని కం

గారు పరచినారు. మీ రంద రొక్కసారిగా వారికి కనుపించి నప్పుడు వా రనిన తెలివితక్కువ కంగారు మాటలే వారి కొం ప తీసినవి. అయినను వారి పని వారు పూర్తి చేయ స్థిరపరచు కొన్నారు. మీ రున్న గదిలోని కొక రబ్బరుతిత్తి ద్వారా మిమ్మందరను త్వరలో నిదురపుచ్చు నొక రకపు విషపుగాలి పంపి, అందరు మైమరచి పడిపోయిన తరువాత వా రందు ప్ర వేశించి మీయందర కొక విధమైన విషద్రావకము “ఇకోజెక్టు” చేయుటయే వారి యేర్పాటు దానితో మీకు కావలసినంత జ్వరము.

“నేను పిస్తోలు సహాయమున వారిలో నొకని చేత ను గతంతయు వెడలగొక్కించి, వారి ముందే వారి “కింజక్షను” చేసి, వారి నొకరి తరువాత నొకనిగా నిరర్థక పరచితిని. వా రు కొన్ని నాళ్ళవరకు పనికిరారు. నేను డాక్టరుబర్సేని పట్టుకొ న దలచితిని కాని వా డప్పటి కప్పుడే వేషము మార్చుకొని నన్ను మోసగించినాడు. అర్ధరాత్రి త్రోవలో యెర్రదీపము చూపి రయి లావుట, అతడును వాని యనుచరు లిద్దరును రయిలు దిగి ప్రక్కను, బాటవారను వారి కొరకు నిర్దేశించి యున్న మోటారులో పోవగలుగుటకే. అది ముందుగ చేసికొనిన యేర్పాటు. అప్పుడు నేను కూడ క్రిందకు దిగి, మోటారు దగ్గరకు పోవువానిని పిస్తోలుతో కాల్చితిని కాని గురి తప్పిపోయినది. వారు మాత్రము నా సంగతి కొంతవరకు కనుగొన్నారు. ఇదిగో చూడుడు?” అని అతడు చేతిమీది కోటు, కుడితిని చేతులు వెనుకకు గెంటి చూపినాడు. చేతిమీద పొడు

గునను గీసికొనిపోయిన గీత యొకటి కనుపించినది. తరువాత కోటు చివర నొక కన్నము చూపించివాడు. అది వాని శరీరములో దూరవలసినదే గాని స్వల్పముగా దాటిపోయి కోటులో నుండి దూరినది.

“అతడు రయిలు మీద నున్నయెడల వాని నేల బంధించ కూడదు?” అని వారిలో నొక డడిగినాడు.

“మొదట మీ సామాను తణిఖచేయుటకు వచ్చిన వాడతడే నని నా నమ్మకము. కాని, అసలు తణిఖ యుద్యోగి యేమయినాడో? అది భగవంతునకే తెలియవలయును. అత డెక్కడనో బంధింపబడి యుండును, ఇప్పు డా దొంగతణిఖయు ద్యోగస్తుడు వేషము మార్చియుండుట చేత వానిని గురుతించుటకును, యేమిచేయుటకును వీలులేదు. మన మేమి చేయగలము. రయిలు పొడుగునను పోయి, అసలువో, అంటించుకొనినవో యని యందరి గడ్డములను ఊడలాగి చూడలేము కదా! అనుమానించి ప్రతివానిని పరిశీలించముకదా! ఆహా! ఏదియో సంభవించినటులున్నది ” అన్నాడు.

అంతలో నొక రయిలు యుద్యోగి యక్కడకు పరుగున వచ్చి, అక్కడ నున్న యొక యున్నతాధికారి కొక యాజ్ఞాపత్ర మిచ్చినాడు. అత డందున్నది చదివి ముఖము ముడుచుకొని బలమైన యిరువురు పోలీసు జవానులను వెంటపెట్టుకొని తిన్నాగా మన వండ్రిండుగురు బాటసారులున్న చోటకు వచ్చి “మీ రొక తణిఖగుమాస్తాను చూచి యుంటిరి. అది మీ పెట్టెలు వగయిరాలు తణిఖచేసి యేవైపుకు వెళ్ళె

నో చెప్పగలరా?" అని యడిగినాడు.

"అహా! వెనుకవైపునకు పోయినాడు. వాని విషయ మేమయిన వివరీత మున్నదాయేమి? చాలవికటముగా ప్రవర్తించినాడు. నేను వానిని గురించియే వీరితో మాటలాడుచున్నా నింతకుముందు" అని తుకారాము సమాధానము చెప్పినాడు.

"వికటమా? ఇదిగో ఇప్పుడే 'టెలిగ్రాము' వచ్చినది. అసలు తణిఖిగుమాస్తా అధికారసూచనమును వెలిపుచ్చు దుస్తులు (official uniform) లేక కాళ్ళు చేతులు కట్లతో, నోట దూర్చిన గుడ్డతో చావుడెబ్బలు తగిలి వాని యాఫీసు వెనుక గదిలో నొక మూల పడియున్నాడట. ఈ తుంటరి వాని దుస్తులలోదూరి, వానివేషము వేసికొని యేదియొ స్వంత పని నెరవేర్చుకొనుటకు వచ్చియుండును. వాని నేలాగయినను పట్టుకొనెదము లెండు. మీలో నెవని దేదియు పోలేదని నా నమ్మకము," అని యధికా రడిగినాడు.

"లేదు. వారి పెట్టెలు వారుచూచుకున్నారు. మీరు వానిని పట్టుకొనగలరు" అని తుకారా మన్నాడు.

ఆ యధికారి విశ్వాస ముట్టికడ "అ! అదెంతపని" అని సమాధానము చెప్పి సగర్వముగా వాని తోవను పోయినాడు.

కాని రయిలు గమ్యస్థానము చేరునప్పటికి 'అదెంతపని' యనిన యద్యోగి వాని యేభిప్రాయమును మార్చుకొనవలసి వచ్చినది. ఏలనన తణిఖి గుమాస్తా దుస్తులలో కనపించిన మహానుభావు డెక్కడను కనపించడు. తుకారా మభిప్రాయ పడినటుల వారు అమాయకులైన యాశండ్లెండుగురి "పెట్టె

లను యెక్కువ శ్రద్ధగా వెదుకకలిగిరిగాని డాక్టరుబర్వేని మా త్రము గురుతించజాలక పోయిరి.

తుకారామును వారి స్నేహితులు పండ్లెండగురును రయిలు దిగి, యవతల రయిలు పట్టుకొనుటకై యెవరి చేపెట్టి వారు పట్టుకొని, చూపరకు మంచి యానందము కలుగజేయుచు, తొందరగా పరుగిడుచున్నారు. మార్గమధ్యమున వారికి నల్లని దుస్తులు ధరించిన మహమ్మదీయు డొక డెదురువచ్చి, నమ్రత వెలిపుచ్చుచు అందర కుమ్మడిగా సలాములొసర్చి, అందరను రయిలుదగ్గరకు తీసికొనిపోయి “అయ్యలారా ! ఇక్కడ నుండి బెల్లము చేరులోపల మీకే ప్రమాదములుచు సంభవించ వనుకొనియెదను. తరువాత సంగతియూ—నరే. చూచుకొందము. నేను మిమ్ము తిరిగి అక్కడ కలిసికొందును. అన్నిటి కన్న ముఖ్యమైనది మీ రొకరినుండి యొకరు మాత్రము విడిపోకూడదు. అది మాత్రము మరచిపోవలదు” అని సలహాయించినాడు.

అతడు వెనుకకు తిరిగినాడు. తుకారాము వాని నంటి పెట్టుకొని కొంతదూరము పోయిన తరువాత యిరువురు నాగి నారు. తుకారాము ప్రయాణము ప్రారంభించినది మొదలంత వరకు జరిగినది రెండవవానికి సవిస్తరముగా చెప్పినాడు.

చప్పినదంతయు పూర్తిగావని, రామసింగు “అది డాక్టరు బర్వేకి మామూలు సంగతియే. అతడు పన్నిక లన్నియు ముందుగనే యెగ్గాటుచేసి యుంచుకొనును. కార్యసానుకూలమున కొకటి తప్పిపోయిన మరి యరడజనుండును. నరే ఈ పరిస్థితు

అలా మన మేమి చేయవలసి యుండునో ఆలోచించుకొనవలయును. నీ సలహాయేమి?” అని యడిగినాడు.

“నేను వారించదరను కలిపి తీసికొని పోలేక పోయినను, ఒకరి తరువాత నొకరినిగా పండ్లొడుగురను తీసికొని పోగలను. అచ్చముగా వారి లాగున నుండు వాని నొకని నిక్కడ నుంచా దించి పండ్లొడుగురలో నొకనిక్రింద ప్రవేశపెట్టి ప్రయత్నించెదను.”

“అవును అదిచాలవరకు బాగుగనే ఉన్నది. అట్టి దొకటి ప్రయత్నించుటయే మంచిని లాగున కనుపించుచున్నది. డాక్టర్ రిట్టి దేనియో యొకటి యాలోచించును. కాని మొదటి ప్రయత్నము పాడయిపోవుచుండును మాత్రము కనిపెట్టుకొని యుండును. సరే. ఏమయిన నేమి? నాకు కడుపు తగులబడుచున్నది. కొంచెమేదైన పడవేసెదము. రా!” అన్నాడు రామసింగు.

౯

పరిశోధకుడు రామసింగక్కడ ప్రసిద్ధికెక్కిన యొక హోటలులో పై ముత్యము పైన నిలచి యున్నాడు. ఇప్పుడు మహమ్మదీయు యువకుడుగా గాక యెప్పటిలాగున శుభ్రమైన దుస్తులలో నున్నాడు. కొన్ని గంటల కాలము మాత్రమే సిద్ధ యరుభవించి నప్పటికిని చాల చురుకుగా కత్తిలాగున కనుపించుచున్నాడు.

అత డా బస యేర్పాటుచేయుటకు రెండు కారణములున్నవి. మొదటిది- అది చాల చిన్న హోటలు కనక నక్కడ కనవసరముగా, దురుద్దేశముతో వచ్చు ప్రతివాడును నులుపుగా దొరకీపోవును. రెండవది- ఆ హోటలు యజమాని యదివరలో మన రామసింగు వలన కొంత యుపకారము పొంది, యిప్పటికిని విశ్వాసముగా నున్నవాడు.

రామసింగు వాని పటాలమున కంతకును అదివరకే, బొంబాయిలో బయలుదేరక పూర్వమే బసలు యేర్పాటు చేసియుంచినాడు. ఇప్పుడు ఆ హోటలు యజమానుని పిలచి నవ్రక ర్లందర కవసర మయినంతవరకు హెచ్చరిక చెప్పి, తన మనష్యుల నందరను కండ్లు తెరచుకొని యుండుమని చెప్పినాడు. అందరు నచ్చట డాక్టరు బచ్చేగారి కుతంత్రము నుండి చాల టేమకరముగా నున్నటుల పూర్తిగా తృప్తిపడినాడు. అధమ వక్కడ నున్న స్వల్పకాలమయినను ఫరవాలేదు.

వారక్కడనుండి ముందునకు పోవలసిన బండి మధ్యాహ్నము మూడగంటలకు గాని బయలుదేరదు. ఆ స్వల్పకాలములో నిజముగా డాక్టరు వారి నేమి చేయగలడు? అతడు వాని ప్రయత్నములలో ప్రశస్తమయినవి రయిలు చాచూరము పోవువరకు నాకట్టు కట్టి యుంచును. లేదా గమ్యస్థానమయిన మాహీ చేరువర కయిన కనిపెట్టుకొని యుండగలడు.

ఏది యెఱుఁగినను, అత డీ స్వల్పకాలములో కూడ నేడయిన పన్నిక పన్నుట సంభవము కావున రామసింగెప్పటి వీక్షనుండి విరమించలేదు. అత డదివరలో చెప్పినటుల యీ

వ్యాపారము వానికిని, డాక్టరు బర్సేకిని శక్తిసామర్థ్యములు
స్థిరపరచు పోటీపరీక్ష లాగున నున్నది.

అతడు, వాని గదికి చేరియున్న ప్రక్కగది తలుపు
మీద చిన్న దెబ్బ కొట్టిరాడు. ఒక తీవ్రమైన మూలుగు, ఒక
గర్జన వినుపించినవి. తరువాత తుకారాము తలుపు తెర
చినాడు.

“ఓహో మీరా! నమస్కారములు, ఎవరో హోటలు
తాలూకు బుద్ధిమాలిన నవుకరు లనుకున్నాను. క్షమించుడు.
నేను కొన్ని నిమిషముల కాలము మాత్రమే నిదురపోయియు
ల కనుపించుచున్నది” అన్నాడు తుకారాము.

రామసింగు వికటముగా “ఆ! అవును, అయిదు గంటల
న్నర పైన, నీ క్రితవరకు చాలుచలే. త్వరగా డబ్బా, డవాళీ
సరుకు. నే నీ లోపున మిగతవారిని లేపుచుండును, ఏమయి
న కునికిపాట్లు మిగిలిన రయిలులో తీర్చుకొనవచ్చును. ఈ
లోపున నేను వారిని చూచుటకు వీలుగ నున్నచోట చేర్చవల
యును. పొరపాటు పడుట మంచిది కాదు. డాక్టరున కిదివర
లో నీప్రాంతమున కూడ మంచి దండుండెడి దని మన మెరు
గుదుము. అది యిదివరలో చెడరిపోయినను యిప్పుడు మరల
నిమిషములో పోగుచేయగలడు. ఊ! త్వరగా తేల్చుము.
అరగంటలో కాఫీ, ఫలహారములు, నే నిప్పుడే పోయి సర్వము
సిద్ధము చేయించెదను” అన్నాడు.

అతడు వసారా పొడుగునను నడిచి పోవుచు త్రోవలో
ని గదుల తలపుల మీద లోపల వారిని బిగ్గరగా కేకలు వేసి

లేవుచు, తిన్నగా వసారా దాటి హాటలు యజమాని యున్న చోటుకు పోయినాడు.

యజమాని చాల చురుకుగా యుత్తరములు వ్రాసి కొనుచున్నాడు. అతడు రామసింగును సమీతగా నాహ్వానించి, యుత్తరములు ముగించి, రామసింగు నొక కుర్చీలో కూర్చుండమని కోరినాడు.

అతడు “ఓతుడా! నీవు రాత్రి హాయిగా నిదురపోయితి వనకొందును. నీకు నిదుర పట్టకపోవుట యెప్పుడును లేదు కదా?” అని రామసింగును కలాసగా అడిగినాడు.

రామసింగు మందహాసము చేయుచు “అది మంచి యలవాటు కాదా! అందులోను ముందు కొంతకాలము వరకు పూర్తిగా నిదురపోవుట కవకాశ ముండదని తెలిసినప్పుడు మరియు మంచిది. డాక్టరు బర్వే చాల చురుకైనవాడు, అందుచేత నతడు తరువాతి ప్రయత్నము ఆకస్మికముగా యెప్పుడు తెచ్చి మీదపెట్టునో యెవరు చెప్పగలరు?” అన్నాడు.

అప్పుడు తలుపుమీద నొక దెబ్బ వినుపించినది. వెంటనే నవ్వుకొని పొడుగుగానున్న పోలీసువాని నొకనిని వెంటబెట్టుకొని లోపల ప్రవేశించినాడు, పోలీసుజవాను వాని పద్ధతి ప్రకారము కచ్చితముగా నిలచి వారి యిరువురకు సలాములు చేసి, కదలక మెదలక కొయ్యలగున నిలుచున్నాడు.

అతడు నెమ్మదిగా “అయ్యా! నేను పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారి దగ్గరనుంచి వచ్చినాను. ఇక్కడ మీ బసలోని యిరువురు పెద్దమనుష్యులను—రామసింగు, తుకారాము గా

ర్లను—తత్క్షణము తీసికొని రమ్మను మని వారి సెలవైనది. అందుచేత మీరు మర్యాదగా.....”

రామసింగప్పటికి హాటలు యజమాని బల్లదగ్గర కూరుచున్నాడు. అత డా గదిలో ప్రవేశించి నప్పు డక్కడ నుంచిన వాని టోపిక్కింద నున్న యొక కాగితపుముక్క మీద వాని చేతులలో నొకటి కులాసగా సంచార మారంభించినది. అత డాజవాను మాటల నాటంకపరచుటకు రెండవచేయి యెత్తి “ఓహో! అంతకన్ననా! నాకు చాల సంతోషమే, మీ వెంటనే వచ్చెదను. నేను విలాసార్థమా వైపునకు బయలుదేరి రావలయు నను కొనుచున్నాను. మా వాడు తుకారాము బట్టలు వేసికొనుచున్నాడు. ఇంతలోనే రాగలడు. ఈ లోపున మీరు కొంచెము ఫలహారము, పానీయము—ఒక సోడాయయిన వుచ్చుకొనుడు. మేము కూడ వుచ్చుకొనెదము. తరువాత, ఇది మమ్ము బంధించుటకు కా దనుకొనియెదను? ఈ జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు నాకు పూర్వ పరిచితులే” అని రామసింగు సాభిప్రాయముగానన్నాడు.

“బంధించుటయూ? భగవంతుడా! అంతవరకేల? అయ్యా! ఎంత మాత్రముకాదు. మీ వెంటనున్న వింతపరివారము సూపరింటెండెంటుగారి కాసక్తి గలిగించియుండును. ఆసంగతి ముచ్చటించుటకే వారు మిమ్మాహ్వానించి యుందురు, మనలో మనమాట, మీ రొక యరాజకపు దళమును తిసికొని పోవుచున్నారని యెవరో సూపరింటెండెంటు గారికి తెలియవలచిరి. అందుచే తాయన యెందును పాలుపోక యున్నారు. అది

చాల యపసవ్యముగా కనుపించును. అయినను ఆఫీసుకు వర్తమానము వచ్చియుండుటచేత యేవో కొంత చర్య జరుపవలయునుకదా! అదంతయు లాంచనము. నా మాట నమ్ముడు. తమరి సత్కారము నేను హృదయపూర్వకముగా సంగీకరించుచున్నాను.”

“సెహబాస్” అనిలేచి రామసింగు కొన్ని ఫలహారములు, కాఫీ పాత్రలు తెప్పించి తాను స్వయముగా కలుపుదునని ప్రారంభించినాడు.

“ఈలోపున తుకారామునకు వర్తమానము చేయుదును” అని నవుకరును పిలిచి తుకారామును సాధ్యమయినంత త్వరలో రమ్మని వర్తమానము చేసినాడు. అతడా బల్ల పోడిచి పోవునప్పు డంతవరకు వాని చేతిక్రిందనున్న కాగితము మీద టోపీ పడవేసినాడు. “నేను మీకు కాఫీ కలిపి యిచ్చెదను” అని ప్రారంభించినాడు.

అతడు మూడు గిన్నెలలో కలిపినాడు. వాని కనుసన్న చూచి బోధపడక హోటలు యజమాని కంగారుపడినాడు. పోలీసు సూపరింటెండెంటు దగ్గరనుండి వచ్చిన యతడు చాల కులాసగా ఫలహారము కాఫీ కొరకు గుడ్లు మిటకరించినాడు. రామసింగు పానీయము కలిపిన మూడుగిన్నెలలో నొకటి హోటలు యజమాని కిచ్చి, రెండవది పోలీసువాని కిచ్చి, మూడవది తాను పుచ్చుకున్నాడు.

పోలీసు జవాను మిగతవారిలోపాటు పానీయ మానం దించుచు “ఇది నావంటివానికి చాల గౌరవము. ఆహా!

అయ్యా! మీరిది క్రొత్తపద్ధతి మీద తయారుచేసినట్లు కనుపించుచున్నది. ఏమి పరిమళము!” అని గొణుగుచు సభిసందించినాడు.

ఆ సమయమున తలుపు తెరచుకొని తుకారాము ప్రవేశించి క్రొత్తవాని వై పాక చూపు విసరి, రామసింగు వైపు ప్రశ్నార్థకముగా చూచినాడు.

“సెహబాన్! మేము సిద్ధముగా నున్నాము. అయ్యా! మన మిక బయలుదేరుదుమా? మీ వ్యాపార మొంత త్వరలో తెమిలిన నంత మంచిది. చిత్తము. దయయుంచి మీరు త్రోవ తీయుడు.” అనుచు రామసింగు చురుకుగా లేచినాడు.

పోలీసు జవాను వినయముగా లేచి, ముందునకు సాగినాడు. రామసింగు బల్లమీదనుండి టోపీ తీయుచు, దానితో పాటు, అంతవరకు దాని క్రిందనున్న కాగితము జరిగి యొకను కూరుచున్న హొటలు యజమాని వడిలో పడులాగున చురుకుగా, చమత్కారముగా గెంటినాడు. తరువాత తుకారాము వెంట గుమ్మముదాటి వీధిలోనికి పోయినాడు. మరుక్షణమున వారు మూసియున్న యొక మోటారులో కూరుచున్నారు. హొటలు యజమాని కాగితము మీది యక్షరములు చదువుకొని బండి వెనుక వెక్రియులుము వేసికొని చూడసాగినాడు.

“ఈ మానవుడు మోసగాడు. మా వారేకారణము చే నయినను సరే. ఎంత కొంపమునుగూర్చాపారము వచ్చినను సరే, గడపదాటి వెళ్ళ కుండ చూచుచుండవలయును” అని ఉన్నదా కాగితపుముక్కమీద. హొటలు యజమాని వీధి లోనికి పరుగెత్తినాడు. కాని బండియప్పటి కప్పుడే కదలిదూర ముగా పోయినది.

“తెలిసి కూడ యతడా తుంటరి వెంట నేల పోవలయు ను?” అని లోలోన నొచ్చుకొనుచు, సమాధానము తోచక యజమాని తల యడ్డుగా యూపి. “సరే. అతడు చేయునది నానికి బోధపడుచుండునులే. ఎందుచేతనో కాని నాకాకృత్రి మపు పోలీసువానిని తలచుకొనిన జాలి పుట్టుచున్నది.” అని యనుకొని నవుకర్ను పిలచి “ఈ రామసింగుగారి వెంటవచ్చిన వారిలో నెవ్వరును వెలుపలకు పోకూడదు. వా రెవ్వరైన వెలు పలకు వెళ్ళ ప్రయత్నించినచో వారి నాపి నన్ను పిలుపుము. తెలిసినదా! జాగ్రత్త” అని కచ్చితముగా చెప్పినాడు.

నవుక రంగీకార నూచకముగా తల యాడించినాడు. అతడు మీసము వడివెట్టుచు “చిత్తము. తమరు చెప్పినది బోధపడినది వారి నెవ్వరిని అడుగు కదపనీయను” అని సమాధానము చెప్పినాడు.

ఈ లోపున రామసింగును, తుకారామును పోలీసు

యేజంటును జాగ్రత్తగా మధ్య కూరుచుండబెట్టుకొని, వారు చెరియొకప్రక్కను మెలకవగా కూరుచున్నారు.

“తుకారాము! మనము పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారి యింటికి పోవుచున్నాము సుమా!” అనుచు రామసింగు కిటికీలోనుండి వెలుపలకు తొంగిచూచి, “అయ్యా! ఏజంటు గారూ! ఇది సూపరింటెండెంటుగారి యాఫీసుకు త్రోవకాదే?” అన్నాడు.

“సూపరింటెంటు గారి యాఫీసా! కాదండి, అక్కడకు కాదు. మన మిప్పుడు పోవునది వారి యింటి దగ్గరకు రామ సింగుగారూ! ఆ విషయమై తమ రాలోచించ నక్కరలేదు రామ సి-సింగు-గా గారు! షూపరింటె గారీ-రీ-షేహి-తు-”

అంతటితో నా పోలీసువేషధారి తల ముందునకు వాలి పోయినది. అతనికి పూర్తిగా స్మృతి పోయినది.

అతడు కూరుచున్న స్థలమునుండి ముందునకు జారిపోవు చుండుటచే వానిని లేవదీసి, వెనుకకు జరిపి పట్టియుంచుచు తుకారా మాశ్చర్యముగా “ఏమి? సంగ తేమండి అసలు?” అని యడిగినాడు.

“మన డాక్టరు బర్వేగారి చిల్లర కట్రిలలో నిడి యొ కటి. కాని దురదృష్టవశమ న నితడు వానిపాత్ర నటించవలసినంత బాగుగా నటించజాలక పోయినాడు. వాని పొరపాటు స్వల్పమే కాని చాల ప్రమాదకర మైనది. అతడు మన పేర్లు జ్ఞాపకార్థ మొక కాగితపు ముక్కమీద వ్రాసి తెచ్చుకొన్నాడు. అది వానిని పట్టి యిచ్చినది. ఏమన, ఏపోలీసు నవుకరు

ను కూడ, చిన్నవాడుకానిమ్ము పెద్దవాడుకానిమ్ము, వాని కొర కేర్పడిన కరపు స్తకములో తప్ప మరియొకచో లేదియు వ్రాయకూడదు. పోలీసు దళమున నది యొక కరకు నిబంధన. అది చిరకాలమునుండి యమలులో నున్నది, వారు విడికాగి తముల మీద వ్రాసిన నా కాగితము జారి కాలఖర్మ వశమున ఈ ప్రతికక్షుల చేతులో నయినను పడవచ్చునుకదా!”

“అహా! అయిన మన మప్పుడేమి చేయవలెను? వాని సంగతేమి?” అని తుకారాము మరియొకసా రడిగినాడు.

“నాతో ఫలహారమునకై యంగీకరించి యీగాడిద మరియొక నిబంధన సతిక్రిమించినాడు. వా డా నిబంధన జాగ్రత్తగా గమనించి యుండకపోవుట చేతనే నా కవకాశము దొరకినది. నే నా కాఫీలో మత్తుమందు కలిపి వీని నీ స్థితికి తెచ్చితిని. వా డిక కొన్ని గంటలవరకును నిద్రనుండి లేవజాలడు. ఈ లోపున నితడు మనలకు తీసికొనిపోవుచున్న యాబో నేదియో తెలిసికొనవచ్చును.” అన్నాడు.

“దాని మూలమున మనము స్వయముగా బర్వేచేతుల లోనికి పోయినవార మగుదుము కాదా?” అని తుకారా మడిగినాడు.

“అలాగే! అంతవరకు వాస్తవమే. మన మీ పట్టణము లో ప్రవేశించిన వెంటనే నేను మనవారి సంగతియు, మన ప్రయాణము సంగతియు పోలీసు సూపరింటెండెంటునకు తెలియ పరచి యుండకపోయిన నాలాగే మరి, అదికాక నేను వెలుపలకు పోయినప్పుడు నన్ను కనిపెట్టి యుండుట, కొక రిద్దర తెలి

వైన మనుష్యులను మన హాటలుప్రాంతముల నియమించి యుంచుమని వారిని కోరితిని. నీవు గమనించ లేదు గాని మన మీ మోటారులో ప్రవేశించునంతలో ఒక రిద్దరు సమర్థులైన మానవులు చురుకుగా పని ప్రారంభించిరి. "ఆ! అదిగో వెనుకకు చూడు అవును. వారు కూడ మరియొక మోటారులో మన వెంట వచ్చుచున్నారు, వారు సమయమునకు సర్వసిద్ధముగా మనకు సహాయపడగలరు. మన మిక మన యీ స్నేహితుని వెదుకవచ్చు. నీ విక్కడ వానికి ముందుగా నుండి నతడు డ్రైవరునకు కనుపించకుండ నడ్డుగా కూర్చుండుము".

వే రిత్తర గొడ వేదియు లేకుండ రామసింగు దొంగపోలీసువాని జేబుల లోనికి చేతులు పోనిచ్చినాడు. వాని జేబుల లోనుండి యొకఖరీదయిన సిస్టోలును, యొక మంచి కత్తియును కొంత డబ్బును, తాళము చెవులును, సిగరెట్లును, మరికొంత యితర చిల్లరసరుకును తీసినాడు. కాని రామసింగు తుకారాముల రెండుపేర్లును వ్రాసియుండిన కాగితపు ముక్క తప్ప యితర కాగిత మేదియు వానికి లభించలేదు.

రామసింగు "అదియే డాక్టరు బర్వేలోని విశేషము. వాని యనుచరు లెవ్వరును వాని దగ్గరనుండి వ్రాతమూలమైన యాజ్ఞల నందుకొనుట యెరుగరని జ్ఞాపక ముంచుకొనుము. వీని దగ్గరనుండి యుపయోగకరమైన దేదియు మనకు లభించు ననుకొనను, వీడు బహుశా వాని యజమాని యునికిని గూర్చి యసలే యెరుగ డనుకొందును." అన్నాడు.

వా రాలాగున మాటలాడుచునే యున్నారు. మోటారు

రు మహాతీవ్రముగా పోవుచున్నది. అది త్వరలో పట్టణము దాటి, చివరలనున్న చిన్నపల్లెలలో పోవుచున్నది. రామసింగు బాట శ్రద్ధగా గమనించి, యది సూపరింటెండెంటు యింటికి కూడ మార్గము కాదని గ్రహించి మందహాసము చేసినాడు. వెనుకకు తిరిగి చూచి వెనుకవచ్చు మోటారు కొంచెము పుక పడినను యింకను వచ్చుచున్నదని గ్రహించినాడు.

కాని యిప్పుడు వారి మోటారు క్రమముగా మందగించి ఒక యెత్తయిన రాతిగోడలోని పెద్ద తలుపులదగ్గర హఠాత్తుగా నాగినది. డ్రైవరు బూర బిగ్గరగా నూమటచే గంభీరమైన యొక భవనమును, దాని యావరణమును వెల్లడిపరచుచు, నా తలుపు లొక్కసారిగా విడిపోయినవి.

రామసింగు రహస్యముగా “నీ పిస్తోలు సిద్ధముగా నుంచుకొనుము. వారు త్వరలోనే, తొలిక్షణముననే వారి వ్యాపారమునకు సిద్ధపడుదురు. ఈ యిల్లు కాళీగా నున్నది. కొంత కాలమునుండి యిటులనే యున్నటుల కనుపించుచున్నది కూడను. లేని యెడల నీ గడ్డి యీరాగున పెరుగదు. కొంచెము ప్రక్కకు తొలగి యుండుము” అన్నాడు.

మోటారు గుమ్మములో నుండి లోపలకు పోయి యక్కడ నాగినది. తలుపులు నెటనే పెద్దచప్పుడుతో మూసికొని పోయినవి. డ్రైవరు తత్క్షణము వాని చోటునుండి చురుగున క్రిందకు దుమికి కారు తలుపు తెరచినాడు. కాని రామసింగు పిస్తోలు గొట్టము సర్వసిద్ధముగా వాని నెదుర్కొనినది.

జైవ రట్టి మార్పునకు సిద్ధపడి యుండలేదు. తెల్లపోయినాడు. గుడ్డు తెరచినాడు.

“న్నేహితుడా ! నీ చిత్తము వచ్చినటుల నార్పుము. కాని కదలితివా మొదడు, ఊడి క్రిందపడునటుల కొట్టుదును. మీ వాడీ బండ్లిలో హాయిగా నిదురపోవుచున్నాడు. అంతవరకు నీవు ప్రత్యక్షముగా చూచుచునే యున్నావు. అతడు చాల సేపటివరకును లేవడుకూడను. వాని పిస్తో లిదివరకే నన్నాశ్రయించినది” అని రామసింగు కులాసాగా సంభాషించినాడు.

అంతలో, యింటిలోఁగలినుంచి మోటారు రెండవప్రక్కకు వచ్చిన యిరువురు మనుష్యులను సన్మానించుచు తుకారాము “ఆ! మీచేతులు మీద కెత్తుడు. ఆ! అదీ! ఎంత మీద కెత్తిన నంతమంచిది. లేని యెడల నాపిస్తోలు తూటాలు చురుకుగా కర్చుపడవలసినచ్చును. అయ్యా! మీరు కూడ చెప్పుడు వారికి నాసంగతి” అన్నాడు రామసింగు నుద్దేశించి.

అంతట రామసింగు మొగమోటములేక “తుకారాము! నీ చిత్తము వచ్చినటుల చేయుము. ఇందులో మాత్రము మొగమోటపడక” అనుచు నా దొంగపోలీసువాని దగ్గర సంపాదించిన పిస్తోలు తుకారాము చేతి కందించినాడు. కాని చూపు మాత్రము యెమటనున్న మోటారు జైవరునుంచి చెదరిపోనీయ లేదు. అతడు “అయ్యా! అబ్బాయి! ఇక వెనుకకు నడువుము నెమ్మదిగా. కాని పరుగెత్త ప్రయత్నించితివా...ఊ! కానిమ్ము, అన్నాడు.

ఆ మానవుడు వెనుకకు నడచిన కొలదిని రామసింగు

బండి దిగి ముందునకు వచ్చి వానిని మిగత యిరువురున్న కారు రెండవవైపునకు తోలుకొని పోయినాడు. వారును తుకారాముని చేతులలోని రెండు పిస్తోళ్ళును చూచి కంగారుపడి యాత్మసంరక్షణ కంతకన్న మార్గాంతరము లేకపోవుటచే చచ్చినటుల చేతులు కలిపి మీదకెత్తి నిలుచున్నారు. తరువాత తుకారాము వెలుపలకు వచ్చి రామసింగుతో కలిసినాడు. ఆ యిరువురూ ముగ్గురను వెనుకనున్న గోడదగ్గరకు తోలినారు.

రామసింగు గంభీరముగా “వెనుకకు తిరుగుడు, ఊ!, అని యాజ్ఞాపించినాడు.

వారు చెప్పినటుల చేసినారు.

రుయ్యి.....టప్.

దీని తరువాత కథ రెండవభాగములో చూడనగును.

చిత్రపు నాగరాజు బి. ఏ. గారిచే రాజన్ ఎలెక్ట్రిక్ ప్రెస్ నందు
ముద్రింపబడియె : రాజమహేంద్రవరము.

